

GRATUIT thrillerul **Mantia verde** vol.2 de John Buchan

FLACĂRA

Trenule, mașină mică,
greu îl duci pe Ionică!

Damian Drăghici „cântă”
în „orchestra” Guvernului

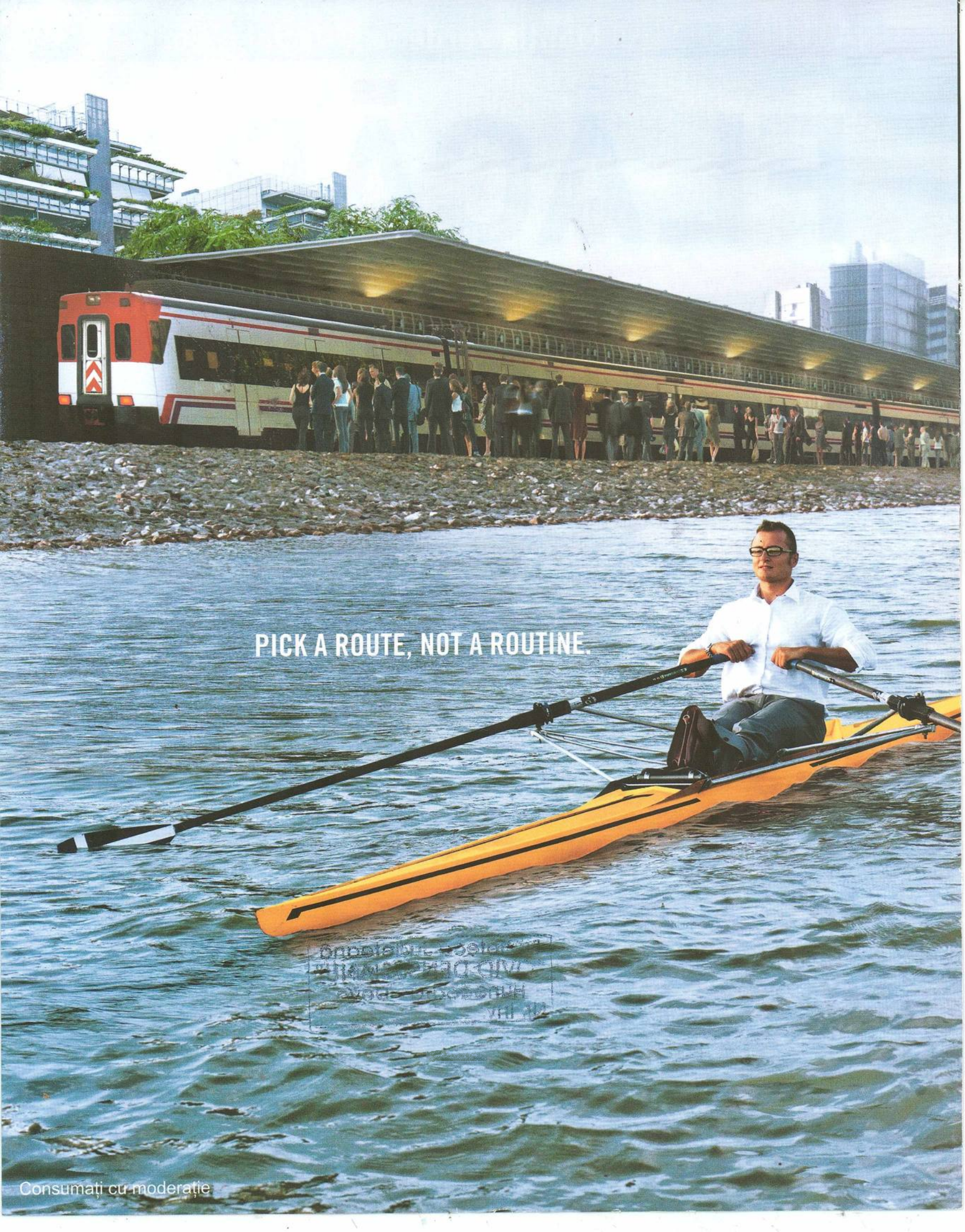
Gaudeamus – tinerețea
unui târg matur

9,90 lei

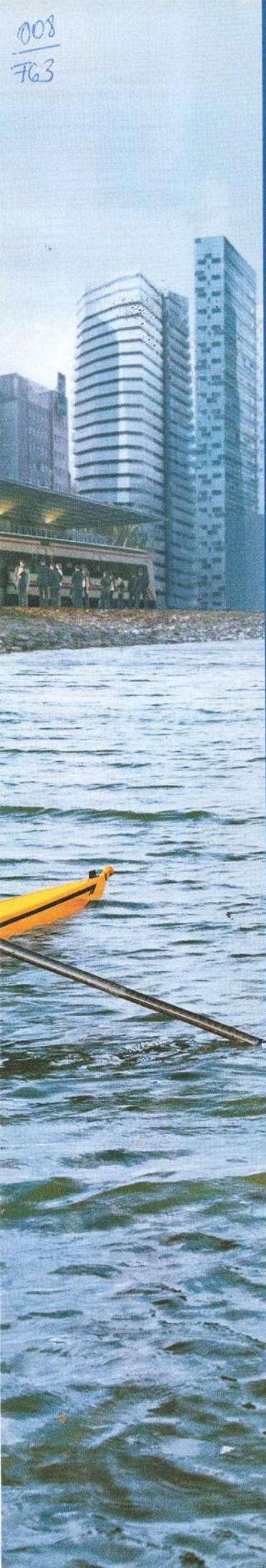
PAPARAZZI

Atenție,
se trage!

PICK A ROUTE, NOT A ROUTINE.

PLAN *Ballantine's*®

Biblioteca Județeană
"OVID DENSUȘIANU"
Hunedoara - Deva
Nr. Inv. 2/474936

LEAVE AN IMPRESSION

DOSAR

Atenție, se trage!

E dimineată și e soare. Ieșiți pe balcon la o gimnastică de înviorare. Aerul e răcoros și curat. Sunteți doar în slip. Sunteți veseli și plini de viață. Iar de undeva, de departe, pe nevăzute, un vânător fără gloanțe și fără zgomote vă țintește...

Sau...

E seară. Parcul e liniștit și pustiu. Sunteți singuri, vă țineți de mână, vă îmbrățișați, vă sărutați cu foc. De după un copac o siluetă înarmată cu un dispozitiv ciudat, care sclipește în lumina lunii, vă ochește cu precizie... Nu sunt teroriști, nu sunt comandouri, nici măcar nu sunt agenți de la oarecari

servicii secrete. Sunt doar paparazzi – vânătorii de imagini.

Haine obișnuite, culori cât mai banale, glugi trase pe cap, fețe ascunse în spatele unor teleobiective impresionante. De după un copac, din spatele unei ferestre, dintr-o mașină, de pe o terasă de bloc sau dintr-un copac... Ei pot fi oriunde și pot apărea oricând!

Dar n-aveți grijă, dacă nu vă simțiți politician, actor, cântăreț, model, milionar sau mai știu eu ce persoană, despre care toată lumea vrea să știe totul doar ca să se amuze și să bârfească, nu vă va deranja nimeni... Deocamdată.

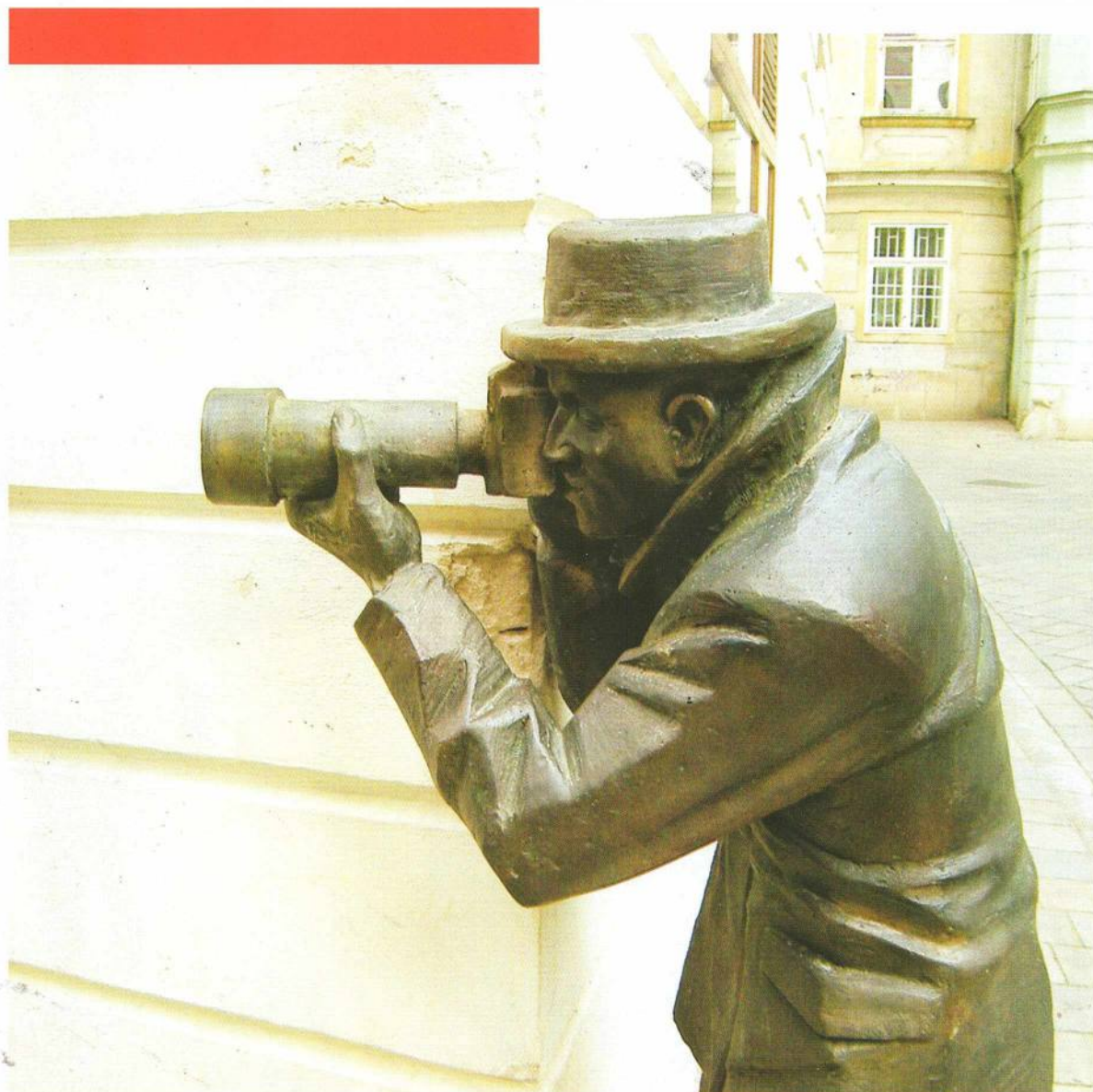

Pentru prima dată în Bratislava; mă plimb hai-hui pe străzi și deodată văd o siluetă scundă care, de după un colț de stradă, mă ocheste cu un teleobiectiv. Rămân pe loc nedumerit și mă uit în jur. Nimeni. Nici un VIP. Apoi îmi pun ochelarii și privesc atent. Sunt ochit de o statuie. O statuie de bronz. Un paparazzo.

text Bogdan Hrib
foto arhivă

La vânătoare de VIP-uri

Cine ar fi crezut vreodată că va fi realizată o statuie a unui paparazzo? Și nu unul anume.

Am fost odată ca niciodată invitat la o vedetă, o doamnă importantă din lumea strălucitoare a televiziunilor. Adică am fost invitat acasă. Duceam un contract, câteva mostre, cărți, bineînțeles, eram îmbrăcat îngrijit, chiar elegant. Eram rezervat, mascam timiditatea, pe respectiva doamnă nu o văzusem niciodată în carne și oase... În fine, ce să mai zic, trăiam intens emoția.

Ajung la poartă. Apăs pe butonul interfonului. Se aude soneria. O voce îmi zice: *Da*. Spun: *Bună ziua și mă prezint*. Mi se răspunde: *Deschid imediat*.

Ușa metalică, uriașă și aparent scumpă, se crapă un pic, o siluetă masculină cu aer de intendent combinat cu bodyguard apare în semiîntineric și îmi face semn să intru, mormăind câteva cuvinte. Pășesc ezitant, neînțelegând de ce reacționează astfel. În hol, închide ușa repede după mine, apoi aprinde o lumină. Probabil că îl privesc extrem de contrariat pentru că se explică:

– N-ați observat, probabil, că vizavi de noi, pe străduță, e un microbuz cam rablagit...

– Nu – îi răspund, deși îl zărisem și mă întrebam de ce tocmai acolo.

– E plin cu paparazzi, abia așteaptă să facem o mișcare, să vadă cine mai intră, cine mai iese.

– Nu pot să cred, chiar așa? – mă prefac prost. Ați reclamat la poliție?

– Nu e nici o glumă. Cum vine cineva mai cunoscut imediat răsar cu aparatele lor, pe după geamurile lăsate. Sau chiar prin geam...

Ridic din umeri și îl urmez spre sanctuarul vedetei. La plecare, peste vreo jumătate de oră, din ușă, ieșind, mă uit fix spre vehicul, doar, doar... Nici o mișcare. E clar că nu sunt o persoană cunoscută. Și așa se încheie primul meu contact ratat cu paparazzi...

Un pic de istorie: de la Brady la Weegee

În 1989, anul în care ne eliberăm, fotografia abia aniversa un secol și jumătate de la inventare. Inițial o artă a portretelor, un ajutor al pictorilor de curte și apoi doar un vis urât pentru ei, pe măsură ce oricine își putea realiza rapid și ieftin o poză de familie, fotografia de presă a înlocuit destul de greu desenul. Abia pe la început de secol 20 marile cotidiene încep să ofere o șansă fotojurnalismului.

Și totuși, un fotograf american de secol 19 joacă o carte mare: cea a reporterului de război și a documentaristului. Mathew Brady înființează o adevărată agenție foto care

**Abraham Lincoln
– cea mai cunoscută
fotografie fără barbă,**
realizată de Mathew B. Brady în dimineața zilei de luni, 27 februarie 1860, cu câteva ore înainte de discursul de la Cooper Union. Acel discurs și această fotografie, a declarat Lincoln, l-au adus la Casa Albă.

(copyright Library of Congress)

mitraliază întreg Războiul Civil american, nu numai cu fotografii de luptă ci și cu multe portrete *in action* ale comandanților unioniști. Se poate considera că Brady este primul mare fotograf al personalităților: el reușește să immortalizeze 18 dintre cei 19 președinți americani care îi sunt contemporani. Imaginea lui celebră – un Lincoln fără barbă, o ipostază rară, fotografie din 1860, este considerată prima fotografie electorală. Lincoln însuși declara că, fără această imagine, nu ar fi ajuns la Casa Albă. Deși portretele lui Brady au fost folosite pe bancnote și monede, moare sărac și dezamăgit în 1896, la 74 de ani. Peste ani, reportajele sale constituie cel mai important fond de imagine al epocii.

Un alt american, în primele decenii ale secolului 20, un alt nebul pasionat de meserie, un mare fotograf de fapt divers, dar și al VIP-urilor de la Hollywood, este Weegee. Asher Fellig s-a născut pe teritoriul de astăzi al Ucrainei, în 1899, apoi a emigrat cu toată familia în 1909, la New York. În 1938 era singurul reporter care avea dreptul să aibă în mașină o stație radio setată pe frecvența poliției. Porecla se pare că îi vine de la un cuvânt care definea rapiditatea în acțiune. Își petrecea nopțile la volan, în preajma cluburilor de noapte, și imediat ce un eveniment avea loc – de multe ori o crimă – ajungea primul și realiza cadrele. În portbagaj avea un întreg laborator foto, astfel că fotografiile sale ajungeau la redacție imediat.

În 1943, cinci dintre imaginile sale sunt achiziționate de Muzeul de Artă Modernă, iar în 1945 publica primul său album de reportaje, *Naked City*. În anii '50 și '60 lucrează la Hollywood și este celebru pentru un portret distorsionat în care a prins-o pe Marilyn Monroe. Deși majoritatea imaginilor sale sunt instantanee, încă nu se poate vorbi despre paparazzi...

**Romanticii ani interbelici:
Weegee la vânătoare
de personalități în New York sau
în Hollywood**

**Mickey Hargitay
îmbrâncindu-l pe
Rino Barillari, regele
paparazzi-lor, în timp ce
Vatussa Vitta îl lovește
cu poșeta – Via Veneto,
Roma, 1963.**

Filmul bate viața: La dolce vita

Deși cu atât de mulți profesioniști și atâtea staruri cu vieți trepidante, nu America dă numele noii profesii. Cuvântul *paparazzi* este un eponim ce provine din filmul *La dolce vita* (1960), regizat de Federico Fellini. Unul dintre personajele peliculei este fotoreporterul numit Paparazzo. Conform *Wikipedia*, în cartea sa *Originea cuvintelor și propozițiilor*, Robert Hendrickson scrie că Fellini a luat numele după un cuvânt al unui dialect ita-

lian, substantiv ce descrie un zgomot supărător, ca acela făcut de un țăntar. Fellini declară într-un interviu în *Time Magazine*: *Paparazzo... mă duce cu gândul la o insectă care bâzâie, care zboară și care înțeapă!* Acesta este similar cu substantivul italian *pappataci* care definește un mic țăntar.

Folosirea în engleză a cuvântului a fost depistată de poetesa italiană Margherita Guidacci, care traduce cartea de călătorii *Pe Marea Ionică* (*By the Ionian Sea*, 1901), volum

semnat de George Gissing. Acolo apărea un patron de restaurant cu numele de Coriolano Paparazzo. Traducerea în italiană a volumului, din 1957, este citită de scenaristul lui Fellini, Ennio Flaiano, care preia substantivul propriu.

Un adevărat concurs de împrejurări. La sfârșitul anilor '60 deja în limba engleză termenul *paparazzi*, folosit la plural de cele mai multe ori, definea generic un grup de fotografi intruzivi.

Filmul „La dolce vita”
(1960) în care apare pentru
prima dată un fotograf cu
numele Paparazzo.

N-ar fi avut nici o șansă dacă dezvoltarea industriei filmului și explozia tirajelor presei ilustrate, și mai ales a celei color, pe ambele maluri ale Atlanticului, în America și Europa Occidentală, n-ar fi susținut această foamă de noutăți cât mai intime despre viața tuturor vedetelor.

Sparg-e camera!

Ronald Edward Galella se naște în 1931, în Bronx, ca fiu al unui emigrant italian. Este înrolat ca fotograf în perioada războiului din Coreea și în 1958 își ia diploma în fotojurnalism în Los Angeles. Una dintre cele mai controversate personalități din lumea fotoreportajului, *Time Magazine* și *Vanity Fair* îl numesc *the Godfather of the US paparazzi culture*. Fotografiile sale apar în sute de publicații printre care *Harper's Bazaar*, *Vogue*, *People*, *Rolling Stones*, *The New Yorker*, *The New York Times* sau *Life*. Imaginile sale sunt achiziționate de Muzeul de Artă Modernă din NY și din San Francisco sau de *Tate Modern* la Londra.

**Ron Galella are o obsesie:
Jackie Kennedy-Onassis.**

O nouă ediție a cărții sale
despre fosta Prima doamnă
apare acum, în noiembrie.

Dar este cunoscut pentru scandalul din 1972, în care o dă în judecată pe Jacqueline Kennedy-Onassis pentru că și-a trimis agenții din serviciul secret să-i distrugă aparatul și filmul în timpul unei... întâlniri în Central Park. Fosta Primă-doamnă contraatacă deschizând un proces pentru hărțuire. După dezbateri de trei săptămâni, Ron Galella este obligat de justiție să păstreze o distanță de (și aici sursele nu sunt foarte clare, pentru că cifrele sunt diferite) 15 m față de doamna. Onassis și 25 m față de copiii ei... Să mai spunem că pe site-ul fotografului aflăm că se pregătește pentru luna noiembrie 2012 un volum cu titlul *Jackie My Obsession?* E bine că recunoaște...

Și Ron nu se potolește după evenimentele din 1972 pentru că, după mai puțin de un an, în 12 iunie 1973, are o altercație cu Marlon Brando care ieșea dintr-un restaurant din *Chinatown*, însoțit de Dick Cavett. Fotograful primește o lovitură care îi dislocă falca și îi rupe cinci dinți de pe partea stângă. Galella cere 40.000 de dolari despăgubiri, se pare că primește, conform declarației avocatului său, doar două treimi din sumă.

În 2010, un film documentar despre viața lui, cu titlul *Smash His Camera*, este premiat la *Sundance Film Festival*.

Prințesele vânaute

31 august 1997, o știre teribilă zguduie lumea: într-un accident de mașină petrecut la Paris, își pierde viața Prințesa Diana (și Dodi Fayed). Probabil cel mai controversat eveniment după asasinarea lui JFK în 1963, dă naștere la o mulțime de speculații, de la o misterioasă intervenție a serviciilor secrete britanice până la aparent banala ipoteză, veri-

ficată și confirmată de altfel, a unui șofer foarte beat la volan... Și totuși, în jurul *Mercedesului* care s-a ciocnit frontal, la o viteză amețitoare, de un stâlp al podului Alma din Paris, se aflau mai multe motociclete cu paparazzi. Deși câțiva dintre ei sunt reținuți, nici unul nu este condamnat. Se găsesc urme ale unui *Fiat Uno*, care ar fi atins limuzina *Mercedes*. Micul vehicul aparținea unui paparazzo care o mai urmărise pe Diana în vara lui '97, dar care avea un alibi solid pentru noaptea respectivă. În 2000, fotograful se sinucide. Enigmele se păstrează...

14 septembrie 2012, revista franceză *Closer* publică fotografii în care Kate Middleton, ducesă de Cambridge aflată în vacanță în Franța, apare topless în balconul unei reședințe private a nepotului reginei, Lord Linley. Casa regală britanică dă în judecată publicația, căreia i se cere să retragă imaginile din print și de pe on-line. Urmează apoi *Belfast Telegraph* și tabloidul danez *Se og Hor*, în numărul din 20 septembrie. Aparent este neclar dacă este vorba despre aceleași imagini sau fotograful e diferit... Nici nu contează prea mult.

Money, money, money...

Cât câștigă un paparazzo? Numărul special *Style & Design* al *Time Magazine* din 2005 publică un reportaj cu titlul *Shooting Star* în care Mel Bouzad, un fruntaș al topului paparazzi din Los Angeles, declară că a primit 150.000 de dolari pentru o imagine cu Ben Affleck și Jennifer Lopez în Georgia, după despărțirea lor.

În 2004 se lansează filmul american *Paparazzi*, în care un actor își face dreptate singur împotriva unui grup de fotografi care îi distrug familia. *One good shot deserves another...*

Să mai pomenim și de peliculă românească *Faimosul paparazzo?*

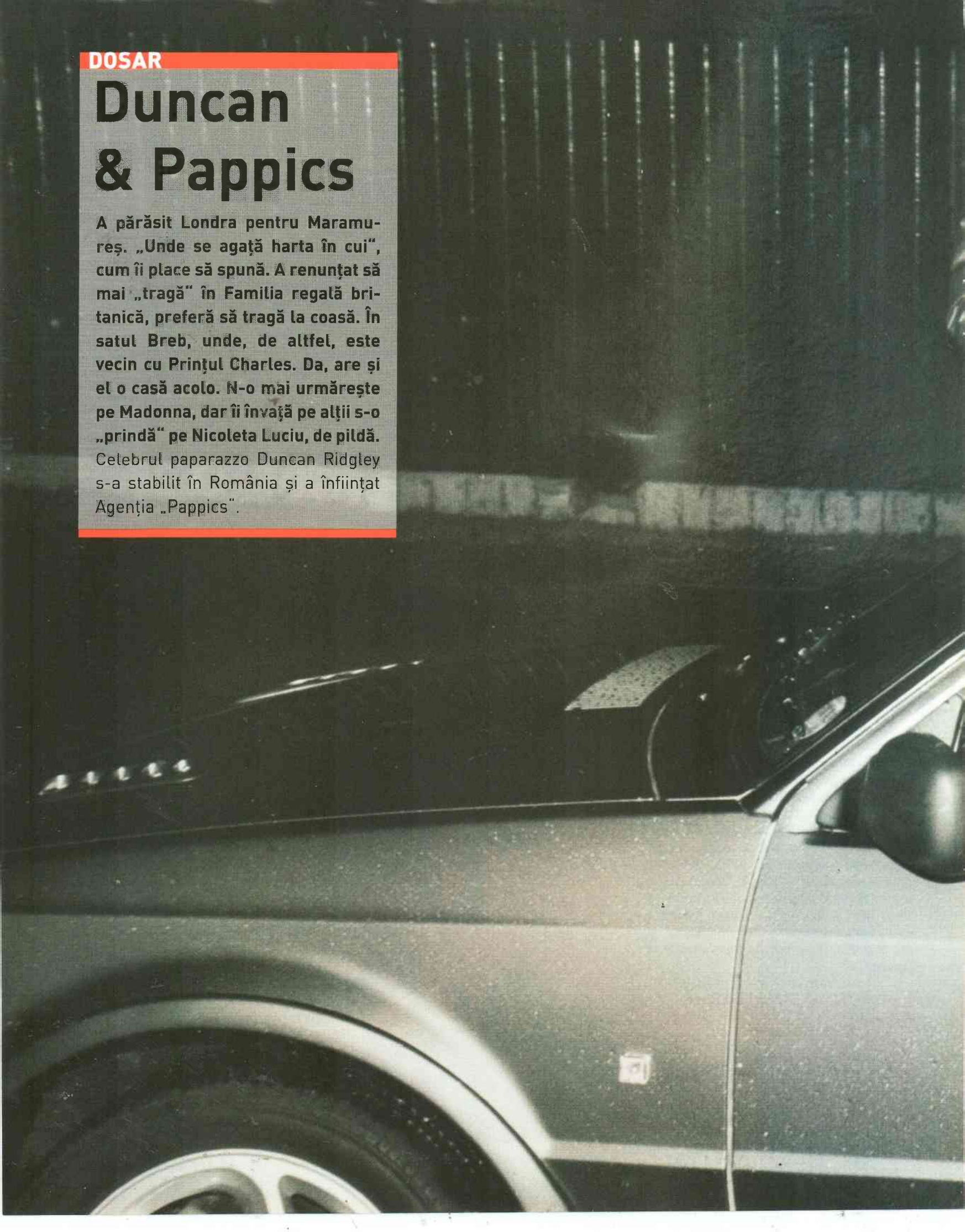
E destul deocamdată.

N-am avut niciodată poftă și nici nu am fost angajat să vânez vedete. Probabil că nici nu aș face așa ceva. N-am fost niciodată ținta unui paparazzo. Nu sunt celebru. Poveștile lor sunt uneori fascinante. Chiar aventuroase. Un bun amic, scriitor și editor francez, îmi scrie deunăzi într-un e-mail că are manuscrisul fotografului care l-a surprins pe Papa Ioan Paul II în piscina sa de la palatul Gandolfo... O poveste despre cum au stat ei – erau o echipă de patru – cățarați în copaci și cum comunicau aruncând bilețele de la unul la altul – nu existau mobile în anii '70 – și cât a durat... și tot așa. Cunoașteți scandalul, nu-i așa?... Nu? Nu-i nimic. Asta-i o altă poveste cu paparazzi. Pentru altă dată.

DOSAR

Duncan & Pappics

A părăsit Londra pentru Maramureș. „Unde se agață harta în cui”, cum îi place să spună. A renunțat să mai „tragă” în Familia regală britanică, preferă să tragă la coasă. În satul Breb, unde, de altfel, este vecin cu Prințul Charles. Da, are și el o casă acolo. N-o mai urmărește pe Madonna, dar îi învață pe alții s-o „prindă” pe Nicoleta Luciu, de pildă. Celebrul paparazzo Duncan Ridgley s-a stabilit în România și a înființat Agenția „Pappics”.

Duncan Ridgley,
în timp ce
o „vâna”
pe Lady Di.
„Prințesa Diana a
fost specialitatea
mea”, își
amintește
celebrul
paparazzo.

Pe-un picior de Sharon Stone, pe-o gură, mă rog, fustă, de Lady Gaga

Un birou obișnuit, undeva în zona Piața Romană, din București. Central, adică, în zece minute ai ajuns la orice eveniment. „Chit că apoi te învârti vreo două ore ca să parchezi, da' e bine!”, după cum spune unul dintre paparazzi de la Pappics. Pereții sunt tapetați cu isprăvile lor de copertă: *Fetele lui Bănescu se fac frumoase pentru referendum; iubita lui Cataramă, cu chiloții la vedere sau Pițurcă junior, dezmăț în club cu piticul porno*. Fotografii inedite, unele deocheate, exclusivități, posibile dureri de cap, sigur oareșce înjurături din partea subiecților, cu varianta acatiste, în cazul Oanei Zăvoranu, de pildă.

Apoi tabla cu subiectele zilei, scheme făcute în cretă, personaje de urmărit, ponturi,

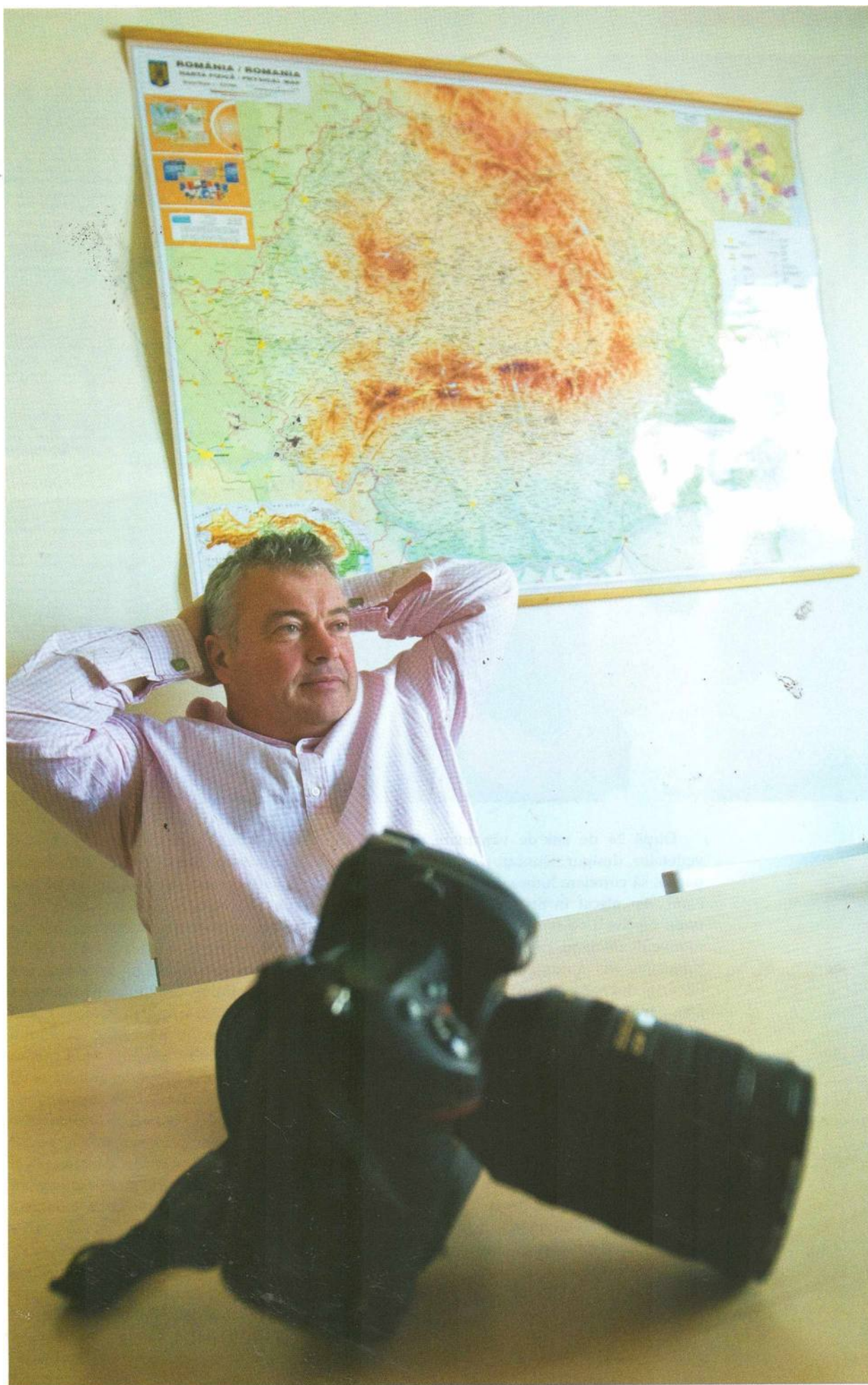
bârfe... Sigur că nu spunem care, secret profesional, ce naiba? Și arhiva, doi ani îndosariați frumos de Luiza, singurul accident feminin între nouă paparazzi feroși. Vorba vine, că sunt băieți faini, mai mare dragul să stai la taclale cu ei. În fine, un Nikon D3 profesional, așezat, așa, ca din întâmplare, pe masă. În loc de carte de identitate, pașaport, legitimație, asigurare de sănătate și tot ce mai vrei. Proprietarul nu se prea îndură să-l lase din mână. Să plece undeva fără el, nici vorbă! „Dar cel mai important e să crezi că poți prinde fotografia, nu aparatul, inspirația, pontul sau norocul”, susține Duncan Ridgley.

Și cum a fost cu Madonna? „Când a venit să filmeze în Londra, era securitate câtă frunză și iarbă. Stătea într-un hotel care avea o aripă în construcție, așa că m-am angajat ca instalator. Partea proastă e că a trebuit să și lucrez. Dar am reușit să fac niște fotografii chiar speciale”. Apoi Michael Jackson, urmărit cu motocicletă,

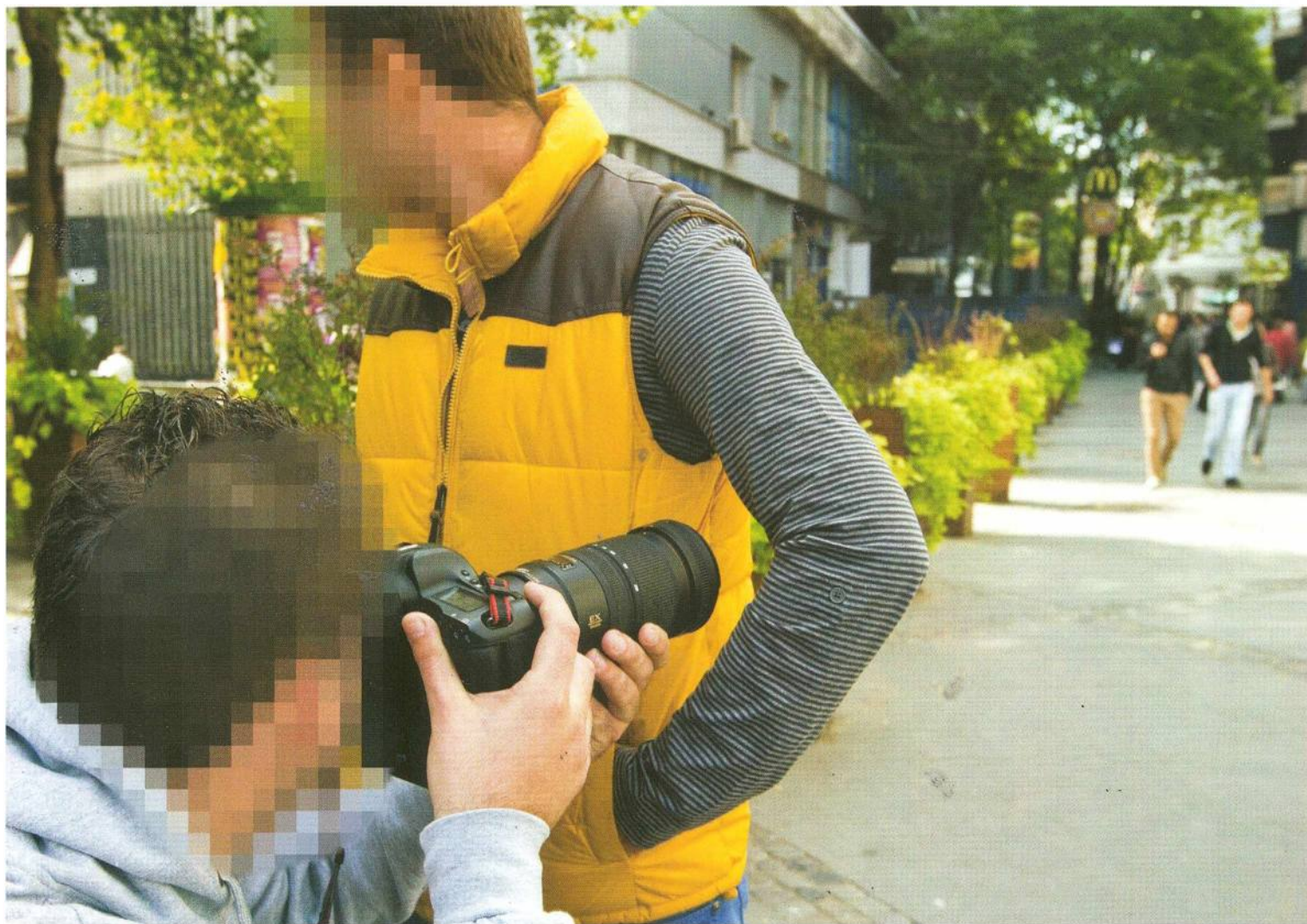
Margaret Thatcher, Nelson Mandela, George Michael, Boy George, Familia regală britanică... Și cam tot atâtea exclusivități, coperte în *The Sun*, *News of The World*, *Marie Claire* sau *Cosmopolitan*. Și, desigur, și bani. Cu un vârf de 10.000 de lire, pentru o fotografie cu Prințesa Diana. Bebele? Evident, de la amenințări, arme la tâmplă, până la tentativă de omor, de-a dreptul: „Era un individ, o vedetă de televiziune, l-am tot fotografiat. Într-o zi am pus niște copii să bată la ușa lui. A deschis soția, era însărcinată, am făcut poze. Tipul s-a enervat, a zis că mă atacă dacă nu mă potolesc. La următoarele fotografii, că, sigur, nu m-am oprit, mi-a zis: *Dacă îmi mai faci vreodată poze, te omor, știi că am mai făcut-o!* Fusesse în închisoare, chiar a ucis pe cineva. Peste câteva zile, am auzit la știri că a trecut cu mașina peste un fotograf. A coborât și, uimit, a zis: *Îmi pare rău, credeam că ești altcineva*. Fotografii cu pricina, ghinion, semăna cu mine”.

Duncan Ridgley pe motocicletă, urmărindu-și „prada” și costumat în Henric al VIII-lea, pentru un bal la Palatul regal. Camera era ascunsă în ursulețul de pluș al colegului lui, costumat în clovn. Prințul Charles a fost foarte nedumerit când i-a văzut pe unii cum rup capul jucăriei, căutând ceva.

„Dacă ai 19 ani și ambiția să schimbi ceva în țara asta, atunci mass-media e locul! Ai nevoie doar de pasiune și curaj. Eu nu fac o școală, nu cred că pasiunea se poate învăța, dar o șansă aș da oricui. Mi-ar plăcea ca de la Pappics să se ridice, în câțiva ani, un haiduc, așa, un fel de Robin Hood care să schimbe lucrurile în bine”.
Duncan a predat din tainele profesiei sale și studenților de la Universitatea București. Dar n-a venit nici un băiat, doar vreo 14 fete, care au avut o singură întrebare: „Single sau căsătorit?”

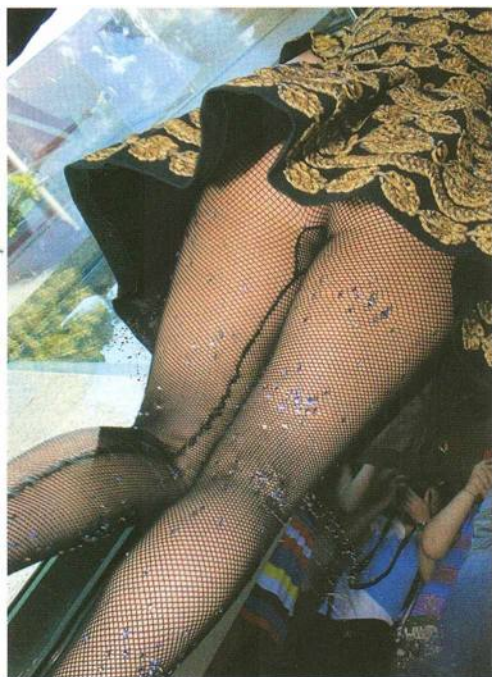

Băieții de la Pappics nu prea pun botul la telefoanele prin care vedetele vor să-și facă publicitate: „Dacă unul dintre noi face blat, cum îi spunem pe-aici, e de râsul celorlalți”, ne asigură Cătălin.

După 24 de ani de vânatoare, într-ale vedetelor, desigur, Duncan a hotărât să ia o pauză, să cutreiere lumea, cu soția și cei trei copii. Au plecat în Sri Lanka, de Crăciun, unde veselie li s-a terminat în 24 de ore, din motive de tsunami. Fuga în Egipt, părea mai prietenos, aici a cumpărat o casă, în oaza Siwa, a dezvoltat și ceva afaceri hoteliere. Dar, parcă, povestea mai cerea ceva, așa, simplu, natural... „Asta e!”, și-a zis când a ajuns în România. A stat, o vreme, în zona Moeciu, dar acolo sunt „mulți din București, cu Range Rover, șmecheri, cu fițe”. Întrebând, în stânga și-n dreapta, unde e România autentică, reală, toți îi spuneau de Maramureș. Păi, hai acolo! Și-a construit o casă de lemn, în satul Breb, și a cumpărat vreo 25 de hectare de pământ. Trăiește simplu, ca orice localnic, lucrează în grădină, merge la coasă. Are și vreo șase case de oaspeți în care aduce turiști străini. E îndrăgostit de Maramureș, ce s-o mai lungim! Îl părăsește doar iarna, când merge în Egipt, la căldură.

Microbul paparazzo, însă, pare mai puternic decât tihna vieții la țară. Așa că, în 2010, a înființat agenția *Pappics*. Presa din

București nu l-a primit cu brațele deschise, ci cu o anume suspiciune: „Toți se întreabă de ce-ar fi venit un paparazzo de la Londra să locuiască în România și să facă o agenție? Am dat anunțuri pe site, nici un ziar nu m-a contactat. Nici percepția publică nu e bună, se crede că paparazzii fac fotografii ca să șantajeze sau mai știu eu ce alte jocuri murdare, șmecherii. La Londra e altfel, suntem văzuți ca un fel de haiduci, ai poporului, ai omului simplu, acolo primeam ponturi de la public. Aici e invers, oamenii se sperie, nimeni nu dă vreo informație despre șef de teamă că se întâmplă nu știu ce. Nici vorbă, e o meserie ca oricare alta, chiar bună, nu suntem poliție secretă. Doar că, într-adevăr, dacă ai călcat strâmb noi suntem cu ochii pe tine și te prindem. Tot spre deosebire de Londra, ziarele de aici preferă vedetele surprinse de paparazzi. Ca să nu le doară capul. Dacă e ceva cu Ponta, Antonescu sau mai știu eu ce personaj politic sau economic, reacția e de genul *păi, stai, să vedem, să ne mai gândim*. Doar *Click* și *Adevărul* chiar vor să se vândă, cred eu, cu ei avem și contracte de colaborare, sunt deschiși”.

Pentru o fotografie-poveste de copertă, cum ar fi Lady Gaga, pe sub fustă, „Click” oferă până la 10.000 de euro, susțin paparazzi.

Și cum ar trebui să fie un fotograf ca să-l angajeze la *Pappics*? „Bun! Vânător! Să lucreze nu doar pentru un salariu, ci din pasiune. Să se distreze, să-și facă job-ul cu plăcere. Să fie mai important pentru el să-și vadă poza pe prima pagină decât să primească banii pe ea”.

Acestea fiind zise, în agenție vin mulți, dar rămân puțini, îmi spune Cătălin, șeful biroului din București. El a terminat ASE-ul, dar se cam plictisea în zona de marketing. Așa că a făcut o echipă de paparazzi, cu niște prieteni. Din joacă, mai apoi i-a intrat în sânge. Și cum arată o zi din viața unui paparazzo? „Păi, în primul rând, e foarte lungă! Plec dimineața de acasă și nu știu niciodată când mă întorc. Trec pe la birou, văd dacă sunt noutăți, ce fac colegii... Apoi ies în oraș, uneori am o țintă, alteori mă plimb, pur și simplu, știu locuri unde se duc vedetele, depinde de situație. Uneori avem un pont, o temă, alteori urmărim o persoană, o situație. De regulă nu ne interesează doar poza, ci și povestea. Un exemplu? Hai să-l zicem pe ultimul, scandalul ăsta cu Nicoleta Luciu și vezi divorțul, nu-i divorțul. Știu unde stă, ce mașină are, numărul de înmatriculare, cu

Sharon Stone, de mână cu soțul său, prin București

Andy Garcia la „împinge tava” prin Centrul Vechi

cine se vede de obicei etc. Așa că am prins-o acasă la nașul ei, într-o postură nu prea veselă, vezi prima pagină din *Click*. Sigur că lucrurile nu sunt întotdeauna atât de simple, mai apar și probleme. Zilele trecute, de pildă, într-o parcare, băieții au închis porțile, amenințări, lovit în mașină, venit poliția... Nu prea au ce să ne facă, dacă e domeniu public, dar ne hărțuiesc. Uneori ne iau aparatul și șterg pozele de pe card. Așa s-a întâmplat cu Lady Gaga, știți, fotografiile acelea pe sub fustă. Ei, ghinion, că le-am recuperat, au făcut, deja, înconjurul lumii. Când e vorba de o vedetă internațională, lăsăm totul baltă și mergem acolo. Ies fotografii care se vând afară, se plătesc mai bine, ne fac cunoscuți în lume. Noi lucrăm cu o agenție internațională, ei ne vând peste tot, iau 50% din preț. Așa am vândut foarte bine fotografiile cu Prințul Harry, de pildă. A fost pe Valea Zălanului, în zona Miercurea Ciuc, în pustietate, fără curent, apă, sau alte semne de civilizație. Eram după el, pe coclauri, mașina mi-a cedat, a căzut toba, s-a spart baia de ulei. Am mers vreo 15 kilometri prin pădure, era frig, în luna martie, aveam doar un tricou pe mine... Mă rog, aventuri de paparazzi! Dar a meritat!"

Hariton e cel mai mare paparazzo din România. La propriu. O namilă de om, la prima vedere, vorbă blândă, umor cu carul, suflet și mai mare, dacă ai răbdarea să-l cunoști nițel. Colegii râd de el, că „are față de mecanic, trece neobservat”. Se consideră *vânător*, desigur, mai *lunetist*, așa, că îi place să tragă poze de la distanță, de pe clădiri, de după garduri, să nu fie văzut. „Știi că o căprioară mănâncă porumb, păi, te duci la pândă, în lanul de porumb. Ca orice om, și vedetele au tabieturile lor, locurile unde se duc frecvent, prietenii pe care îi vizitează. Dacă stai vreo 18 ore pe zi doar în locurile cu pricina, e imposibil să nu prinzi ceva. Că am patru-cinci secunde la dispoziție, după o pândă lungă și obositoare, la plus 40 de grade Celsius sau la minus 20 de grade, asta e altceva! Dar eu nu sunt artist, să am ședințe foto de câteva ore, trag și gata! Așa am tot prins-o pe EBA, e prietena mea! Am fotografiat-o căzând, când și-a scăpat inelul, tot felul de situații”.

Hariton își justifică profesia printr-o replică deja celebră: „Toată lumea mănâncă carne, dar nimănui nu-i place să fie măcelar!” Ei, nici lui nu-i place chiar tot timpul: „Partea idilică îți trece după vreo șapte ore de stat în mașina cu geamuri fumurii, nemâncat și cu

nevoi fiziologice presante. Uite, asta nu-mi place, că mașinile nu sunt dotate cu ploscă!”

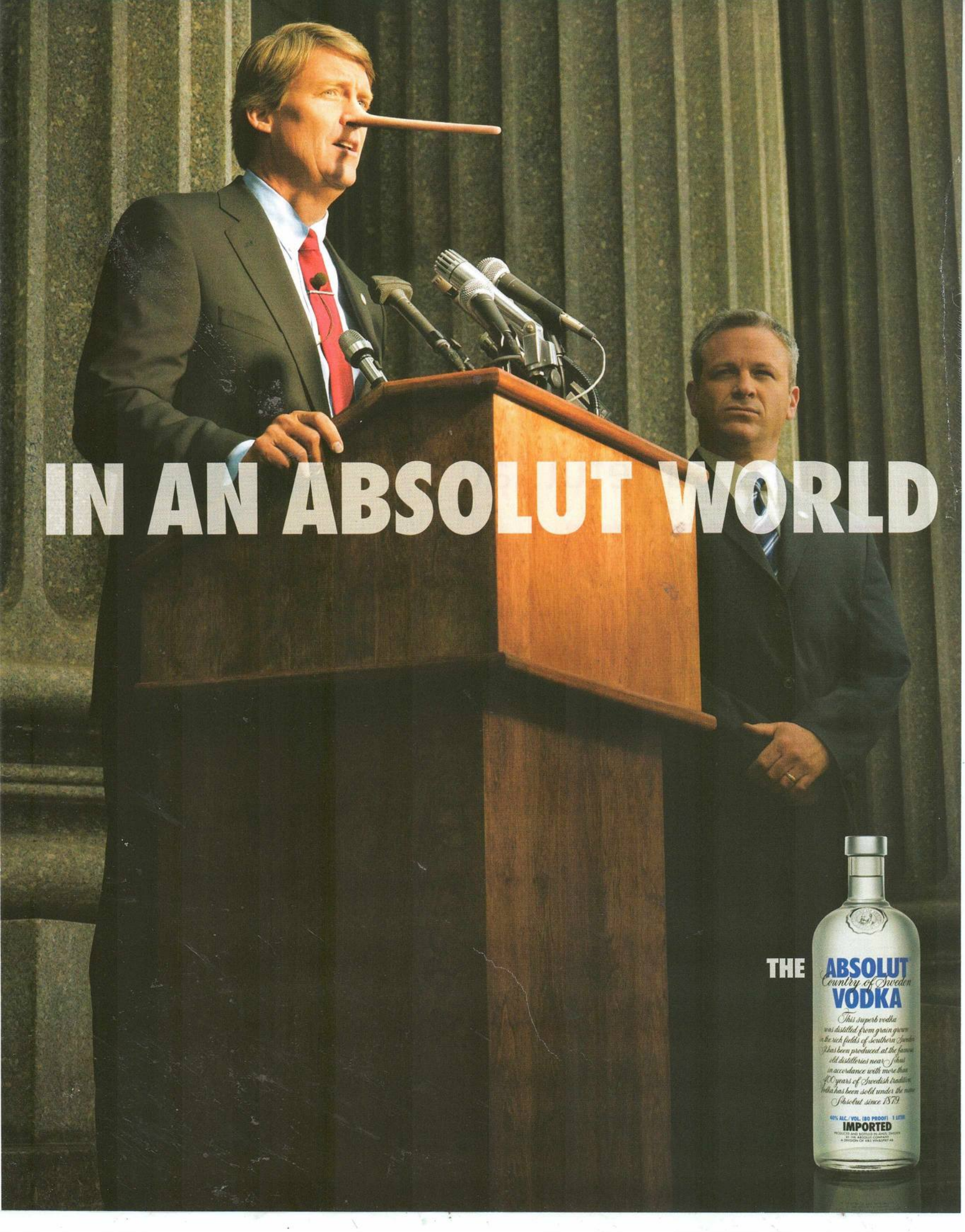
Puiu este cel mai nou în agenție, de doar cinci luni, și singurul familist. „Băiețelul îi zice *nenea*”, glumesc colegii. Împreună cu Alex, că unul era paravan, au prins-o pe Sharon Stone în sutien, în Centrul Vechi al Bucureștiului. Nici n-a fost foarte greu, era cald afară, ea se schimba, la filmări, au aparatură performantă, camere ascunse în pixuri, brichete, scrumiere, orice.

Băieții de la *Pappics* se ocupă și de lucruri mai serioase, sau, mă rog, mai grave decât nicoletele și botezații autohtoni: întâlniri politice de taină, Elena Udrea, noaptea, la Băsescu, delegații FMI, campanii electorale. Doar că, așa cum spuneam, deja, vedetele se vând mai bine.

Alte of-uri? „Să nu mai fim văzuți ca scursurile societății, să nu se mai creadă că facem o meserie murdară”, răspunde Hariton. „Știți, pe fiecare stradă din București există cel puțin un *bodyguard*, o babă la vreo 80 de ani, în capot, care își plimbă câțelul. Mă vede că stau în mașină, în timp ce-și face rondul, și sună la poliție: *Veniți, repede, hoțul!* Și uite-așa îmi distruge o frumoasă poveste, după care eu alerg, poate, de câteva luni. Ratez magistral subiectul, adio acoperire!”.

Dacă vreți să vă întâlniți vedetele preferate, în carne și oase, mă rog, unele mai mult oase, paparazzi vă recomandă: Centrul Vechi, zonele Dorobanți și Decebal, mall-urile, saloanele de înfrumusețare, școlile și grădinițele de fițe.

A man in a dark suit and red tie stands at a wooden podium, speaking into several microphones. He has a long, thin, light-colored object (possibly a cigarette or a prop) balanced on his nose. Another man in a dark suit stands behind him to the right, looking on. The background consists of large, dark, vertical columns.

IN AN ABSOLUT WORLD

THE **ABSOLUT**
Country of Sweden
VODKA

*This superb vodka
was distilled from grain grown
in the rich fields of Southern Sweden.
It has been produced at the famous
old distilleries near Åhus
in accordance with more than
400 years of Swedish tradition.
Vodka has been sold under the name
Absolut since 1879.*

40% ALC. VOL. 100 PROOF 1 LITER

IMPORTED

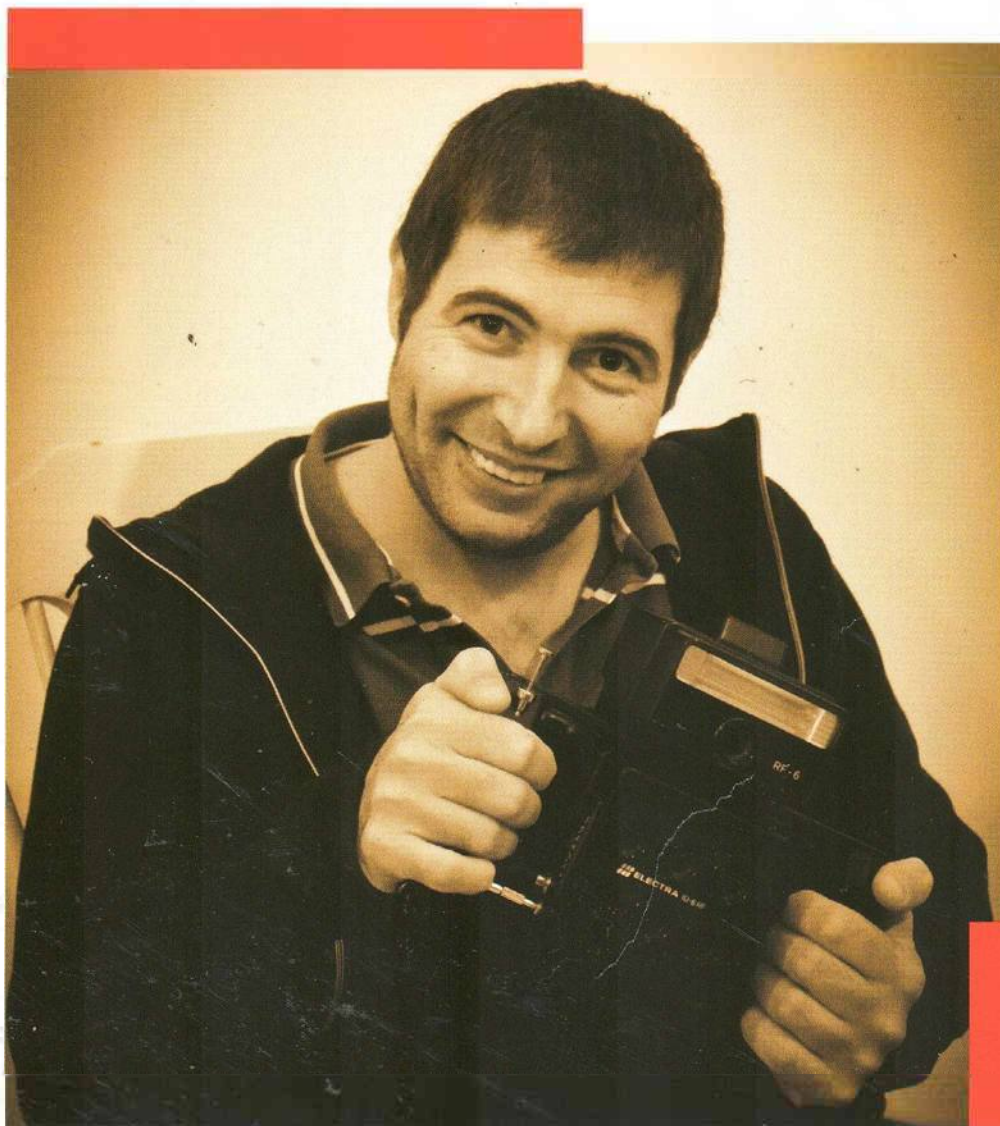
ABSOLUT VODKA IS A PRODUCT OF SWEDEN
IMPORTED BY THE ABSOLUT COMPANY
A DIVISION OF V&S VIN & SPRIT AB

Ovidiu Huiban a început „să facă paparazzi” cu mai bine de 20 de ani în urmă, pe vremea „negativelor”.

text Radu Pocovnicu
foto Octavian Tibăr

Ovidiu Huiban: „Țac!, de la paparazzi, la poze pentru sufletul tău”

– Am fost primul care am făcut genul ăsta de fotografie. La *VIP*, prima revistă mondenă românească, am lucrat 10 ani și am fost o perioadă singurul fotoreporter. Vara, eram detașat cam două luni jumătate la mare, că atunci cam toate vedetele își făceau concediul la Românică, să fie văzute cu *Dom Perignon*-ul pe plajă. Pe-atunci, Neptun era stațiunea de fițe. Mamă, ce mai prindeam acolo, în dreptul steagurilor! Care erau atunci... vedetele tv de acum 15 ani. Am prins Neptun yreo trei ani, după aia s-a ridicat Mamaia. Mamaia e împărțită în două, de la Castel în sus e zona sindicală, „bugetară”, și după aia hotelurile de 3, 4 și 5 stele. Nu vezi o mare personalitate... A, ba să știi că l-am văzut într-o vară pe Adrian Năstase, era la *Perla*, venise la un party organizat de Mazăre. Era prim-ministru pe vremea aia. Ne-a lăsat să facem poze, dar n-a fost un paparazzi.

„La început, prin anii 90, *VIP*-ul nu prea avea concurență pe targetul ăsta. Și dacă o pozai pe Mirabela Dauer, așa, mai rubensiană, sau îi ziceai: bagă și tu piciorușele în apă, aveai niște poze. Ca acum.”

De peste 20 de ani de când lucrează în presă, Ovidiu a făcut cam tot ce poate face un fotoreporter.

■ Care a fost cel mai tare paparazzi făcut din perioada aia?

– Nu a fost unul care să mă dea pe spate. Ce putea să fie? Ion Dolănescu în chiloți?... Pe toți îi vedeai așa, nimic extraordinar. Da, uite un exemplu mai recent. Am văzut-o pe EBA la mare. Fiind fată de președinte, e păzită de SPP-iști. Nu te joci cu urmărirea, ăia au glonțul pe țevă. Eu m-am dus direct la ea. Îi zic, uite, sunt cutărică, „da, te știu”, vreau și eu să-ți fac două poze. „Nici o problemă.” Se poate și așa.

■ Nu te aranjează mai tare dacă o surprinzi pe EBA într-o poziție deocheată pe plajă? Știi foarte bine ce imagini se vând la noi.

– La noi se vinde sexul! Sunt promovate toate personajele despre care nu știi nimic. Au o audiență care rupe. Dar cine sunt ele? De ce le promovezi? Înseamnă că ăștia suntem. De bine, de rău, ceilalți parcă au făcut câte ceva. Că e Bittman, sau altul...

■ Și dacă ai ocazia să faci cu Magda Ciurmac (nume ales la întâmplare din seria personajelor de duzină), nu faci?

– Cine e? Eu n-o cunosc. Nici de la jumătate de metru. A, dacă lucrez pentru o revistă și îmi cere...

■ E vorba de deontologie?

– Nici măcar, că la noi nu există deontologie. Hai să-ți spun ce avem noi. La un ziar sau revistă există la departamentul de investigație un fotoreporter sau doi care fac alt gen de fotografie. Pentru sertar. Pentru șantaje. Fotografii compromițătoare cu CEO de companii multinaționale. În compania unei fete, să spunem. Cum ar fi să afle boșii mai mari din Europa? Dacă e și însurat, l-ai împachetat. Când ai 60 de mii de euro pe lună, e ușor să scoți câteva mii din buzunar ca să nu te compromiți. Se pun pozele pe masă și... dă-mi reclamă.

■ Poți să dai un exemplu?

– Ce exemplu, frățioare? Uite, a venit acum o păsărică și mi-a zis asta. Există genul ăsta de fotografii în România. Scurt.

■ Nu e ilegal?

– E... (Ovidiu râde) cam la fel cum lucrează SRI-ul. Sau: am pozele unui personaj care vine la mondenități. L-am prins pe picior greșit, și-i zic: vezi că am pozele ălea cu tine. Te iert, dar zi-mi și mie cine a fost la eveniment și ce-a făcut, că s-a abțiguit, că a plecat cu nu știu cine acasă, că știm noi după aia să facem o preluare. Șantaje, preluări. Montări.

■ Montări?

– Da, cum e palma aia pe care i-o dă Băsescu copilului. E un exemplu. Sunt multe imagini trucate.

Ovidiu Huiban – cel mai insistent fotoreporter român, după cum l-a gratulat fotbalistul Cristian Chivu.

Din picanteriile marca Ovidiu Huiban se numără și poza pe care i-a smuls-o lui Silviu Prigoană cu „ciotul”. Tot așa, cu vorba bună. Dacă pentru mulți Huiban e unul dintre cei mai zgomotoși fotoreporteri români, la fel de adevărat e că Ovidiu are un farmec foarte personal. Un tip dintr-o bucată, curios, sincer, cu un umor pe care l-a gustat inclusiv fostul șef al statului, Ion Iliescu. Prezent la o lansare de carte, Iliescu s-a auzit la un moment dat strigat pe numele, mic: „Măi... Ioane!” Vreun prieten, s-o fi gândit acesta... Era doar Huiban, pregătit să țicăne aparatul când s-ar fi întors Iliescu cu fața.

! Să ne întoarcem la cum ai devenit tu paparazzo...

– N-au avut încredere în mine că pot să fac paparazzi, așa a început. Plecasem de la revista VIP, eram la Story. Ceea ce făcusem eu la mare pentru VIP, ăla nu e paparazzi, era „dilaila”. A urmat o perioadă mult mai dură când am făcut acest gen de fotografii. Știu ce înseamnă. Știu ce înseamnă să mergi la a doua mașină, să nu ajungi bine acasă, că ajunge a doua mașină să te ia la alt eveniment. Toată ziua și toată noaptea pe drumuri.

! Și ai avut vreo satisfacție?

– Da și nu prea. Erau multe mizerii. Vorbim de acum șapte ani. În primul rând, nu aveai viață personală. Am stat o dată vreo 16 ore într-o mașină, să-l așteptăm pe unu să iasă din casă. M-am pisat într-un borcan, nu aveam voie să ies. Începusem să atragem atenția. Am stat ce-am stat, a ieșit șoferul și a deschis capota, a început să dea cu pumnii în ea ca să nu atragem atenția. Adică, a făcut iureș să pară că avem probleme, se întrebau ăia, băi, ce e cu mașina aia, stă de atâtea ore acolo.

! Un fel de program non-stop...

– Păi, dacă stăteam călare pe tine o săptămână, stăteam călare! Te luam de dimineață de acasă și te duceam la birou, la cafenea, la cârciumă și înapoi. Știam unde ai fost și cât ai stat. Cea mai mișto urmărire a fost cu Bănescu. Era zi de alegeri, iar el era primar. Am fost atunci toată ziua după el. Stătea la Pod, la Băneasa, între niște case roșii. L-am luat de acolo, l-am dus la primărie, apoi la sediul de campanie, după aia acasă, a dormit de prânz... Și-a dat seama pe la ora 5 că eram după el. Conducea o Skoda albastră. Dacă știi că ești urmărit, poți să faci cioace, treci pe roșu și te obligă, sau semnalizezi dreapta și

faci stânga. Îți dai seama. Bănescu și-a dat seama la Selgros, acolo unde a făcut-o pe aia țigancă. A oprit pentru cumpărături, și, pac!, m-a reperat. Aproape eram pe față. La Miorița și-a pus benzină și a început să facă cercuri. Eu mă blocasem, făceam ture cu el, după aia l-am dus la sediul de campanie, și pe la 12 îmi zice: „Gata, Ovidiu, nu mă mai condu, mă duc acasă.” Zic, „Bine, domnul, președinte.” Asta așa, ca poveste soft. De fapt, nu soft, că a fost foarte obositor.

! Ce fotografii paparazzi sunt făcute pe bune în România?

– Să-ți zic ceva. Cam 10 la sută din paparazzi din România sunt „vărsările” femeilor cu bărbați. Cum am avut eu un consens cu o fată, care l-a vărsat pe unu. M-am dus cu mașina la munte, stăteam în fața hotelului și așteptam sms-uri de la ea. „Vezi că m-a f....; acum sunt la duș; în 10 minute ieșim la masă. Când a ieșit l-a pipăit, i-a pus mâna pe c., i-a luat limba în gură, să fie în direcția obiectivului. Cât a trebuit.

! Și restul de 80 la sută?

– 5 la sută e noroc. 10 sunt „vărsări”, iar restul fotografiilor paparazzi sunt întâlnirile aranjate. Când ai un dead-line și ești presat, o

suni pe una care e ahtiată să apară. Dar se văd că-s aranjate. Dacă te ferești de paparazzi, de ce nu te duci în fundul cafenelei? Or, tu ești la vedere, în fereastră. Sunt flagrant aranjate.

I O poză cu o vedetă într-o cafenea. Ce paparazzi e asta?

– Sau s-a dus aia la salonul de cosmetică. Păi, se duc toate gagicile la cosmetică. Ce mare șmecherie...

I Vedete fără secrete, ca să parafralez o rubrică...

– Noi avem doar pseudo-vedete. LO-CAL-LE! Știi cine sunt primele patru femei foarte cunoscute din țară? Andreea Marin, Andreea Esca, Mihaela Rădulescu și Andreea Raicu. Dincolo de graniță nu le fotografiază nimeni, niciodată. Pot să fie și nud. Cele care se vând la nivel internațional sunt Ilie Năstase, Ion Țiriac, Nadia Comăneci și Traian Băsescu. Și, mai nou, Cristi Chivu și Adrian Mutu. Am închis lista. Din punctul meu de vedere.

I Și care-i valoarea lor pe piața locală?

– Eu n-am auzit de o poză cu un personaj local care să fi valorat ceva. Zi-mi tu o poză care să fi valorat în România. Știi doar povești, promo-uri... Gen revista *Star*, cu Andrei Gheorghe când a fumat o iarbă. Mare șmecherie! S-a sesizat Poliția, Adrian Sârbu a zis gata. Asta a fost tot. Du-te la Vama Veche să fumezi.

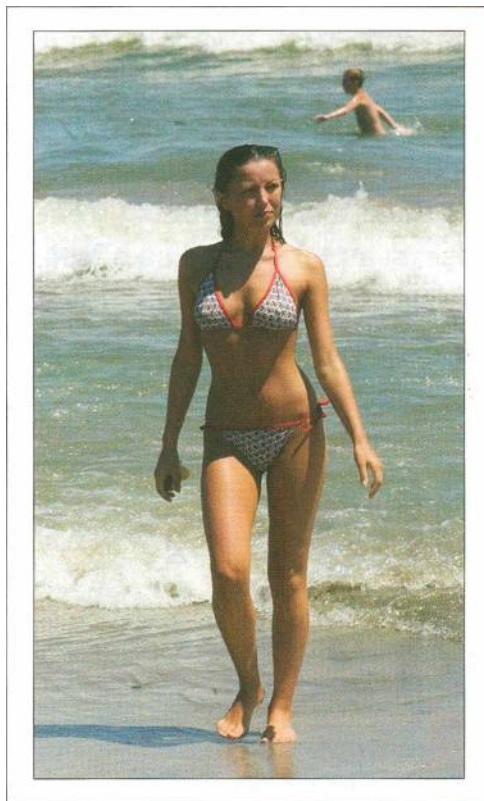
I E multă adrenalină în meseria asta. De multe ori se lasă cu conflicte...

– Sunt foarte multe persoane agresive. Mi s-a întâmplat să dau cu blitzul și să primesc una peste aparat. Zi, frate: băi, nu vreau să mă mai pozezi, dar nu-mi lovi aparatul. Parcă nu mai ai imbold. Am stat de vorbă și cu Țiriac, în România nu se poate asigura nicăieri echipamentul foto-video. Altceva e să fii asigurat. Păi, dacă ești agresiv, sparge-l, frățiorul meu, e 20 de mii de euro! Mă arestează pe mine, dar te arestează și pe tine. Păi, nu mai bine ne tragem niște pumni în gură și am rezolvat problema?

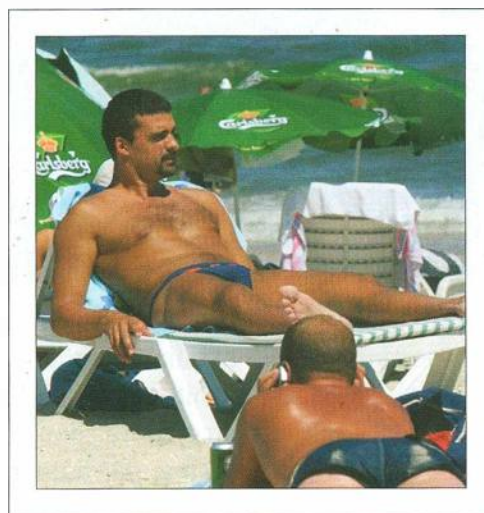
I Deci nu prea-ți dă mâna să fii freelancer la noi...

– Nu. Nu poți să fii paparazzi *freelancer* în România. Și ce să fotografiez? Când ies ălea de la coafor? Nu rentează să dai atâtea zeci de mii de euro pe aparatură. Ca să ce? Mai bine ești fotograf de evenimente...

Mi s-a întâmplat o fază, eram la Evenimentul zilei. Eram pe tura de noapte, am făcut niște poze cu echipamentul meu, că așa am avut eu ghinion, numai cu aparatele mele, unu s-a luat de mine, am tras aparatul la piept, dar mi-a rupt cămașa. Când am ajuns în redacție, șeful de secție, „Vai, ce

Din seria fotografiilor cu vedete surprinse în ipostaze „deocheate”, despre care Ovidiu Huiban însuși spune: „Nimic extraordinar.”

sexi ești, îți dau o mașină să te duci acasă.”

Băi, dar dă-mi bani de cămașă, care s-a rupt pentru tine, că pozele știi să mi le publici!

I Până la urmă te-ai reprofilat...

– Fac poze pentru diverse personalități. E și contractual, și fair-play. Și evenimentele sunt niște mondenități. Mă știe toată lumea, mi-e mult mai ușor să stau la panou și pe urmă să fac fotografiile ca atare. Mă duc la evenimente de o anumită factură.

I Ai mai avut vreun motiv?

– Tagma fotografiilor de presă e văzută foarte prost în România. Voi, redactorii, parcă aveți patru c..., și noi doar unul singur. Îți spun de ce. Mai sus de șef de secție nu poți să te ridici, voi puteți să ajungeți până la publicist, redactor-șef, publisher... Fotografii de presă, în România, e ca ospătarul: Mai dă-l în p... mea, de ce să-i mai dau 5 milioane? Face el un ciubuc la o nuntă. Dar nu e ciubuc, că la o nuntă poți să stai și 18 ore, muncești de te c... pe tine. Bun. Și te duci la o nuntă, dar te vede unu și știe de unde să te ia. Nu e bine. Mai e ceva. Ai făcut niște poze, iar redactorul bagă fotoexplicații, cum vrea el, gen *Cațavencu*. Eu, când mă întâlnesc cu ăla, mă face bulangiu. Degeaba îi zic că eu i-am făcut poza, nu am scris fotoexplicația... Ca redactor poți s-o faci pe nevinovatul, ești novice, dar tu, frățioare, ai de tras. La un eveniment, un fotograf trebuie să fie în urmărire tot timpul. Dacă nu știi să îți controlezi gesturile, și bei cola într-un pahar de whisky, ăac, te-a prins. Poți să-l faci pe ăla bețiv? Îl faci. A mai și plecat cu mașina. Ești la granița limbii române, zici că-i pamflet. Păi, tu mă faci de căcat, și zici că e pamflet?

Dacă faci paparazzi cu expunere, crede-mă, toată viața te va ține minte. Va fi ca o patalama. Mult timp, cred că minimum patru ani de zile, lumea a crezut că sunt încă la VIP. Te ține minte fizic. Și mai și împrăștie: Bă, ăla lucrează acolo. S-a zis cu încrederea.

I Și altceva? Ce mai faci?

– Eu acum fac fotografie pentru mine. Am fost la un eveniment cu tatuaje, am fost la *Zilele Bucureștiului*. Ce înseamnă plafonarea unui fotoreporter... Ajunsesem să trec pe lângă subiecte. Nu subiecte de presă, că o vezi pe Raicu și n-ai scos aparatul. E din instinct. Dar parcă făceam numai asta. Am o cutie de televizor plină cu negative. Am câteva mii, peste 1,8 milioane de declanșări. 6 tera de fotografii... Am început să mai scanez, vedeam tot felul de chestii. Iar acum treceam și nu le mai vedeam. Dar acum reîncep să le văd. Am trecut de curând pe lângă o biserică. Mi-a atras atenția. Era Biserica Albă și la o fereastră o pisică. Tot albă. Țac! Poze pentru sufletul meu.

Succesul unui paparazzo: ponturi din interior, răbdare și inventivitate. Pozezi sub fustele doamnelor și primești și bani pentru treaba asta. Partea proastă e că toți te urăsc, și au tot dreptul să o facă, pentru că dai buzna în viața lor privată, spui tuturor ce fac în timpul liber, cu cine ies, cât au băut în club, cu cine au dansat ori și-au făcut de cap într-o anumită noapte.

text Monica Ramirez
foto arhivă

Photo-hunting made in USA

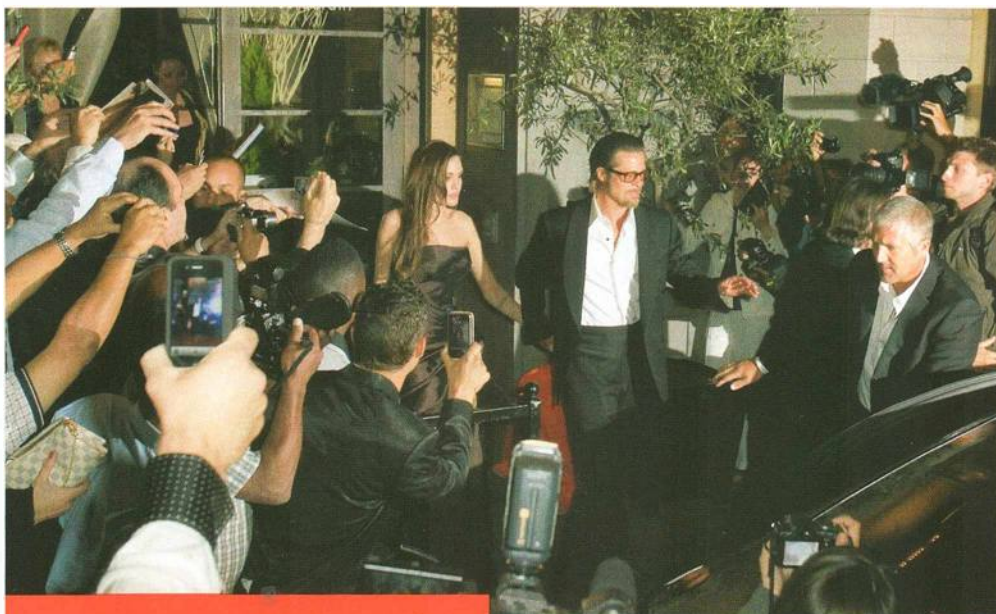
Profesioniști sau hărțuitori cu acte, paparazzii sunt inamicii declarați ai celebrităților. Mereu prezenți, cu aparatele la îndemână, mânați de speranța de a immortaliza un coș, cearcăne și riduri ascunse cu dibăcie ori o eventuală aventură extraconjugală, au devenit spaima vedetelor vâdate de presa internațională de scandal. De aici și până la conflicte între „ținte” și urmăritori nu mai este decât un pas. Din când în când te mai lovește câte o celebritate cu mașina, dar asta e, riscul meseriei.

În august 1958, agenția *Tazio Secchiaroli* publică un set de fotografii în care Faruk, fostul rege egiptean, este surprins petrecând de minune la *Café Paris* din Roma, în compania a două tinere. Astfel debutează o nouă modă în publicistică; sfârșitul erei fotografiilor cuminti și începutul erei paparazzi-lor. În iunie 1962, fotografii italian Marcello Geppetti îi surprinde pe Richard Burton și Liz Taylor sărutându-se pe un iaht, departe de ochii mulțimii. Cum Burton era și ușor căsătorit, soția lui fiind grav bolnavă de ceva timp, scandalul izbucnit ia o amploare națională. În încercarea de a salva aparențele, actorul o părăsește pe Taylor, care ia un pumn de medicamente, încercând să se sinucidă. Într-un final, Burton cedează, părăsindu-și nevasta după 12 ani de căsnicie pentru a se căsători cu Liz Taylor. Nu după mult timp, Ava Gardner este fotografiată într-un cabaret în timp ce se sărută cu Anthony Franciosa, iar Anita Ekberg în momentul în care este scoasă cu forța dintr-un restaurant, beată criță, la fel ca și soțul ei, Anthony Steele.

Un salt peste timp ne dezvăluie faptul că în zilele noastre fenomenul a devenit din ce în ce mai acut. Când povestea de dragoste dintre Brad Pitt și Gwyneth Paltrow interesa pe toată lumea, revista *Cosmopolitan* a cumpărat un set de fotografii care-i înfățișa pe cei doi în vila lor din Miami. Într-una dintre ele, Pitt apărea gol pușcă. Oricât de mare a fost bucuria gossipinelor americane, Statele Unite s-au văzut nevoite să adopte legi noi care precizează unde se termină dreptul la intimitate al celebrităților și unde începe cel al paparazzi-lor.

În 2010, Camera inferioară a legislativului din California a adoptat o lege care restricționează dreptul jurnaliștilor de tip paparazzi de a obține fotografii cu vedete. Inițiativa, puternic susținută de actrița Jennifer Aniston, se referă la situațiile în care starurile sunt supravegheate acasă sau la locul de muncă ori când nu pot coborî din propriile mașini datorită agresivității paparazzi-lor. În ciuda faptului că riscă amenzi de până la 50.000 de dolari și câteodată chiar ani buni de închisoare, un paparazzo „cu vocație” face orice pentru a-și atinge obiectivul, uneori provocând scandaluri ori ambuscade și apoi acuzând vedetele de violență în scopul de a obține fotografii senzaționale. Cazurile în care vedetele îi atacă pe paparazzi sunt frecvente, cel mai cunoscut fiind cel în care Britney Spears a distrus mașina unui fotograf cu ajutorul unei umbrele. Ulterior, cântăreața și-a cerut scuze, motivând că se antrena pentru un posibil rol de femeie înșelată care se răzbună pe mașina soțului. Și, ca să fie mai convingătoare, în 2007 a început o relație amoroasă cu un paparazzi pe nume Adnan Ghalib.

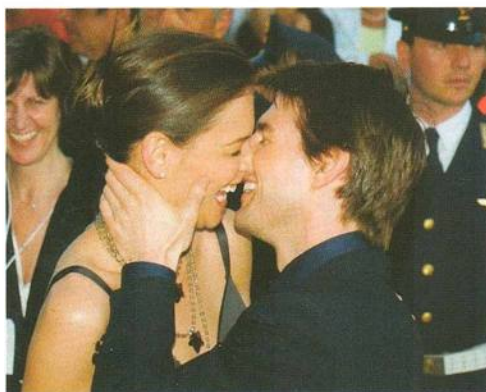
În ciuda faptului că Angelina Jolie și Brad Pitt încearcă din răspuțeri să-i evite pe paparazzi, sunt urmăriți în permanență, zi și noapte.

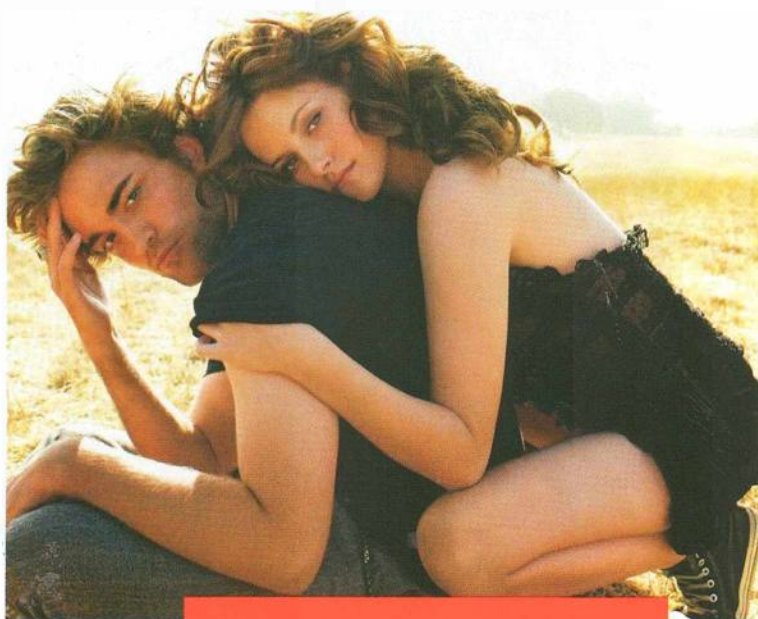
Follow the money

Revista *The Economist* a scris că un paparazzo poate câștiga în jur de 250.000 de dolari pentru un set de poze indiscrete. Există cotidiane care plătesc 100.000 de dolari pentru o singură imagine, așa cum s-a întâmplat în cazul unei fotografii făcute ilegal în timpul filmărilor la *The Break Up*, în care Jennifer Aniston apare complet dezbrăcată. Cel care a reușit performanța de a se furișa pe platou a vândut filmul pentru 700.000 de dolari. *Universal City Studios* a cerut ulterior firmei conduse de Perez Hilton să scoată de pe site-uri poza respectivă. Câțiva ani mai târziu, aceeași firmă a primit tentanta ofertă de 7 milioane de dolari pentru a șterge pozele compromițătoare cu Lindsay Lohan. Revista *People* a câștigat o avere publicând prima fotografie cu Shiloh, fiica Angelinei Jolie și a lui Brad Pitt. Ca să aplaneze scandalul, publicația a plătit familiei Pitt 1,7 milioane de dolari, declarând apoi că revista avusese exclusivitate și că fotografiile nu erau opera unui paparazzo. Iată că există și astfel de compromisuri, mai ales dacă vorbim despre bani mulți.

Unii îi consideră pe paparazzi adevărați eroi în furnizarea informațiilor de maximă senzație pentru prima pagină a ziarelor și pentru jurnalele de știri. Jack Ludlam, un cunoscut paparazzo, a obținut cel mai mare succes al său cu o fotografie a fetelor de la *Spice Girls* surprinse la *Albert Hall* din Londra, fotografie făcută de pe acoperișul unei universități. Fotografii John Roca declara că nu-i agreează pe paparazzi care își hăituesc victimele. Cu toate acestea, el a fost cel care i-a urmărit obsesiv pe Demi Moore și Ashton Kutcher până i-a prins într-un bar. „Le-am făcut patru poze cu o cameră ascunsă în jachetă, apoi am ieșit prin bucatăria localului. Nici nu m-au observat,” povestește John, care a vândut imaginile cu 80.000 de dolari. Un alt paparazzo, Phil Ramey, a devenit celebru datorită celei mai bine păzite nunți, cea a cuplului Michael

Tom Cruise și Katie Holmes au fost vânați fără milă de către paparazzi încă de la începutul relației lor.

Robert Pattinson și Kristen Stewart înaintea scandalului declanșat de imaginile surprinse de paparazzi, în care Kristen îl înșală pe Robert cu regizorul Rupert Sanders.

Palate cu dotări anti-paparazzi

Când încerci să vinzi o casă în Malibu cu 35 de milioane de dolari, o simplă prezentare pe site-urile agențiilor imobiliare nu este suficientă. „Cele mai multe vedete caută o casă care să țină paparazzi la distanță,” spune Billy Rose, co-fondatorul unei agenții imobiliare din Los Angeles. Majoritatea clienților săi caută cu disperare vile care să beneficieze de garduri lungi și înalte, garnisite cu sisteme de securitate complexe și pază non-stop. Jade Mills, un agent Coldwell Banker, care a lucrat cu clienți precum Britney Spears și Jerry Seinfeld, declară: „Hollywood Hills îți oferă acea intimitate necesară pentru că majoritatea caselor nu au ferestre pe partea din față, iar în spate există niște priveliști care îți taie răsufierea.”

Actrița Jennifer Aniston a cheltuit 7 milioane de dolari pe două apartamente în cartierul de lux West Village din New York. La scurt timp, s-a întors în Los Angeles din cauza problemelor cu paparazzi. După un an, a vândut apartamentele cu o pierdere estimată la 500.000 de dolari.

Procese curg gârlă

Cameron Díaz a fost protagonista unui proces îndelungat cu John Rutter. Cu două zile înaintea premierei filmului *Charlie's Angels*, fotografii a șantajat-o că, în cazul în care nu-i plătește 3,5 milioane de dolari, va publica imagini în care apare goală. Russell Brand și Kate Perry încercau să plece în vacanță de pe aeroportul LAX din Los Angeles. La un moment dat, un paparazzo s-a apropiat prea mult de Kate, încercând să o fotografieze. Enervat, Russell a sărit la bătaie, însă a fost imobilizat de alți paparazzi până când poliția a ajuns la fața locului.

Douglas și Catherine Zeta-Jones, care s-au căsătorit în anul 2000 la Plaza din New York, hotel aflat sub cea mai strictă supraveghere. Nici un invitat n-a avut voie să intre cu o cameră sau aparat foto, în afara revistei OK, care își plătit exclusivitatea cu 2 milioane de dolari. Cu toate acestea, fotografiile neautorizate ale lui Phil Ramey au fost publicate a doua zi, fiind cumpărate de o companie din Insulele Virgine Britanice.

Firmele specializate în pază și protecție au făcut și ele bani buni datorită războiului mediatic, cea mai bună armă de apărare a celebriților împotriva asaltului paparazzi-ilor fiind mult vestitele gărzi de corp. Mick Brett și-a propus să-i disciplineze personal pe acești „hăituitori” atunci când se vor apropia de casa din Namibia a familiei Pitt. „Dacă văd pe cineva făcând o poză îl trimit imediat la spital”, a amenințat el și, câteodată, chiar s-a ținut de cuvânt. Eric Burrows, cel care le-a asigurat paza lui Justin Timberlake și Celine Dion, și Jeff „Stretch” Williams, îngerul păzitor al lui P. Diddy, sunt ambii foști polițiști, iar Big Shorty, bodyguard-ul lui Beyoncé, a studiat criminologia. Ken Sunshine, reprezentantul lui Ben Affleck și al lui Leonardo DiCaprio, a declarat la diverse televiziuni că obsesia „hăituitorilor” pentru clienții săi trebuie să înceteze. George Clooney boicotează canalele de televiziune care cumpără filmulețe de la paparazzi, motiv pentru care aceștia s-au răzbunat pe el, nefăcându-i nici o poză la premiera peliculei *The Peacemaker*. Cu toate acestea, vedete precum Nicole Richie admit că „hăitașii” joacă un rol important în publicitatea de la Hollywood. Unii organizatori de evenimente angajează actori pe post de paparazzi pentru ca invitații să se simtă importanți. Munca lor a inspirat studiourile hollywoodiene care, în anul 2004, le-a dedicat thriller-ul *Paparazzi* în regia lui Paul Abascal și produs de Mel Gibson.

Lindsay Lohan hăituită până la ușa tribunalului, unde poliția a fost nevoită să intervină pentru a restricționa accesul paparazzi-ilor.

Comedianul britanic a fost arestat, petrecându-și o noapte în închisoare. Bruce Willis a fost reclamat de fotografii Anthony Goodrich pe motiv că actorul i-a smuls camera video din mână și l-a lovit cu ea peste față, spargându-i trei dinți. Willis a negat și a cerut daune de un milion de dolari pentru hărțuire. Lindsay Lohan a plătit despăgubiri de 16.000 de dolari pentru că a accidentat un paparazzo. Sean Penn a fost dat în judecată de un fotograf pe vremea când avea o relație cu Madonna. Furios că l-a găsit în camera sa de hotel, actorul l-a atârnat de glezne de la balcon. De menționat că totul se petrecea la etajul 9.

„Și au trăit fericiți până la adânci bătrâneți!”

Este mesajul final al poveștilor în care toată lumea își dorește să creadă. Însă basmele devin realitate la Hollywood doar în filme. Dovadă, ultima ispravă a Albei ca Zăpada din filmul *The Snow White and the Huntsman*. Îndrăgostiți adorați atât pe marele ecran cât și în viața reală, Robert Pattinson și Kristen Stewart, celebrii protagoniști ai seriei *Twilight*, se luptă nu cu armate furioase de vampiri, ci cu horde de fani dezamăgiți de aventura pe care Kristen a avut-o cu regizorul Rupert Sanders.

Tot tabloidele au dezvăluit recent și motivele pentru care Ashton Kutcher nu mai este fericit alături de Demi Moore. Actorul și-ar fi dorit foarte mult un copil, iar Demi, deși a rămas însărcinată în mai multe rânduri, nu a putut păstra sarcina, acest lucru împingând-o spre depresie și abuzul de droguri. Șansele de împăcare sunt minime, mai ales că fiecare dintre ei pare să-și fi găsit deja un alt partener. Kutcher a fost surprins în tandrețuri cu actrița Milla Kunis, în vreme ce Moore a fost fotografiată alături de Martin Henderson.

Doi dintre cei mai sexy actori de la Hollywood s-au întâlnit în timpul filmărilor pentru *Mr. & Mrs. Smith*, iar atracția dintre ei a sfidat toate barierele. Practic, nu exista decât una, și anume Jennifer Aniston, soția de la acea vreme a lui Pitt. Cei doi au pretins că nu s-a întâmplat nimic, însă au admis că s-au îndrăgostit atunci când un paparazzo a reușit să-i surprindă sărutându-se pe platoul de filmare.

Suri Cruise a fost întotdeauna, ca orice copil de vedetă, vânată de paparazzi, dar de când Tom Cruise și Katie Holmes s-au despărțit, „vânătoarea” a devenit de-a dreptul sălbatică. La prima apariție publică după divorț a lui Tom Cruise cu Suri, paparazzi s-au năpustit nebunește să îi filmeze și fotografieze pe cei doi, moment în care micuța s-a ascuns în brațele tatălui cu un aer de-a dreptul disperat. La puțin timp după, Suri și mama ei, Katie Holmes, au fost implicate într-un accident rutier. Bineînțeles, paparazzii se aflau prin preajmă.

George Clooney și Elisabeta Canalis surprinși de paparazzi în timp ce părăsesc un restaurant de lux din Beverly Hills.

Marea majoritate a paparazzi-lor urmăresc vedetele cu mașina, barca, elicopterul, se urcă în copaci și pe garduri ca să tragă cu ochiul în curțile lor, dar există o categorie specială de fotografi specializați în vânărea celebrităților la lucru, în timp ce filmează emisiuni TV, filme, videoclipuri și alte proiecte. În pofida unicității acestei nișe pe piața fotografiilor *on location* și a stilului ales, acest tip de paparazzo nu este respectat mai mult decât colegii lui de breaslă. Cu toate că se străduiesc să respecte legea atunci când își obțin fotografiile, nu înseamnă că sunt întotdeauna acceptați de către echipa de filmare, care face tot posibilul să-i împiedice să fotografieze, mai ales atunci când nu se dorește ca anumite detalii din timpul unei filmări să devină publice. Unele metode sunt blocarea câmpului vizual cu echipamente, vehicule ori cu ajutorul unei lumini puternice, sau un gardian cu o umbrelă în fața obiectivului. De aceea, un paparazzo specializat în platouri de filmare preferă modul sub acoperire, plus că poza iese mult mai bine dacă vedeta respectivă nu știe că este fotografiată și se comportă natural.

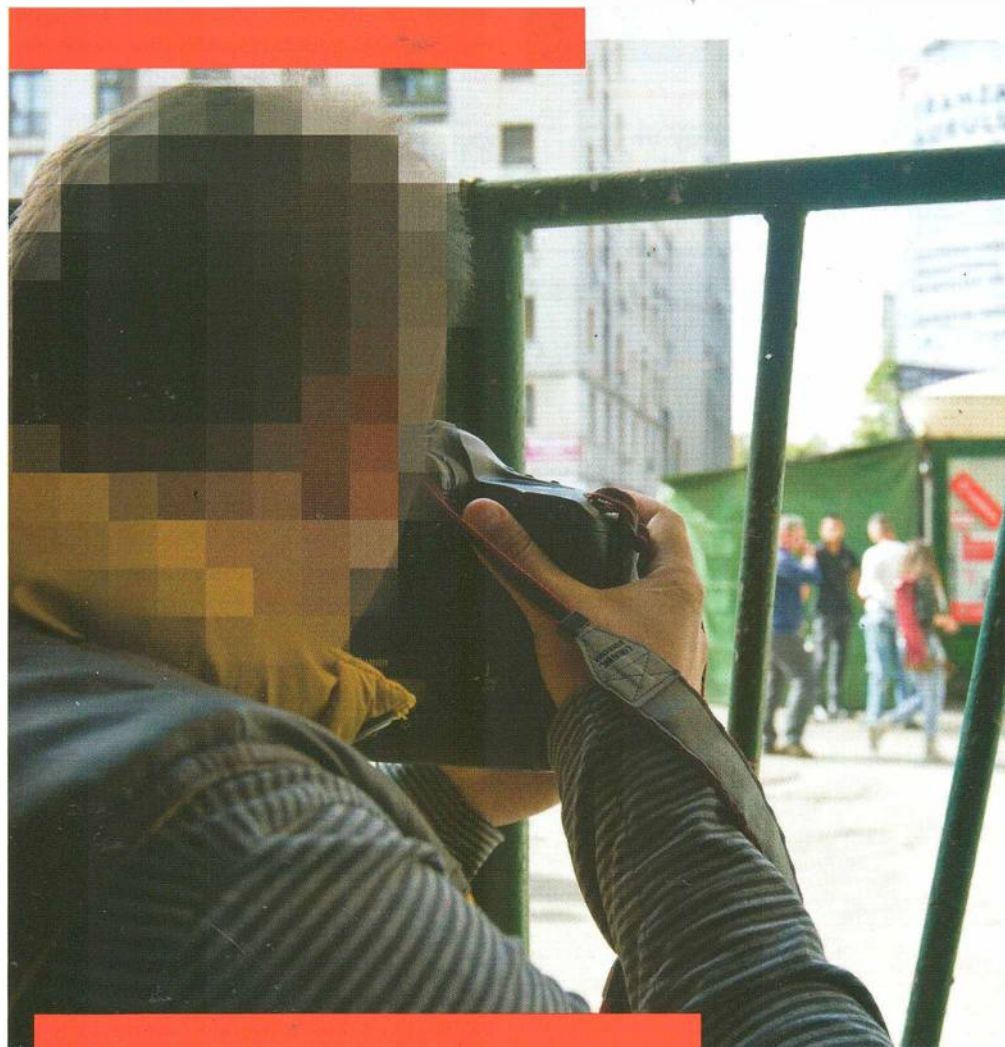
Probleme în paradis

În 2005, revistele de scandal au devenit extrem de competitive una cu alta, demarând adevărate războaie nebunești ale ofertelor de preț pentru imagini în exclusivitate. Sumele de bani oferite erau câteodată astronomice, ceea ce a cauzat goana după aur a noilor fotografi. Nebunia a durat doar câțiva ani, până când, de comun acord, revistele au oprit războiul între ofertele de preț, plătind acum doar o fracțiune din sumele de atunci. Din cauza faptului că numărul paparazzi-lor este mai mare ca niciodată, acum este mult mai stimulant să captezi imagini în exclusivitate. Când pe piață circulă prea multe fotografii similare, valoarea lor scade vertiginos. Revistele de scandal nu își mai permit să ducă războaie între ele în privința prețului oferit, din moment ce venitul provenit din vânzări și reclame a scăzut, în parte datorită faptului că piața a fost invadată de noi publicații. Revistele au tăiat din bugetul alocat achiziționării de fotografii pentru a supraviețui acestor timpuri grele. Un aspect pozitiv este că știrile legate de celebrități și divertisment au trecut în zona principală media, așa că, probabil, celebritățile încep să zărească luminița de la capătul tunelului. Dacă meseria de paparazzo va dispărea încetul cu încetul, probabil vor răsufla ușurate. Sau nu. Oare nu se vor simți ignorate atunci când vor ieși la cumpărături, ori la vreo băută prin târg, fără să fie urmărite de armatele echipate cu blitz-uri? Aventurile extraconjugale își vor mai păstra același farmec fără fotografiile compromițătoare obținute de prin tufișuri? Asta rămâne de văzut. Conform tradiției, până la urmă „rău cu rău, dar mai rău fără rău”. Sau nu...

Noul Cod Civil al României a început de anul acesta să pună limite camerelor foto și video strecurate pe geam în casele vedetelor.

Pe scurt, jurnaliștii, deci și paparazzi, trebuie să se gândească de două ori înainte de a difuza informații despre viața privată a persoanelor publice.

Unde-i Cod Civil, nu-i tocmeală foto!

Noul Cod Civil al României dă de furcă paparazzi-ilor: orice fotografie făcută persoanelor publice în spațiul privat și fără acordul acestora intră sub incidența legii.

text Alice-Claudia Gherman
foto Octavian Tibăr și arhiva

Ne-am adresat doamnei avocat Laura Scutaru, de la Casa de avocatură Colțuc, pentru a ne lămurii acest subiect controversat pentru ziariști și paparazzi în mod special: până unde putem invada spațiul privat al unei persoane, pentru a oferi publicului imagini și date despre viața privată a acelei persoane. „Dreptul la imagine este considerat un drept al personalității. Dreptul la imagine este unul dintre drepturile personalității, un drept primordial alături de dreptul la viață, la sănătate, la integritate fizică și psihică, la onoare și reputație, dreptul la respectarea vieții private, așa cum este statuat în noul Cod Civil. Acesta prevede în art. 73 alin. (1), cu titlul marginal *Dreptul la propria imagine stabilește: Orice persoană are dreptul la propria imagine*; alin. (2): *În exercitarea dreptului la propria imagine, ea poate să interzică ori să împiedice reproducerea, în orice mod, a înfățișării sale fizice ori a vocii sale sau, după caz, utilizarea unei asemenea reproduceri.*

Dreptul la imagine nu este reductibil la un alt drept al personalității, cu toate că mulți autori l-au considerat absorbit de dreptul la viața privată. Acesta poate fi doar o specie a genului, care este dreptul la respectarea vieții private. O atingere a dreptului la imagine trebuie să fie considerată independent de o atingere a vieții private. Bunăoară, a publica, fără autorizarea celui în cauză, fotografia unei persoane publice în scopuri comerciale sau publicitare, constituie o atingere a dreptului la imagine a acestei persoane și nu o atingere a vieții private. Dacă acceptăm teza potrivit căreia dreptul la viața privată a absorbit dreptul la imagine, tot așa se va putea spune și despre dreptul la demnitate, la onoare și reputație, ceea ce, desigur, nu este cazul. Apoi, surprinderea imaginii unei persoane valorează tot atât fie că ea se face în locuri publice sau în locuri private. Dreptul la imagine nu atârnamă, în principiu, de teritoriul privat. Acesta depășește cadrul vieții private. Există atingere a dreptului la imagine încă de la captarea imaginii, înainte chiar de reproducerea și difuzarea ei.

Desigur, când imaginea reprezintă persoana într-un loc privat, aceasta poate constitui, de la caz la caz, o circumstanță agravantă care să justifice chiar săvârșirea unei infracțiuni. Pe de altă parte, cele două drepturi se completează când reproducerea sau publicarea înfățișează persoana în viața sa privată.”

Avocata Laura Scutaru continuă explicația:

„Este considerată o atingere a vieții private difuzarea de imagini care prezintă interioare ale unui spațiu privat, fără acordul celui care îl ocupă în mod legal, ceea ce înseamnă un început al reglementării imaginii asupra bunurilor. Subliniez faptul că asta nu reprezintă infracțiunea de violare de domiciliu, deoarece elementul material al infracțiunii nu poate fi realizat în acest mod. Pentru a fi săvârșită această infracțiune, se cere ca făptuitorul să se fi introdus în mod efectiv, cu tot corpul, în vreunul dintre locurile menționate în textul de incriminare. Cu titlu de exemplu, acțiunea nu este realizată dacă făptuitorul introduce numai capul pe fereastra deschisă sau piciorul prin ușa întredeschisă. Astfel, realizarea unor fotografii ce surprind persoana în cauză în aceste locuri nu pot fi catalogate ca o violare de domiciliu.

Reproducerea unei persoane printr-o fotografie, film, desen, rețea de internet etc. necesită acordul acelei persoane. Consimțământul acordat unei persoane nu înseamnă în mod obligatoriu că este acordat și altora. În toate cazurile, însă, consimțământul se prezumă a fi dat pentru captarea și difuzarea unei imagini corecte a persoanei și nu pentru o reprezentare deformată. Cel care reproduce imaginea trebuie să aducă dovada acordului subiectului, nu este suficient să fi dobândit drepturile fotografiei. Mai mult, chiar acordul dat pentru realizarea imaginii nu înseamnă că acordul a fost dat și pentru difuzarea acesteia. Acest consimțământ poate fi expres sau tacit, dar el nu se prezumă. Acordul este tacit pentru persoanele publice care apar într-un loc public dacă publicarea imaginii respective este utilă pentru ilustrarea unei actualități.

În afara acestor ipoteze, dreptul la imagine permite oricărei persoane să se opună difuzării, fără acordul său expres, a imaginii sale, care este un atribut al personalității. În nici un caz nu se poate reține că omul public a renunțat în mod voluntar să aibă o sferă de intimitate la fel de extinsă ca la ceilalți. Așadar, orice persoană, indiferent de notorietatea sa, are asupra imaginii sale și utilizării ei un drept exclusiv.”

Doamna avocat aduce în sprijinul acestor interpretări ale Codului Civil românesc: articolul 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului privind protejerea imaginii persoanei și decizia Curții Europene a Drepturilor Omului privitoare la Prințesa de Hanovra – Carolina von Hannover, în care judecătorii europeni au apreciat că publicarea de către

„Asumarea unei funcții publice ori a statutului de persoană publică nu înseamnă automat că persoana în cauză a acceptat ab initio orice divulgare a comportamentului ei din viața privată.” – Laura Scutaru, avocat.

presă a unor fotografii care o prezentau pe prințesă singură sau cu alte persoane în viața cotidiană ține de viața privată a acesteia. „Precizând limitele acestui drept, Curtea a statuat faptul că viața privată trebuie protejată chiar și în locurile publice, dar că totuși există o zonă de interacțiune între individ și terți care, chiar într-un context public, poate ține de viața privată. S-a mai reținut că în speță nu este vorba de difuzare de idei, ci de imagini ce conțin informații personale, chiar intime. Faptul că imaginile care apar în presă constituie adesea o hărțuire continuă și chiar o persecuție a persoanei respective. În definitiv, orice persoană, chiar cunoscută marelui public, trebuie să poată beneficia de o speranță legitimă de protecție și respect ale vieții sale private. În toate situațiile, statele au obligația pozitivă de protecție a vieții private și a dreptului la imagine în temeiul Convenției.”

Ca o concluzie, reținem faptul că dreptul la imagine și la viața privată este reglementat și protejat atât de legislația națională, cât și de cea internațională, iar nerespectarea legislației în vigoare atrage sancțiuni asupra persoanelor în cauză. Altfel spus, e dificil să fii paparazzo în ziua de azi!

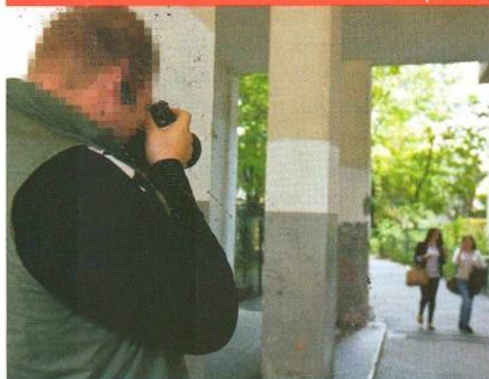
Potrivit articolului 74 din noul Cod Civil, pot fi considerate drept atingeri aduse vieții private: ● Intrarea sau rămânerea fără drept în locuință sau luarea din aceasta a oricărui obiect fără acordul celui care o ocupă în mod legal ● interceptarea fără drept a unei convorbiri private, săvârșită prin orice mijloace tehnice, sau utilizarea, în cunoștință de cauză, a unei asemenea interceptări ● captarea ori utilizarea imaginii sau a vocii unei persoane aflate într-un spațiu privat, fără acordul acesteia ● difuzarea de imagini care prezintă interioare ale unui spațiu privat, fără acordul celui care îl ocupă în mod legal ● ținerea vieții private sub observație, prin orice mijloace, în afară de cazurile prevăzute expres de lege ● difuzarea de știri, dezbateri, anchete sau de reportaje scrise ori audiovizuale privind viața intimă, personală sau de familie, fără acordul persoanei în cauză ● difuzarea de materiale conținând imagini privind o persoană aflată la tratament în unitățile de asistență medicală, precum și a datelor cu caracter personal privind starea de sănătate, problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstanțe în legătură cu boala și cu alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei, fără acordul persoanei în cauză, iar în cazul în care aceasta este decedată, fără acordul familiei sau al persoanelor îndreptățite ● utilizarea, cu rea-credință, a numelui, imaginii, vocii sau asemănării cu o altă persoană ● difuzarea sau utilizarea corespondenței, manuscriselor ori a altor documente personale, inclusiv a datelor privind domiciliul, reședința, precum și numerele de telefon ale unei persoane sau ale membrilor familiei sale, fără acordul persoanei căreia acestea îi aparțin sau care, după caz, are dreptul de a dispune de ele.”

De-a lungul timpului mai multe vedete de la noi au intrat în conflict cu paparazzi deoarece aceștia le-au surprins în fotografii sau pe video episoade din viața privată. Cele mai cunoscute vedete care au intentat de-a lungul timpului procese paparazzilor, ba le-au și câștigat, sunt Andreea Marin și Ștefan Bănică jr. Primul proces al Andreei Marin a avut loc în 2002 contra celor de la revista *Star*, următorul a fost în 2003. Vedeta a câștigat de fiecare dată. În 2007 aceeași publicație *Star* nu mai avea dreptul să publice imagini ale familiei Andreei Marin – Ștefan Bănică jr., iar din 2009 nici *CanCan* nu a mai avut acest drept. De asemenea, în baza noului Cod Civil, în martie 2012 Curtea de Apel București a decis că este corectă sancțiunea de 50.000 de lei aplicată de C.N.A. postului *Kanal D* pentru încălcarea dreptului Andreei Marin Bănică la imagine și la viața privată în emisiunea *CanCan TV* din 01.09.2011.

DOSAR

Atenție, se trage!

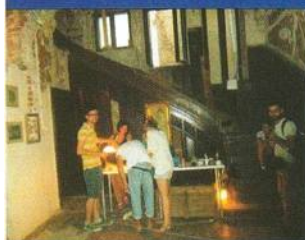
p. 04

- La vânatoare de VIP-uri 6
- Duncan & Pappics 10
- Ovidiu Huiban: „Țac, de la paparazzi, la poze pentru sufletul tău” 18
- Photo-hunting made in USA 22
- Unde-i Cod Civil, nu-i tocmeală foto! 26

ZOOM

p. 32

Carol 53, studiu de caz

PEOPLE

p. 50

Damian Drăghici: „Muzica nu mă mai face fericit”

CULTURĂ

p. 60

Carte la radio

FLACĂRA Nr. 11
noiembrie 2012

DOSAR

Atenție, se trage!	04
La vânatoare de VIP-uri	06
Duncan & Pappics	10
Ovidiu Huiban: „Țac, de la paparazzi, la poze pentru sufletul tău”	18
Photo-hunting made in USA	22
Unde-i Cod Civil, nu-i tocmeală foto!	26

ZOOM

Carol 53, studiu de caz	32
Trenule, mașină mică, greu îl duci pe Ionică!	36
Clinica Nera, primul centru de îngrijire oncologică din România	40
Pe cine vom vedea în prezidențiale?	44

PEOPLE

Irina-Margareta Nistor, aviatoarea	46
Damian Drăghici: „Muzica nu mă mai face fericit”	50

CULTURĂ

Noaptea în bibliotecă la Galați	56
Carte la radio	60
Film	64
Teatru	66
Cărți proaste, de ieri și de azi	68

LIFESTYLE

Auto	70
Bucureștiul sub asediul maratonistilor	72
Turism	74
Gadgets	76
1.000 de chipuri de vin	78
Food & drink	79

DIVERTISMENT

	82
--	----

foto coperta 1: Octavian Tibăr

FLACĂRA®

Fondată în 1911 de Constantin Banu
www.revistaflacara.ro

Biroul Român de Audit al Tirajelor a eliberat Certificatul de Audit pentru revista Flacăra în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit. Publicație ce beneficiază de rezultate de audiență, conform Studiului Național de Audiență FOCUS, măsurate în perioada ian. 2010 - ian. 2011

PUBLISHER - Alexandru Arion
alexandru.arion@publicatiileflacara.ro
CONSILIER EDITORIAL - Bogdan Hrib
bogdan.hrib@publicatiileflacara.ro
REDACTOR-ŞEF - Liliana Petruș
liliana.petrus@revistaflacara.ro

SENIOR EDITOR
Radu Pocovnicu
radu.pocovnicu@revistaflacara.ro

EDITORI
Alice Gherman
alice.gherman@revistaflacara.ro,
Pompiliu-Laurențiu Dumitrescu
COLEGIUL REDACȚIONAL:

Andrei Ioan Dimulescu, Claudia Golea Sumiya,
Andrei Ichim, Mugurel Mărgărit,
Steluța Năstase, Tudor Călin Zarojanu

SENIOR EDITOR FOTO - Octavian Tibăr
octavian.tibar@revistaflacara.ro

TEHNOREDACTOR - Laura Tibăr
laura.tibar@revistaflacara.ro

CONCEPT GRAFIC:
Alexandra Bardan

PUBLICAȚIILE FLACĂRA

Societate comercială înmatriculată la **Oficiul Registrului Comerțului București** sub nr. J. 40/5888/1991 din 04.07.1991 **Cod Unic de Înregistrare** RO1582276 **S.C. PUBLICAȚIILE FLACĂRA S.A.** este membru al **Biroului Român de Audit al Tirajelor - BRAT**

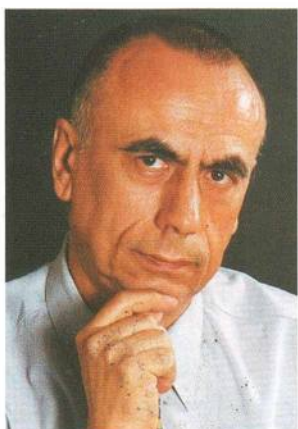
PREȘEDINTE DIRECTOR GENERAL: George Arion
george.arion@publicatiileflacara.ro

VICEPREȘEDINTE: Alexandru Păsărin
alexandru.pasarin@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR COMERCIAL: Gabriel Bumb
gabriel.bumb@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR RESURSE UMANE: Manuela Ruxandra Arion
manuela.arion@publicatiileflacara.ro
DIRECTOR VÂNZĂRI PUBLICITATE: Emil Dumitru
emil.dumitru@publicatiileflacara.ro,
DIRECTOR MARKETING-COMUNICARE: Corina Anghel
corina.angel@publicatiileflacara.ro,
PUBLIC RELATIONS SPECIALIST: Monica Ramirez
ŞEF DEPARTAMENT PRODUCȚIE - Petruț Stoian
petrut.stoian@revistaflacara.ro
SECRETARIAT: Anca Velu
Tel: 021.317.91.42; 021.317.91.44
Fax: 021.317.91.43

E-mail: office@publicatiileflacara.ro
Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr. 1, cod 013701, O.P. 33, C.P. 12
Cont IBAN RON: RO64BRMA0720072654400000,
Banca Românească Băneasa
Cont IBAN USD: RO14BRMA0720072654430000,
Banca Românească Băneasa
Cont IBAN EUR: RO02BRMA0720072654495400,
Banca Românească Băneasa

ALTCEVA

Mi-a atras atenția o dezbatere
despre tenisul suedez găzduită
de „Eurosport“.

Succes?

În articolul respectiv se analizau prestațiile precare ale tenismenilor suedezi din acest moment.

După ce în urmă cu două, trei decenii, Bjorn Borg, Stefan Edberg, Mats Wilander au atins culmile performanței, treptat-treptat, Suedia n-a mai fost capabilă să propună alte nume de marcă în această disciplină sportivă. Gloria de altădată a apus.

Participanții la dezbatere au enumerat câteva dintre cauzele care au provocat o astfel de situație.

Cea mai interesantă intervenție a fost a lui Mats Wilander, din care citez: „...societatea (suedeză, n.a.) este foarte *cool*, totul este axat în jurul bunăstării, al politeții, al necesității de a fi cineva de bine. A avea o slujbă bună, a fi bun cu ceilalți. Și e foarte bine așa ceva... cu excepția tenisului. În tenis trebuie să fii foarte independent, trebuie să ai dorința de a te bate, de a ieși în evidență, de a lupta. Ceea ce te învață societatea suedeză e foarte constructiv, dar nu e prea bun pentru sport și tenis.“

Dar dacă trăiești într-o țară ca România, în care nimeni nu e îngrijorat de faptul că nu suntem buni unii cu alții și nici politicoși, a fi „cineva de bine“ fiind considerat un semn de prostie, iar ieșirea în evidență nu se obține, deseori, prin muncă și luptă, ci prin matrapazlăcuri, nu se ajunge la același rezultat, ca și într-un spațiu al prosperității și civilizației? Și nu numai în sport. Cea mai bună dovadă o constituie personajele grotești prezente zilnic în media de la noi, ca un simbol al „succesului“, ca „modele“ de urmat.

George Arion

Fundația
„Premiile Flacăra România”
Președinte: George Arion

Director al publicațiilor de divertisment:
ALEXANDRU PĂSĂRIN

REBUS

Publicație auditată BRAT
Redactor-șef: MIHAI ZGUBEA

REBUSACHE

Redactor-șef: DANIEL POPA

Redactor artistic: Aurel Ștefan Alexandrescu

Tehnoredactare computerizată:

Alexandru Coman

Mihaela Damian

Culegere computerizată: Elena Florescu

Corectură: Ramona Elena

Constantinescu

PUBLICITATE ȘI MARKETING:

office@publicatiileflacara.ro

Telefon, fax: 021.317.91.38, 021.317.91.42

ȘEF DEPARTAMENT DISTRIBUȚIE:

Nicoleta Predescu

Distribuție: (021.317.91.37):

Laurențiu Marian Celcan, Victor Celcan,
Constantin Epure, Ion Mihail, Mihai Daniel
Năstase, Camelia Neagu

ADMINISTRATIV:

Constantin Balica, Cristian Viorel Radu
Cititorii din țară și din străinătate se pot
abona prin SC „Publicațiile Flacăra” S.A.,

Abonamente: Camelia Neagu,
abonamente@publicatiileflacara.ro;
telefon: 021.224.60.53

Flacăra, Almanah Flacăra, Flacăra Bis,
Flacăra Focus, Rebus, Almanah Rebus,
Rebusache, Rebus Bis sunt mărci
înregistrate ale SC Publicațiile Flacăra SA

Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea
juridică pentru conținutul articolului
aparține autorului. De asemenea, în
cazul unor agenții de presă și
personalități citate, responsabilitatea
juridică le aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: Megapress SA,
tel./fax: 021/461.08.08/09

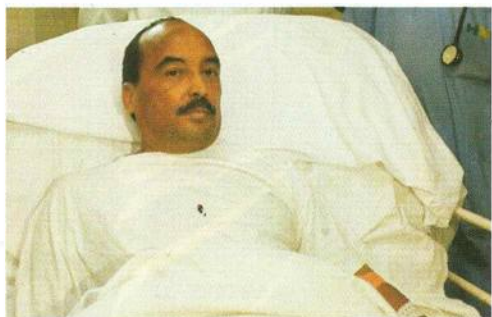
Revista
FLACĂRA

Ballantines®

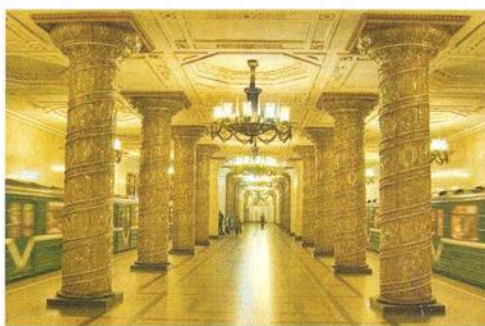
Dormiți liniștiți!

Hai că nu ne plictisim! Nici nu se terminase încă scandalul privatizării ratate a *Oltchim* (scoasă astfel din atenție) că dispăru Cristian Sima, PDG (CEO în varianta anglo-saxonă) al *Sibex*, bursa din Sibiu, dar și broker în timpul liber – ceea ce, să recunoaștem, e un exemplar conflict de interese. Dar ce nu se poate în România? Până la urmă a fost ca-n bancul cu Șostakovici: n-a fugit, ci a plecat temporar, nu-i în Elveția, ci în Islanda, și n-a luat cu el banii încredințați de te miri cine, ci doar i-a pierdut pe bursă, riscând prea tare. Foarte tare este și să aflăm acum cine i-a dat pe mână (de unde? – uitați că am întrebat) sute de mii de euro. De pildă, un guru al economiei și finanțelor precum Daniel Dăianu. Plus VIP-uri din showbiz, dar și prieteni apropiați. Tuturor, un singur mesaj: Asta e!

Oops!

O știre stranie ne-a parvenit din nord-vestul Africii: Mohamed Ould Abdel Aziz, președintele Mauritaniei, a fost împușcat „din greșeală” (e un citat, nu o ironie) de un soldat! Detaliile nu fac decât să adâncească misterul: „Patrula mauritană a deschis focul asupra convoiului prezidențial care se întorcea de la Nouakchott (*capitala țării – n.n.; unde se întorcea!?*) „pentru că nu a recunoscut convoiul”!! Bun. Ce știm noi despre Mauritania? Că generalul Mohamed Ould Abdel Aziz a cucerit puterea în 2008 prin lovitură de stat militară, dar apoi a câștigat alegerile... Că sunt raportate încălcări ale drepturilor omului, care includ și mutilări, dar Aziz e considerat de Occident un aliat în lupta contra Al Qaeda. Rămâne de văzut care va fi soarta soldatului respectiv, ca să înțelegem dacă era sau nu o greșeală.

I-auzi una!

Ministerul rus al Afacerilor Externe s-a oprit ca o stație a metroului din Sankt Petersburg să fie botezată *București*! Potrivit unui post de radio rusesc, a existat și o motivație serioasă: „România este un stat care nu poate fi calificat drept prietenos, iar relațiile cu Bucureștiul stagnează”. Ne-au făcut-o! Știrea nu precizează conformația stației, dar probabil ar fi urmat să se anunțe „Urmează *București*, coborâre pe partea stângă”. Dar dacă n-a fost să fie... Ar fi interesant de știut dacă MAE rus (sau FSB sau Guvernul sau altă instituție) are drept de veto și când se denumesc străzile, vârfurile muntoase, craterele de pe Lună etc.

Salt din Cosmos

Șapte ani de pregătiri. O echipă și o logistică similare celor care asigură un zbor cosmic. Un balon purtător înalt cât Statuia Libertății și cu suprafața echivalentă a 16 terenuri de fotbal. O capsulă cât o „broscuță” *Volkswagen*, ridicată până în stratosferă, la peste 39 de kilometri altitudine, acolo de unde Pământului i se vede curbura de jur-împrejur. Afară – 0,003 bari presiune atmosferică, practic vidul. Ușa deschisă, camera video cuplată, un gest de salut și saltul în gol! Felix Baumgartner, de 43 de ani, a făcut istorie sărind de la 39.045 m, atingând 1.234,8 km/h, adică de 1,24 ori viteza sunetului, căzând liber 4 minute și 20 de secunde (timp în care a intrat în vrie și s-a redresat!), apoi 8 minute cu parașuta, aterizând în picioare de parcă ar fi sărit de la jumătate de metru. Un salt uriaș pentru om și la fel pentru omenire!

Jos! Jos!

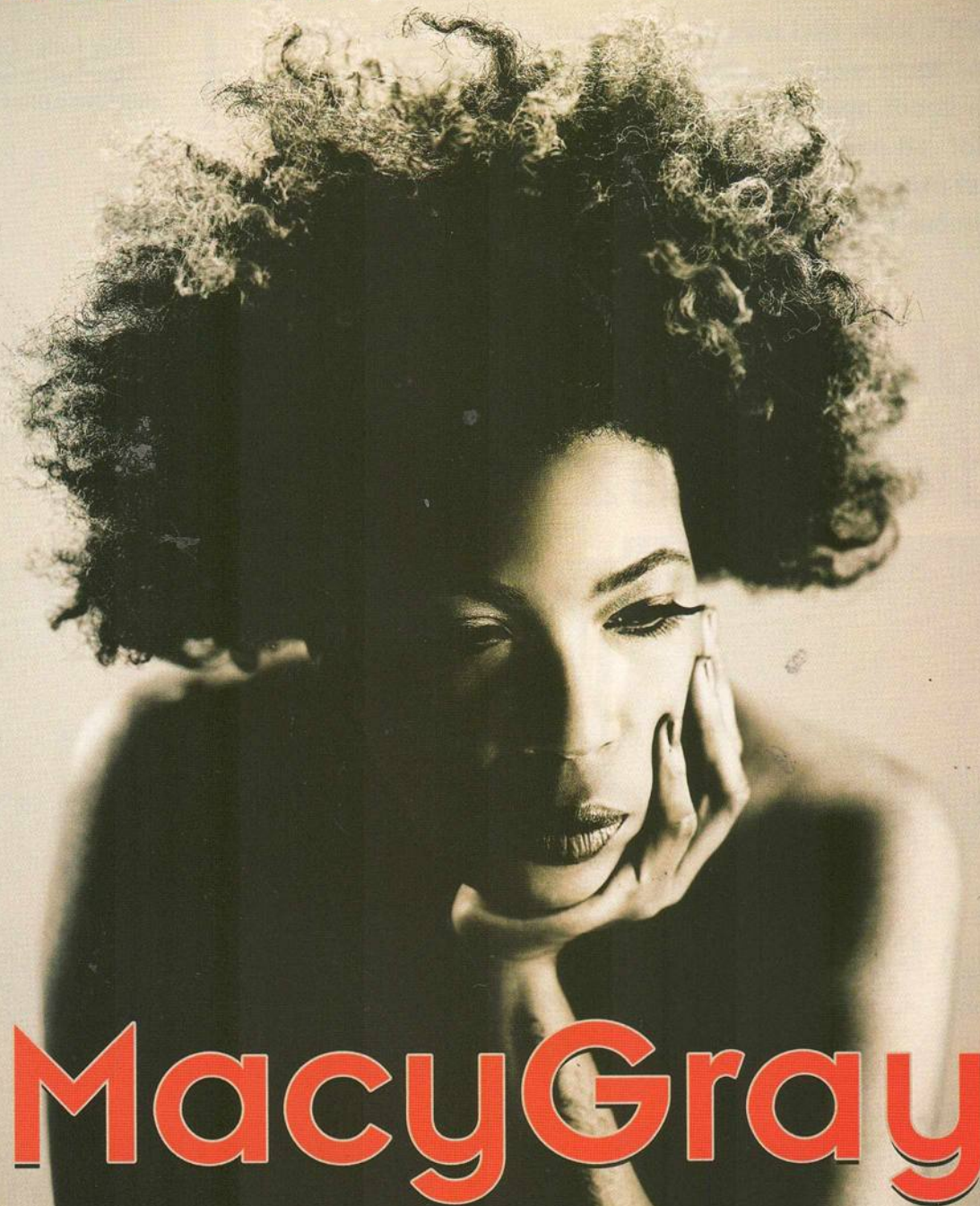
Avem și noi doi scriitori care, din când în când, intră în calcule pentru Premiul Nobel. Unul – Norman Manea – nu mai trăiește demult în România, iar când vine pe aici iese câte o carte tulburătoare precum *Întoarcerea huliganului* („prieteni” știu de ce...). Celălalt – Mircea Cărtărescu – trăiește și scrie aici, dar e cunoscut și apreciat în toată lumea. De departe cel mai tradus român din toate timpurile – și asta dinainte de a exista programul de traduceri al ICR. Dar, dacă tot e așa, de ce să nu-l facem praf, eventual chiar în perioada în care se acordă premiile de la Stockholm, așa, ca să arătăm că suntem mândri? Dacă admitem în mod rezonabil că orice părere locală e subiectivă, întrebarea e: ce procent din celebritatea internațională a lui Cărtărescu adună LA UN LOC toți denigratorii lui?

Reloaded!

În timp ce UE câștiga Premiul Nobel pentru Pace și – în ciuda crizelor de tot felul – viitorul continentului părea să fie destul de clar, o mică surpriză a venit dinspre Republica Cehă (una dintre fruntașele Estului, cum știm), unde Partidul Comunist din Cehia și Moravia (KSCM) a ieșit pe locul al doilea, după social-democrați (CSSD), cu 20,4%, la alegerile regionale, realizând și cel mai bun scor în alegerile parțiale pentru Senat. Sunt perspective luminoase acum ca la anul Cehia să fie condusă de o coaliție CSSD-KSCM. Ar fi pentru prima dată când comuniștii ar veni la putere într-un stat UE! De altfel, în 2011, la moartea lui Kim Jong Il, Vojtech Filip, președintele KSCM, i-a trimis o emoționantă scrisoare de condoleanțe fiului acestuia, Kim Jong Un, vorbind despre „un lider profund respectat, care și-a dedicat viața fericirii poporului coreean”. Cine zicea că e mort și-ngropat comunismul?

ÎN DESCHIDERE:
**MOONLIGHT
BREAKFAST**

Macy Gray

22 noiembrie 2012

SALA PALATULUI

PRIMATV

BILETE: Eventim.ro, magazinele Germanos, Orange, Vodafone, librăriile Humanitas, Cărturești, sau în rate prin CARD AVANTAJ la sediul Eventim.

eventim
www.eventim.ro

SAPTE SERI

THE MONEY
CHANNEL

DIGI
24
HD

ROL.ro
ROMANIA ONLINE

MEDIA
IMAGE

COMUNICATE DE PRESA^{RO}

FLACĂRA

INFO
MUSIC
www.infomusic.ro

thelight
CINEMA

iConcert.ro

be where!

SUNETE

COCOR
MEDIACHANNEL

REBUS

WAVE
www.macygray.com

„În Republicii”. Atât. Nici măcar „În Republicii 53”, ca și când n-ar fi existat decât o casă pe tot bulevardul. „În Republicii” era suficient, era codul pentru două generații de adolescenți, de la sfârșitul anilor '60 până după mijlocul deceniului următor. Casa era un magnet uriaș al cartierului, mai ales prin curtea ei, mai ales prin banca din curte, dar nu numai. O casă care a murit și a-nviat.

text Tudor Călin Zarojanu
foto Tudor Călin Zarojanu
și arhiva proiectului „Carol 53”

Carol 53, studiu de caz

Impozanta (pe atunci...) scară de lemn care duce la etaj avea o balustradă (azi distrusă de mult) pe care o foloseam drept tobogan.

După revoluție, a fost retrocedată urmașilor foștilor proprietari. Care n-au știut sau n-au putut să facă nimic cu ea. Au abandonat-o. În scurt timp a intrat în circuitul natural al materiei imobiliare: ruină, mizerie, homleși. Pentru a o apăra cât de cât, ferestrele au fost zăbrelete, ușa zidită, poarta sudată. Destinul părea inexorabil. Știți dv., se dărâmă de la sine (din fericire, casa, ridicată la sfârșitul secolului al XIX-lea, e monument de clasa B, deci nedemolabilă), se eliberează terenul, mai crește un turn de sticlă, ca acela din vecinătate, care a ars ca o torță și care zdrebește în umbra lui Biserica Armenească.

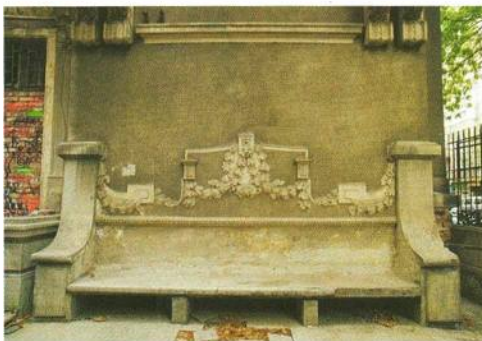
Dar casa a refuzat să moară. Excepționala ei structură de rezistență, cu ziduri de cărămidă groase de treizeci de centimetri, care n-au permis nici măcar o fisură în tencuială la Marele Cutremur din 4 martie 1977, a așteptat cuminte un miracol. Miracolul a fost un grup de tineri, frumoși nebuni ai marilor orașe, majoritatea arhitecți, care au adus la viață casa care azi poartă noul nume al bulevardului, într-un alt cod, de data asta cu bătaie largă, în afara cartierului, un fel de Mecca al artei underground, un nume care circula tot mai mult în cele mai sofisticate medii.

„Carol 53”. Casa în care m-am născut.

Patru erau elementele care transformaseră casa noastră în epicentrul cartierului.

Primul – faptul că locuiam acolo patru copii, ulterior adolescenți. În 1971 – l-am ales ca reper pentru că a fost anul în care cumva s-a predat ștafeta de la o generație la alta –, Smaranda și Dana aveau 18 ani, eu 15, iar Nicoleta 14. În jurul fetelor mai mari era încheagată de câțiva ani o gașcă de dimensiuni variabile, cu un nucleu permanent de șase-șapte tineri și extensii de ordinul zecilor. La cele două revelioane (1970 și 1971) organizate în holul mare au fost peste patruzeci de nebuni, între care eu și Nicoleta eram tolerați, ca de-ai casei, iar la al doilea ne-au lăsat să-i aducem și pe Roxana și Mihnea. Așa s-a și făcut trecerea noastră de la copilărie la adolescență. În anul următor organizam propriul nostru revelion, dar nu „în Republicii”, ci la Adi acasă.

Al doilea element – curtea, mai exact banca, pe care trei, cinci sau cincisprezece tineri își petreceau cel puțin o oră pe zi, în FIECARE zi. S-a și cântat pe banca aia, dar cel mai mult s-a vorbit. Enorm. Iar când s-a renovat casa și băncii i s-au peticit niște crăpături, July a scrijelit în cimentul ud „Socrates Eats Hemlock”, pe care o luasem din filmul *Petrecerea*. Nu numai pe bulevard, dar nici măcar pe străduțele din cartier nu exista vreo curte similară.

Banca de piatră lustruită de câteva sute de adolescenți ai anilor '60-'70. Orice acțiune (plimbare, mers la cofetărie, ceai, teatru, expoziție, film) începea și se sfârșea aici. Era dispeceratul.

Al treilea – oferta fără termen de comparație a holului mare. Cine – mai ales sub comunism – mai dădea petreceri într-o sală de 175 de metri pătrați!? Nu-i vorbă că făceam ceaiuri și la noi în apartament, că pentru hol trebuia să avem acordul tuturor vecinilor. Holul cel mic juca și el rolul lui, mai ales iarna, când înghețam pe-afară și intram aici să ne încălzim și – când eram mai mici – să ne uscăm mânușile de lână.

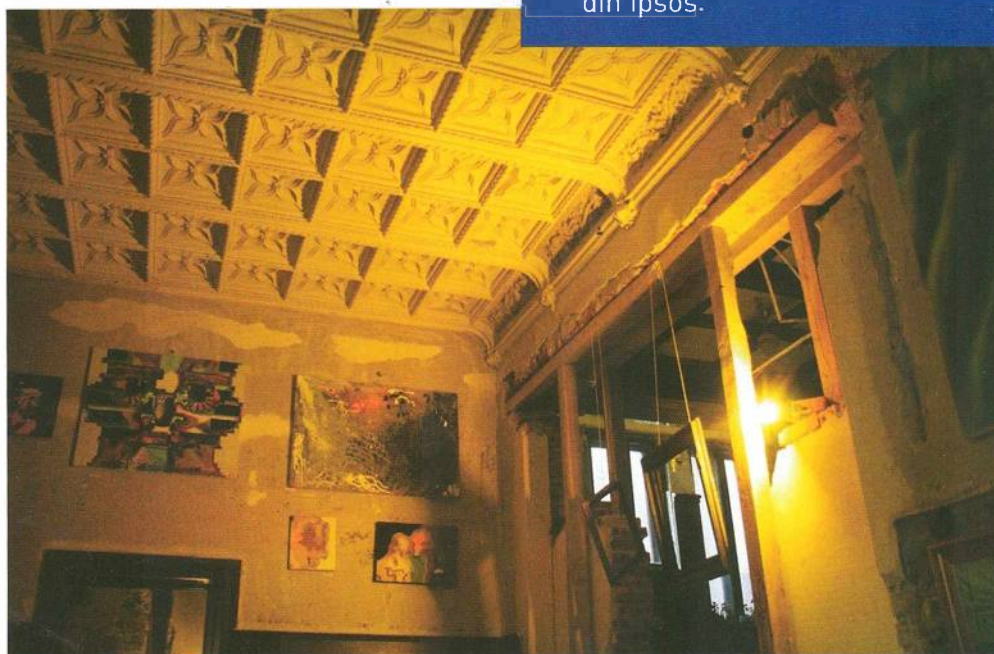
Ușa principală de intrare în casă, zidită în încercarea disperată de a stăvi valul de ocupanți ilegali ai casei.

Aș mai ține să spun că, în anii adolescenței, mergeam în gașcă și la film, și la teatru, uneori și prin expoziții. Revelionul 1971, de pildă, a inclus, în două zile, două „resturi” (petrecerile de după noaptea Anului Nou), un film și nu mai puțin de trei piese de teatru! Știu și care, dar nu asta contează.

Cât despre „ieșitul în oraș”, asta însemna plimbat pe străzi și vorbit și, din când în când, descinderea într-o cofetărie. În special *Poenița*, care avea și o terasă cu fântână

Incredibil de bine păstrat tavanul din „Camera mare”, cu cele 108 carouri din ipsos.

arteziană, pe locul actualei clădiri de birouri aflate în diagonală cu Biserica Armenească. Acolo am comandat o casată și 11 lingurițe și tot acolo Vlady și-a lăsat bricheta să ardă până s-a terminat benzina, în seara zilei de 18 septembrie 1970, după ce aflaserăm că a murit Jimi.

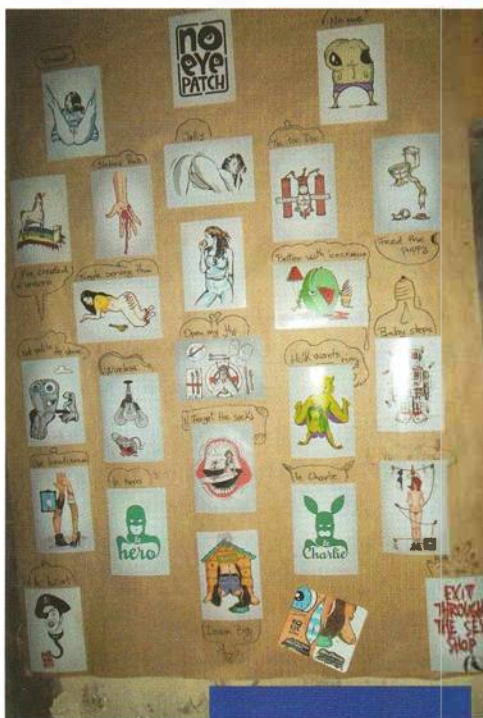
Că veni vorba: da, se fuma și da, se bea. De pe la 15 ani. De la caz la caz. De fumat, mulți fumau doar la ceaiuri. De băut se bea aproape exclusiv vodcă și numai la petreceri. O sticlă la 10-15. Baruri, restaurante – nu. Discoteci – doar la mare. Sălile de biliard nu se inventaseră, cele de jocuri mecanice se cam reduceau la Flipper. Jocuri de cărți – în special whist, uneori poker, rareori pe bani, oricum sume simbolice.

Asta, așa, ca să avem o imagine. Ah!, și să nu uit: *Beatles, Led Zeppelin, Deep Purple, Pink Floyd, Jethro Tull, Black Sabbath, Emerson, Lake And Palmer, Creedence Clearwater Revival, Sweet, Slade, Smokie*, de-astea. În discotecă mergea și Garry Glitter.

Bun. Am crescut și ne-am împrăștiat. Așa merg lucrurile. După care a venit revoluția. Se mai întâmplă.

Unul dintre câștigurile revoluției a fost că oamenii și-au primit înapoi ce li se furase. Mă rog, o parte dintre ei. Și dacă nu mai trăiau ei, urmașii lor sau urmașii urmașilor lor.

„În Republicii” era în această situație. Moștenitorii au câștigat casa, ICRA n-a făcut recurs, chiriașii au aflat post factum. Cum legea îi păsuia o vreme, au plătit chirie proprietarilor dar – știind ce urmează – au

Arta
încearcă
să
acopere
rănilile
casei.

început să plece, unul după altul. Casa s-a golit și... n-a urmat nimic. Proprietarii au încercat s-o vândă – fără succes. Probabil n-aveau bani s-o întrețină, așa că au abandonat-o. Un deceniu și jumătate, casa în care trăisem primul meu sfert de secol s-a degradat zi după zi. Aflată în buricul târgului, evident că a devenit o țintă pentru amatorii de materiale gratuite și pentru persoanele fără adăpost.

Ce nu s-a furat, ce nu s-a pus pe foc, s-a distrus. Casa a ajuns „la roșu”, doar pereții – nici ăia toți, că au fost dărâmați câțiva, pentru cărămida foarte bună. Din fericire, nu cei din structura de rezistență. Uși, ferestre, balustrade, lambriuri, instalații – n-a mai rămas nimic. Uriașul perete de sticlă dintre holuri a dispărut cu totul.

Treceam tot mai rar pe bulevard, dacă aveam drum preferam să ocolesc, lesne de înțeles de ce. Cu atât mai mult cu cât casa de alături a fost renovată foarte frumos. Contrastul era insuportabil.

Și, într-o bună zi (cu adevărat bună!), mult timp după ce nu mai speram nimic și nici nu mă mai gândeam la „În Republicii”, m-a izbit o postare pe Facebook a lui Dan Perjovschi despre „Carol 53”. În trei secunde am văzut primele imagini în interior, în zece minute știam tot ceea ce se putea ști despre proiect, în 24 de ore luasem legătura cu mai multe persoane implicate și în seara următoare călcam în casa mea pentru prima oară după 15 ani. Le-am dăruit tinerilor de acolo un exemplar (nu mai am altele, că le dădeam pe toate) din cartea în care am vorbit despre casă, am „călătorit” din pod în subsol și le-am vorbit, adunați în jurul meu, în picioare, în holul cel mare, preț de vreo trei sferturi de oră!

La rândul meu, am aflat cum a început totul, în urmă cu un an. Casa îi atrăgea de mult. Au reușit să afle cine e proprietarul și au făcut o înțelegere: el îi lasă să se desfășoare, ei renovează casa. Pe banii lor și ce fonduri vor reuși să strângă. Pur și simplu. În toate discuțiile pe care le-am avut de atunci încôace, mi-au spus – șocant pentru mine – „Nu banii sunt problema”. În România, hello!

Echipa de bază e formată din Alex – inginer horticulor, Denis – arhitect, ca și Dragoș, Felix – inginer, Iulia – broker în asigurări, Lucian, Matei și Ovidiu – arhitecți, alături de Ana, studentă la Arhitectură, și mulți alții, inclusiv oameni care au o carieră artistică sau managerială în Occident și au venit să participe aici!

Homleșii din casă au fost evacuați. Unii dintre ei, contra cost, au ajutat la curățenie. Și era de curățat... Zece bene de camion pline cu moloz, mizerie, fecale, șobolani colcăind...

Au urmat igienizarea, asigurarea unui WC ecologic în curte, minime amenajări de stat și dormit, condiții de lucru – după care, reconstituirea! Pas cu pas, cu răbdare infinită și o determinare de necrezut. În paralel, manifestări artistice (expoziții, dezbateri, proiecții de filme, concerte) menite să promoveze proiectul, să atragă simpatie, ajutor, materiale, fonduri, tot ceea ce e nevoie. Au și un mic bufet, din al cărui modest profit cumpără vopsele sau tablă de reparat acoperișul. Printr-un anunț, „Carol 53” cerea, de la cine poate contribui, prize, întrerupătoare, siguranțe și ipsos...

Succesul e încurajator. Au fost și peste 150 de participanți la un eveniment, inclusiv personalități din media, publicitate, cultură. În plus, la începutul lui septembrie, membrii conducerii *Fundației Pro Patrimonio* (cu filiale în Marea Britanie, Franța și Statele Unite, fondator arh. Șerban Cantacuzino) s-au întrunit într-o ședință și și-au declarat entuziasmul și sprijinul față de „Carol 53”.

Expozițiile pot fi de pictură, mobilier artistic, bandă desenată sau fotografii. Filmele pot fi artistice ori documentare și sunt comentate după vizionare. Work-shop-urile pot fi ateliere de desen după model, pictură

„Carol 53” e un proiect care include seminarii și dezbateri.

pe mobilier și construcție de platforme mobile sau design parametric și generativ (!).

La ora la care citiți aceste lucruri a avut loc petrecerea de Halloween și, închizând un arc peste 40 de ani – mi se face pielea de găină când scriu – se pregătește o mega-petrecere de revelion... Între timp, mai o școală de ghizi montani, mai o lansare de revistă, mai o seară de teatru, mai o piesă scrisă special pentru „Carol 53”, mai un antrenament de scrimă ori de fir cu arcul!

Să nu credeți că totul e roz. În primul rând, acum, în prag de iarnă, cei care au înviat casa au o urgență: încălzirea, pentru că unii dintre ei trebuie să asigure permanența, deci practic locuiesc acolo.

În al doilea rând, nu există nici un document între proprietar și ocupanții casei, doar un „gentlemen agreement”. Întrebarea „Și dacă, după ce puneți casa la punct, trebuie să plecați?” primește răspunsuri de genul „Asta e!” sau „Nu cred că o să fie cazul”.

În al doilea rând, există și critici la adresa proiectului, pe motiv că în numele lui au fost evacuați (de către proprietar, n.b.) 11 oameni fără adăpost. După părerea mea, nu proprietarul unei case – fie și abandonate – are datorii morale față de săraci, ci statul și autoritățile locale. Tata a avut grijă de această casă vreme de 40 de ani (întreținere, calorifer, orice fel de formalități – totul pe gratis) și practic a fost și el evacuat, ceea ce nu-mi clatină convingerea că proprietarul are dreptul să facă orice dorește cu proprietatea lui. Atât eu, cât și tata, ne-am bucurat să aflăm că „În Republicii” a fost adusă la viață. „Carol 53” este un mediu de liberă manifestare și expresie în domeniile creative, un spațiu viu de emulație artistică, un spațiu efervescent care trebuie încurajat, nu descurajat.

Squatting (Okupa, Squat) constă în ocuparea unor clădiri nelocuite sau a unor terenuri nefolosite, fără acordul proprietarului, pentru a fi întrebuințate drept locuințe sau în alte scopuri, inclusiv culturale (clădirea din imagine este din Amsterdam). La nevoie, se invocă o motivație nobilă: lupta contra degradării clădirilor, apărarea dreptului la locuință a celor cu probleme sociale etc., mișcarea îmbrăcând diverse ideologii, uneori asociate unei forme de subcultură. În unele țări, astfel de acțiuni sunt tolerate tacit sau prin înțelegeri temporare cu proprietarii, în schimbul păstrării în bună stare a clădirilor sau chiar contra unei chirii. În București se estimează că există 5.000 de oameni fără adăpost. „Carol 53” nu este o acțiune de squatting, întrucât beneficiază de acordul proprietarului, dar se înrudește cu squattingul prin dimensiunea culturală.

Pe vremuri puteai să îți fixezi ceasul după mersul trenurilor. Astăzi, aproape nu există traseu pe care trenul să nu întârzie măcar zece minute. În cel mai fericit caz! Altfel, sunt întârzieri de la o jumătate de oră la trei ore. Ba că se dilată șina pe căldură, ba că au furat hoții cablurile de înaltă tensiune, ba sunt lucrări de consolidare și, uite-așa, nu-ți mai vine să călătorești cu trenul.

text Alice-Claudia Gherman
foto Intact Images
și Alice-Claudia Gherman

Trenule, mașină mică, greu îl duci pe Ionică!

Compania CFR Călători a încheiat primul semestru din 2012 cu pierderi de circa 200,4 milioane lei, în creștere cu 59,8% față de perioada similară a anului 2011. Afacerile au scăzut de la 821,9 milioane lei în semestrul I 2011, la 763 milioane lei în prima jumătate a lui 2012 – conform ziarului „Bursa”.

Întotdeauna am preferat trenul unei curse cu microbuzul. Pentru confort, pentru siguranță, pentru plăcerea de a vedea „șarpele de fier” unduindu-se printre văile munților, pentru sunetul locomotivei. Cu toate măririle de preț pentru biletele CFR Călători, trenul mi s-a părut mai comod decât autocarul și microbuzul. De câte ori spuneam tren mă gândeam la călătoria prin țară sau în afara ei. Din nefericire, astăzi a devenit sinonim cu întârzieri, cu linii pe care se circulă precum melcul, cu legături proaste în anumite zone și cu multe, foarte multe rute, cu valoare istorică, închise sau pe cale să fie definitiv închise. De pildă, cea mai veche cale ferată din țară – Oravița-Anina, construită între 1847 și 1863, și una dintre cele mai frumoase și spectaculoase căi ferate montane de ecartament normal din Europa a fost scoasă la licitație în mai a.c., dar nici o firmă nu a licitat pentru ea. La fel s-a întâmplat și cu linia ferată Cransa-Huși, care după 122 de ani de serviciu feroviar a fost închisă, iar CFR S.A. a scos-o la licitație spre închiriere, însă după trei încercări, nici un client! Linia va fi supusă unei licitații, pentru ultima dată, luna viitoare, iar dacă nici atunci nu vor exista operatori privați care să ofere un preț și să o închirieze, linia va ajunge cel mai probabil la fier vechi.

De la 1 ianuarie a.c. nu se mai aude șuieratul locomotivei CFR-ului nici pe rutele: Ploiești Crâng – Ploiești Vest, Ploiești Vest – Târgoviște Nord – Fieni, Dițești – Gura Palângii, I.L. Caragiale – Dițești, Buda – Slănic, Ploiești Nord – Măneciu (Regionala Ploiești), Sebeș Alba – Petrești de Pădure (Regionala Brașov) și Dornești – Gura Putnei – Putna, Dornșoara – Floreni, Gura Humorului – Dărmănești (Regionala Iași). FMI a convenit cu Guvernul României să închidă 20% din liniile de cale ferată aflate în administrarea CFR S.A., reprezentând aproximativ 4.000 de kilometri, dacă nu găsește un investitor care să realizeze întreținerea acestora și care va fi selecționat în urma unor licitații.

Oficialii de la CFR nu spun un cuvânt despre ce au făcut ei pentru ca un traseu sau altul să fie rentabil. Nu vorbește nimeni despre nașii care nu taie bilete călătorilor și nici nu-i amendează, ci preferă sfânta șpagă. Am călătorit și cu trenuri particulare pe rutele Salva-Ilva Mică sau Brașov-Zărnești și în acele trenuri nu urcă nici un călător fără bilet. Nașul amendează, nu ia șpagă. Nu amintește nimeni despre legăturile proaste între trenuri, călătorii sunt adesea nevoiți să aștepte cu orele să poată lua un alt tren care să-i ducă spre o destinație finală importantă, motiv pentru care preferă

Gara Huși, pe vremea când pe aici trecea trenul. De la 1 ianuarie 2012 nu mai circulă nici o garnitură.

microbuzul. Nu spune nimeni despre prețul mare la tren în comparație cu cel de la microbuz pentru aceeași rută. Normal că nu mai există tren pe ruta Costești-Pitești, de pildă, dacă să-ți faci abonament la tren pe ea costă 178 de lei, iar la microbuz 90 de lei. Evident că mergi la Cheia cu microbuzul, chiar dacă în condiții groaznice, dacă acesta costă 28 de lei/călătoria, dar e cursă directă, pe când cu trenul de la București, vei schimba la Ploiești Sud, și nu vei ajunge decât până la Măneciu (închisă în luna februarie 2012 ca și ruta spre Slănic Prahova, doar că între timp aceasta din urmă a fost preluată de către un operator privat).

Evident că de la București la Câmpulung Muscel vei opta pentru autocar dacă prețul biletului cu trenul este de 38,60 lei, iar la autocar de 27 de lei și pleacă mai devreme decât trenul. Și nu vorbesc numai despre liniile secundare care, să spunem, nu aduc bani la bugetul CFR, din lipsă de călători. Ce te faci dacă un tren care trebuie să ajungă la Satu Mare la ora 9.23, întârzie o oră și pierzi o legătură regională din zonă, și nu mai ai alt tren până seara, la 19.00? Iată o serie de probleme de care se lovește călătorul. Și ce opțiuni are atunci? Fie își cumpără mașină între timp și renunță definitiv la tren, fie ia un microbuz cu toate riscurile pe care le presupune călătoria cu acesta sau se chinuie, cum pătesc unii călători de pe rutele marginale ale CFR, care se bat pe puținele microbuze rămase, nu de alta, dar odată cu scoaterea trenului, ca un făcut, și companiile de microbuze au mai renunțat la anumite curse și de aici să vezi show pe ele și pasageri rămași la *la-mă nene!*

În tot acest balamuc al închiderii liniilor de cale ferată nu este numai vina CFR S.A., chiar dacă numai când te uiți la câți foști șefi ai acestei instituții au ajuns în atenția procurorilor

anticorupție (fostul director CFR S.A. Mihai Necolaiciuc acuzat de prejudicierea companiei cu 70 de milioane de euro, fostul director Emil Sabo trimis în judecată pentru o fraudă de 700.000 de euro, foștii directori CFR Călători Alexandru Noaptes, Nacu Vanghele și alții) nu poți decât să spui: ei sunt de vină! Să fim drepecți, însă, și să recunoaștem! Există și o vină colectivă, cea a călătorilor care au preferat adesea să dea șpagă nașilor decât să-și cumpere bilet. Cel puțin pe liniile de navetiști, acest rău, care părea mic, a dus la trecerea pe linie moartă a unor întregi tronsoane de cale ferată.

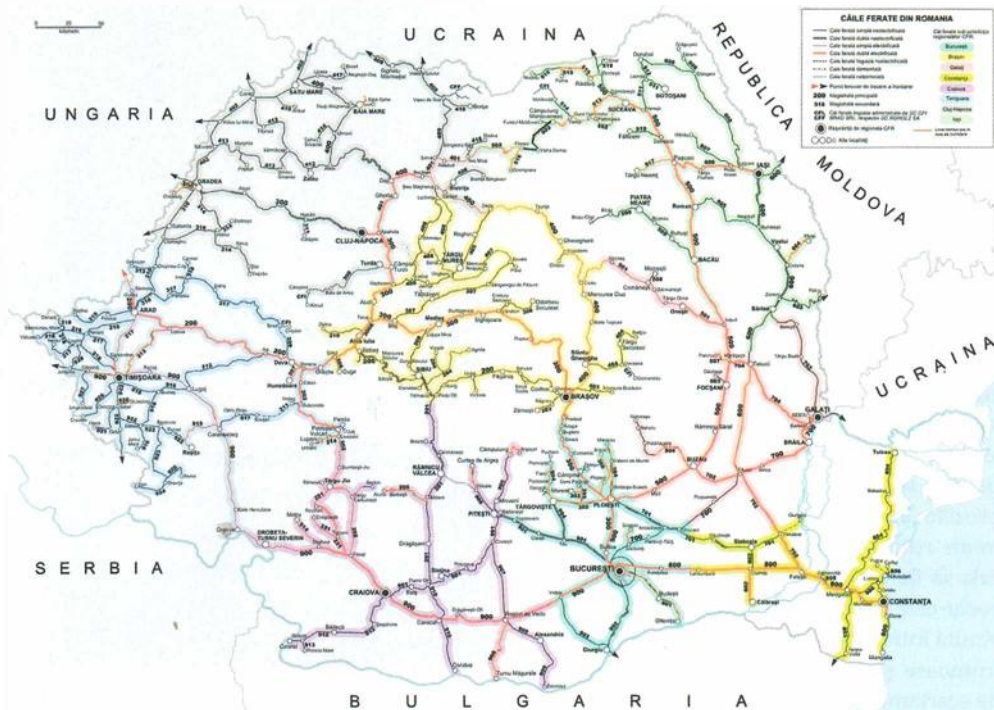
În mod normal, transportul cu trenul ar trebui să fie mai ieftin decât călătoria individuală cu mașina personală sau cu autocarul. Nu de alta, dar o locomotivă poate trage zeci de vagoane. Totuși, nu se întâmplă așa. Tarifele companiilor de transport auto sunt mai reduse decât tarifele pentru călătoriile cu trenul. De asemenea, te-ai aștepta să vină operatorii privați care să rezolve ceea ce CFR nu este în stare. Numai că trebuie să fie o destinație atractivă, de pildă: Brașov-Zărnești, apoi CFR trebuie să știe cum să o ofereze când se fac licitații la Bursa Română de Mărfuri, ca să atragă particularii. Să nu uităm, pentru ca un operator privat să preia o linie, i se cere să preia nu doar patrimoniul CFR (linia ferată efectivă) pentru patru ani la cel mai bun preț posibil, ci și personalul CFR care își desfășoară activitatea pe tronsonul închiriat operatorului privat. Cu alte cuvinte, particularii îi vor prelua și pe nașii șpagari fiindcă asta face parte din asigurarea pachetului minim social existent la momentul închirierii. Câți operatori privați sunt dispuși să ia un tronson nerentabil al CFR-ului, la cel mai bun preț posibil și să mai preia și personalul? Există și minuni! O dovadă de rentabilitate după preluarea unui tronson de către un

operator privat este cursa Titan Sud – Oltenița, unde când opera CFR-ul nimeni sau aproape nimeni nu avea bilet, dar nu puteai să spui că nu existau călători. Oho, trenul era plin! Acum, de când tronsonul aparține unui operator privat, are și călători, dar vinde și bilete. Deci, se poate!

Am solicitat puncte de vedere la CFR S.A. încă de acum o lună privind renunțarea la anumite rute, intenții de modernizare, mentenanță etc., dar ne-au dus cu vorba, că trimit răspunsul astăzi, că-l trimit mâine, că azi, că mâine, a trecut o lună și răspunsurile au rămas blocate undeva pe șina de tren, așa cum ne-am obișnuit de 22 de ani încoace. Asta dacă șina nu o fură careva să o vândă la fier vechi, că atunci e suspendată în aer. Pardon! Că și cablul sub tensiune se fură!

Din 1989 încoace, numărul de călători ai CFR a scăzut continuu. De la circa 400 de milioane de călători anual, prin 1990, la 53,5 de milioane de călători înregistrați în 2011. Deja anul acesta specialiștii în transport feroviar de călători avansau scăderea numărului de călători în 2012 la 45 de milioane, tocmai din cauza suspendării circulației trenurilor pe anumite rute. În fiecare an se închid noi rute de cale ferată. În ritmul acesta, într-o zi trenul va ajunge doar o amintire frumoasă. Guvernul a decis anul trecut închirierea a circa 1.600 kilometri de linii de cale ferată care însumează circa 34 de tronsoane și închiderea altor aproximativ 1.000 de kilometri tronsoane feroviare, estimând că operațiunea va genera economii de 109 milioane lei la bugetele companiilor CFR, măsură convenită cu Fondul Monetar Internațional. Fiindcă, în general, operatorii particulari de transport feroviar sunt interesați mai degrabă de liniile marfă, decât de cele pentru călători, evident, cele din urmă nu prea au fost adjudecate de nimeni la licitațiile susținute până acum.

Chiar și liniile pentru care există călători – de la București la Craiova, Brașov, Botoșani, Suceava, Timișoara, Baia Mare și Arad, Constanța – mai pierd clienți din cauza vitezei mici de deplasare cu trenul. Degeaba a fost modernizată calea ferată București – Constanța, unde se circula bine, la început, dacă în zona Brănești-Păsărea, Castelu, trenul merge cu viteza melcului. Problema vitezei reduse a trenurilor am ridicat-o CFR Călători care, spre deosebire de CFR S.A., a fost mai prompt în răspunsuri, ei justificând întârzierile astfel: „Viteza de deplasare a trenurilor va putea crește pe măsură ce infrastructura feroviară va fi modernizată. Mai multe detalii pe această temă vă pot fi oferite de CNCF CFR S.A. (CFR S.A., în fapt, nu a mai răspuns – n.r.), administratorul infrastructurii feroviare, care se ocupă de organizarea circulației trenurilor, refacerea și întreținerea căii etc. CFR Călători

La 31 decembrie 2009, potrivit INSS, totalitatea liniilor de cale ferată publică în exploatare însuma 10.784 km, din care 10.645 km (98,7%) linii cu ecartament normal. La sfârșitul anului 2009, lungimea liniilor de cale ferată în exploatare electrificate era de 4.002 km, reprezentând 37,1% din rețeaua de cale ferată în exploatare.

este un operator feroviar de transport, al cărui principal obiect de activitate este transportul pasagerilor. Întârzierile sunt generate în special de sustragerile de elemente de cale ferată, de restricțiile de circulație ca urmare a stării infrastructurii feroviare, dar și de lucrările care se desfășoară pe anumite tronsoane afectând circulația trenurilor atât în mod direct cât și indirect pe toate magistralele feroviare și secțiunile secundare.”

Prin urmare, reducem personal, reducem buget de investiții, nimeni nu mai păzește linia ferată, hoții de material rulant și cabluri electrice nu sunt prinși, deci nu mai avem tren sau dacă îl avem abia merge și nu avem ce face.

Cum se gândește, totuși, CFR Călători să readucă românii în trenuri? Iată răspunsul lor: „În ultimele luni, CFR Călători a lansat o serie de oferte cu reduceri tarifare menite să fidelizeze atât clienții navetiști, cât și atragerea acestor călători non-clienți (abonamente mai ieftine, *Biletul de week-end*, *Cardul TrenPlus*, călătorii la mare cu trenurile *InterCity* la preț de *InterRegio*, reduceri *on-line* etc.). Pe lângă diversificarea ofertelor comerciale, o altă soluție pe termen lung, care ar urma să aducă o creștere a numărului de călători, concomitent cu introducerea unor noi servicii (de la curierat la servicii de transport auto în completarea celui feroviar, în prețul aceluiași bilet de tren) este introducerea unui nou sistem de mers de tren, care să asigure legături frecvente, la intervale orare egale, între marile orașe ale țării și capitalele de județ, oferind pasagerilor mobilitate și un program previzibil al orelor de plecare/ sosire. Acest sistem de mers de tren cadenciat s-a introdus deja pe unele rute și urmează să fie extins la nivelul întregii rețele.”

MAGAZINUL VERDE

SĂNĂTATE DIN NATURĂ

Magazinul Verde, această nouă revistă, își propune să vă reamintească sfaturile mamei natură, într-un „rețetar” lunar de formule de viață și remedii. Vom vorbi despre terapii mai vechi sau mai recente, mai de la noi sau mai de la alții, despre leacurile cunoscute sau doar uitate, daruri ale naturii care nu ne cer decât efortul de a gândi altfel. De a ne schimba obiceiuri devenite pe alocuri aproape năravuri și de a ne reechilibra stilul de viață, de a reînvăța să ne hrănim trupul și mintea, să prevenim sau să tratăm bolile, să ne îngrijim de frumusețea corpului și sufletului nostru, cât mai sănătos. Cât mai... verde.

La toate
chioșcurile
de presă

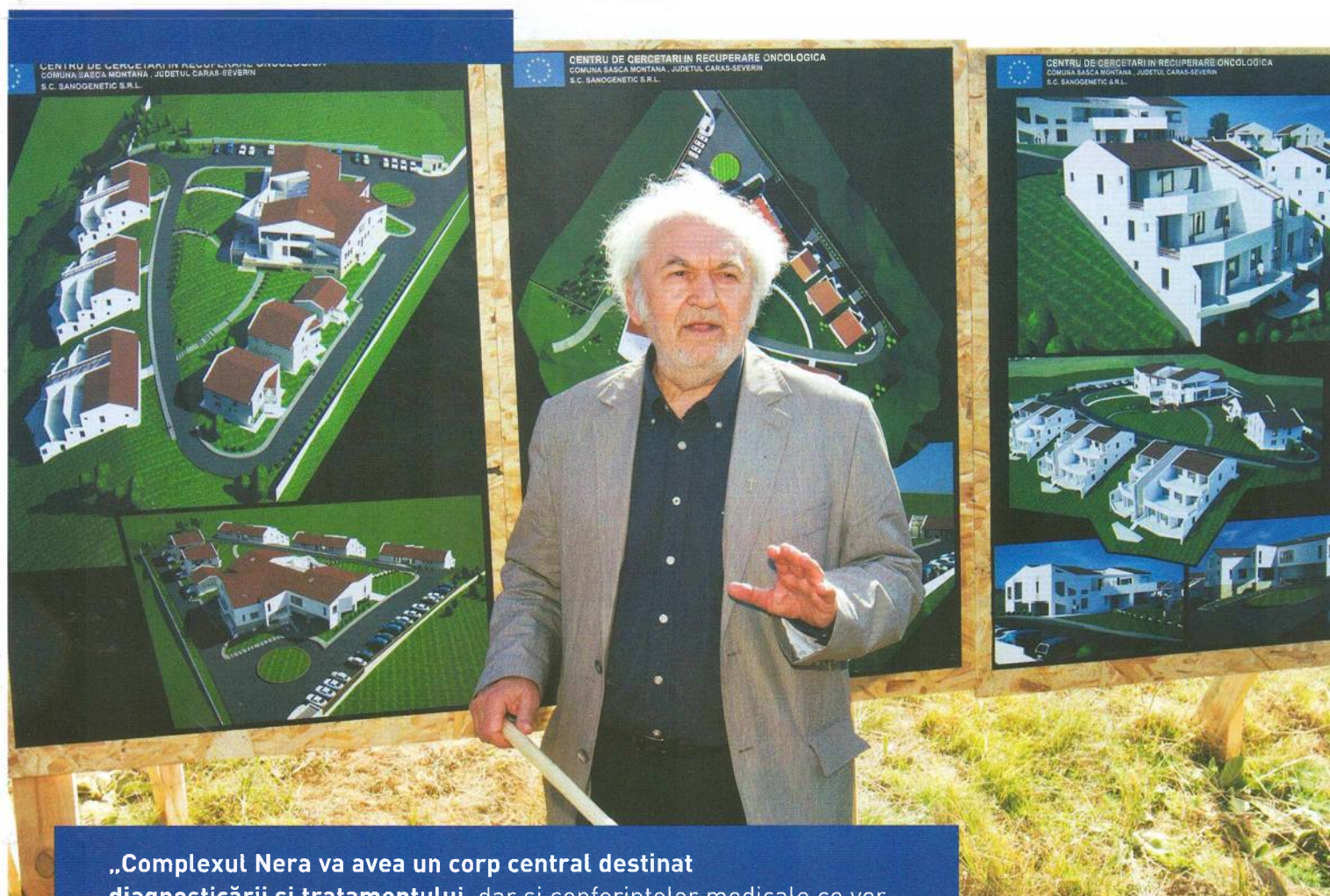
RTV omânia

Noi dăm știrea exactă!

Aproape de Cheile Nerei din Munții Aninei, pe o colină din apropierea satului Slatina Nera din județul Caraș-Severin, a fost pusă piatra de temelie pentru prima clinică de recuperare a bolnavilor de cancer în stadii inițiale – Clinica Nera. Anual, în România, sunt depistate peste 2.000 de noi cazuri de cancer.

text Alice-Claudia Gherman
foto Octavian Tibăr

Clinica Nera, primul centru de îngrijire oncologică din România

„Complexul Nera va avea un corp central destinat diagnosticării și tratamentului, dar și conferințelor medicale ce vor fi susținute aici. Vor exista, de asemenea, trei corpuri anexă în coama dealului care vor avea ca destinație: primirea și cazarea pacienților, laboratorul clinicii și farmacia” – prof. dr. Pavel Chirilă.

Ce simțiți când pleacă o persoană apropiată într-o călătorie lungă? O ușoară strângere de inimă, câteva lacrimi în colțul ochilor, iar când revine, îmbrățișările nu mai conținesc. S-a înapoiat cel drag! Dar ce se întâmplă când nu se mai întoarce niciodată? Cancerul înseamnă despărțire. Adesea, pentru totdeauna. Lupta cu teribila boală începe din clipa aflării cruntei vești. Iar lupta nu e doar a bolnavului, ci și a familiei și a medicilor care îl îngrijesc. Diagnosticul de cancer – indiferent de ce tip ar fi acesta – macină persoana nu doar trupește, ci și sufletește. Și, uneori, parcă suferința psihică doboară chiar mai rău decât cea fizică. Mulți pacienți, la aflarea crudului adevăr, renunță să mai lupte pentru viață. Pornind de la această realitate cu care se confruntă zecile de persoane diagnosticate zilnic cu o afecțiune oncologică, Pavel Chirilă, medic primar boli interne, doctor în științe medicale, a inițiat un proiect ambițios: Clinica Nera – Centru pentru Cercetări în Recuperare Oncologică. Mai pe românește, prima clinică de recuperare a bolnavilor de cancer aflați în faze incipiente. În Italia sunt 124 de astfel de centre, în Franța peste 200. La noi, până la acest moment, nici măcar nu exista conceptul de recuperare oncologică.

Piatra de temelie a acestui complex medical a fost pusă luna trecută, pe o colină, din apropierea satului Slatina Nera, jud. Caraș-Severin. „Văzând tragedia multor pacienți bolnavi de cancer, pe care i-am urmărit de la punerea diagnosticului și până la moartea lor, mi-a venit ideea acestui proiect, în urmă cu trei ani. Proiectul s-a cristalizat, treptat, pe măsură ce am primit acest teren în concesiune de la primăria comunei Sasca Montană. Am aplicat pentru Fonduri Europene în cadrul POSCCE Axa Prioritară 2 și am câștigat cu acest proiect o finanțare de 70% din partea UE – parte eligibilă, urmând ca 30% din proiect să fie finanțat de către noi (Fundatia Sf. Irina – n.r.). Este o clinică de recuperare oncologică, prima de acest fel din România. În toată lumea cancerul este tratat prin chirurgie, citostatice, radioterapie și recuperare oncologică. La noi se practică doar primele trei, recuperarea oncologică nu există. Această recuperare se adresează bolnavului oncologic la debutul bolii. Mai precis, la aflarea veștii și imediat după aceea. În această perioadă stresul este maxim, boala are o percepție extrem de negativă, iar bolnavul are nevoie de o asistență psihologică foarte atentă și calificată. Ceea ce înseamnă că în clinica noastră va exista un departament de psihoterapie, unul de nutriție, un departament de chineto și fizioterapie și încă un departament care să învețe pacienții să aibă un stil de viață corect care să întârzie evoluția bolii neoplazice și un departament de cercetare care, de fapt, le va îngloba pe toate celelalte. Aici vor

lucra pentru început cam 25-35 de salariați, dintre care mai bine de jumătate cu studii superioare – medici specialiști în recuperare, cercetători, psihologi. Noi am avansat niște discuții cu un medic din Timișoara specializat în genetica oncologică la Freiburg, care va lucra cu noi”, ne-a explicat medicul Pavel Chirilă.

Ce înseamnă cercetare în Clinica Nera? Cercetarea se va face în domeniul recuperării oncologice. Bolnavul cu cancer de obicei suferă de depresie și anxietate, iar acestea îl urmăresc pe toată durata evoluției bolii. „Există anumite particularități ale depresiei și anxietății în cazul bolnavilor de cancer, există insomnii, frica de moarte, chiar obsesia morții etc. Noi ne propunem să cercetăm cu acuratețe aceste tulburări psihice care apar în boala canceroasă”, a mai spus medicul Chirilă.

Un important accent, în Clinica Nera, va fi pus pe stilul de viață și dietă. „Stilul de viață reprezintă cauza principală a cancerului. Acesta presupune adesea obiceiuri alimentare nesănătoase care duc la mutații în celulele noastre. Mutații produc toți aditivii, toți coloranții, adică ingrediente ale alimentelor date copiilor și oamenilor maturi. Produsele alimentare sunt supuse unui control toxicologic, dar nu sunt supuse unui control oncologic. Multe au efect cumulativ, mâncăm toată viața cam aceleași alimente care ne aduc zi după zi, săptămână după săptămână, lună de lună, an după an, acele elemente mutagene care în cele din urmă își fac efectul. Elemente mutagene sunt, de asemenea, substanțele conținute de insecticide, fungicide, nitrati care dau nitrozamină dovedită științific a fi răspunzătoare de producerea cancerului. Pericolul cel mai mare vine din alimentație, care, în toată lumea, și-a pierdut valența apărării sănătății omului”, a atras atenția, cu prilejul evenimentului, prof. dr. Corneliu Mateescu, cercetător la Institutul Oncologic din București, un susținător al medicului Pavel Chirilă și al proiectului de la Nera.

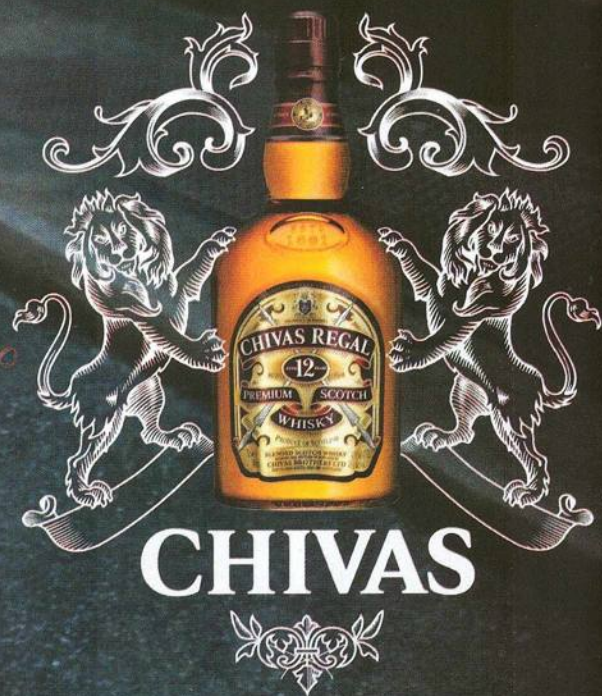
Noua clinică va fi o șansă și o soluție oferită pacienților într-un sistem sanitar mai mult decât deficitar.

TO GALLANTRY

A man in a dark suit and white shirt is walking on a city street at night, holding a woman in a red dress. They are both looking at each other. The man is on the left, and the woman is on the right. They are walking on a dark street with a sidewalk on the left. There are buildings in the background, including a brick building with large windows on the left and a taller building with a balcony on the right. The lighting is dim, with some light coming from the buildings and the street.

PLEASE DRINK RESPONSIBLY

CHIVAS

LIVE WITH CHIVALRY

Sigur, mai e vreme cât casa. Ori cât China. Dar, deja, cred că pe fiecare dintre noi ne poate ispiți întrebarea: ghici, cine vine la prezidențiale? Și, mai ales, cine iese... Am putea avea și surprize.

text Mihail Gălățanu
foto Intact Images

Pe cine vom vedea în prezidențiale?

Personaje neașteptate. Dar rememorate. Sau rememorabile. Care ies DIN TIPARE. Din toate tiparele. Asta dacă vrem să privim dincolo de „insoluționabilele” dileme ale vremii: de ce acceptă istoricul partid liberal oferta (tentantă, e drept) făcută de Gigi Becali, scandalul „Sorin Blejnar”, care împoașcă pe toată lumea (dar, mai întâi, pe Traian Băsescu și PDL) – sau opțiunile promonarhiste ale lui Călin Popescu Tăriceanu, care

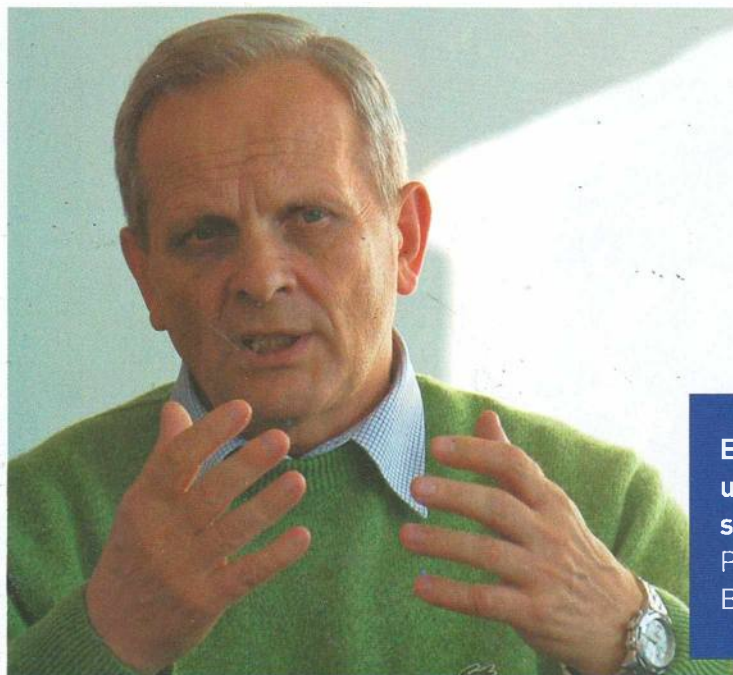
nici nu vrea să audă de a fi „coledzgi” cu domnul Gigi Becali. Facem această analiză acum, tocmai pentru că ea ne spune ceva și despre alegerile parlamentare, care ne bat la ușă – și despre care ne vom ocupa ăsiduu, volens-nolens, în următoarele (cel puțin) două ediții proxime.

Sorin Oprescu. A mai fost și altădată în pole-position. Este neafectat de ceea ce s-a petrecut între timp. Ne-erodat. Doctorul are secretul său: este una dintre cele mai longevive figuri politice din ultimul deceniu (dacă nu și mai bine). Se constituie în soluția de rezervă, în caz că Antonescu va aluneca, irevocabil, pe toboganul sondajelor.

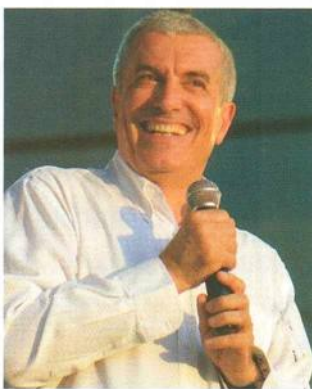
În mod real, fără să exagerăm, Sorin Oprescu poate dobândi din ce în ce mai multe șanse de a fi președinte, pe măsură ce campania prezidențialelor se va apropia.

Theodor Stolojan. S-ar putea să asistăm la un „come-back” politic. La urma urmei, lacrimile care apar în actul întâi se spune că, sigur, trag în actul trei. Unii l-ar putea considera cam prea „bătrân” pentru cursa prezidențială, dar, cine știe, s-ar putea să fie *calul câștigător*. Theodor Stolojan are multe calități, dar are și „defectul” de a se retrage din cursă exact atunci când te aștepți mai puțin. Sau, cine știe, s-ar putea să fie chiar o calitate, „prudența” – aceasta îndelung exersată reușind să îi asigure o bună „mentenanță” politică de-a lungul a peste două decenii. Nu foarte mulți se pot lăuda cu așa ceva. În plus, a dovedit că poate face echipă cu Traian Băsescu – care, dacă Stolojan e președinte, cine știe, s-ar putea să îl vedem în rol de prim-ministru. Și, atunci, chiar că ne-am cam „curățat”... Sau Traian Băsescu ne-a „bărbierit” pe noi, în stare să mai conducă (încă) ani buni România, după modelul brevetat la Est, vezi tandemul Putin-Medvedev. Și cum „lumina vine de la Est”, de chestia asta, pe „model rusesc”, ne-a fost întotdeauna cel mai teamă.

Crin Antonescu. Cred că domnul Crin Antonescu va avea, negreșit, ambiția de a reveni în scaunul (de la Cotroceni, unde s-a dedulcit prin luna lui cuptor. Sondajele, însă, încep să nu prea fie de aceeași părere. Intrarea în jocul „anti-Băsescu”, din vară, a lui Victor Ponta s-ar putea să îi fi fost fatală. A

El ar putea să fie una dintre armele secrete ale Președintelui Băsescu

Ghici cine vine la prezidențiale?

fost Președinte, dar... cât de scurt timp... Și, orice s-ar zice, este un om cu o biografie, în general (cel puțin până acum) curată, de vreme ce tot ceea ce pot face adversarii politici este să se lege de faptul că „doarme până târziu”, chiulește de pe la Parlament, stă în vacanțe prelungite etc. Dar, pe măsură ce trece vremea, este/pare din ce în ce mai nervos. Demite oameni, conduceri, pare că nu prea mai poate a-și stăpâni firea. Or, chiar acest lucru i s-ar putea dovedi fatal, din punct de vedere politic.

Vasile Blaga. Poate fi una dintre cărțile pe care să le arunce la înaintare Partidul Democrat Liberal. Așa cum la fel de bine ar putea fi și Mihail Neamțu. Totuși, șansele par slabe de această parte, a PDL. Asta dacă nu vor găsi o soluție cu adevărat salvatoare. Vasile Blaga are, desigur, de partea sa experiența, în timp ce Mihail Neamțu este un impetuos. „Buldogul” a stat la „cutie” prea mulți ani pentru a mai răbda și acum. Se pare că, iată, până la coadă, a venit și vremea „buldogului”.

Călin Popescu Țăriceanu. Are un capital politic de invidiat. Prin ricoșeu, de la Traian Băsescu. S-a înfruntat/confruntat cu acesta, volens-nolens, pe vremea când Băsescu încă mai era un puțintel om-de-bine, pentru restul lumii. Dar, în defavoarea sa, se situează anumite curente din Partidul Național Liberal. Pentru a ajunge într-o atare postură, de prezidențiabil, este necesar, mai întâi, ca Țăriceanu să triumfe în interiorul propriului său partid. Ceea ce ar putea să sperie electorii ține de ultimele declarații. Cum nu prea e vizibil că mai mult de 10% ar vota negreșit cu monarhia, Călin Popescu Țăriceanu ar trebui să fie mai atent la declarații.

Mihail Neamțu. Da. De ce nu? Îhâm, vor zice unii, uite-așa: pentru că-i prea tânăr. Aaa, dar și e prea recent intrat în politică. Cum s-ar dzice, cu caș la gură. Și ce dacă? Păi adică până și Eba a dorit să intre în partid la Neamțu, pardon, în *Republica* lui, cea atât de asemănătoare cu a lui Platon. Ceea ce displace la Mihail Neamțu este, însă, un anume grad (destul de avansat) de oportunism politic.

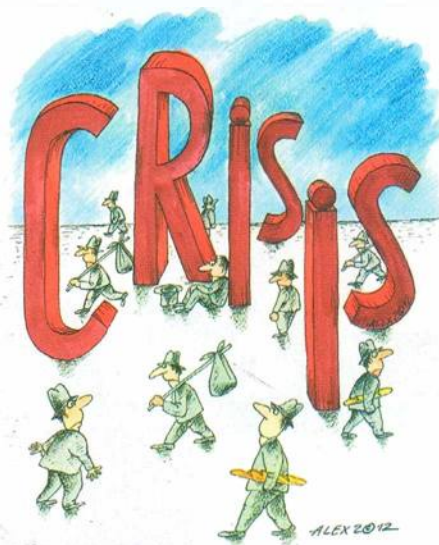
CRIZA, ÎNCĂ ZECE ANI?

Am citit, undeva, în însemnările unui *trainer* de afaceri, mențiunea că, în lumea occidentală, s-a lansat previziunea că ar putea dura zece ani bătăuți pe muchie blestemata de criză.

Dacă lucrurile s-ar adevări, pauperizarea în România ar atinge limite nebănuite.

Deocamdată, nici o forță politică nu a dovedit că ne poate scoate din deriva în care plutim din 2008-2009.

România are nevoie de o formațiune politică (sau mai multe, într-o alianță), cu un program economic coerent, pentru anii care vor veni – altfel putem cădea și noi în „coșul de gunoi” al Europei, unde colcăie statele doborâte de criză.

Vocea filmelor interzise a căpătat un chip, pentru mulți dintre noi, abia după '89. Pentru ea însăși, Irina-Margareta Nistor a căpătat „Zborul”, premiu mare cât toate cele cinci Oscar-uri adunate de pelicula „The Aviator”, la un loc.

text Corina Anghel
foto Octavian Tibăr
și arhiva personală Irina Nistor

Irina-Margareta Nistor, aviatoarea

Irina-Margareta Nistor și prima ei dragoste: avionul. Deodată și în competiție cu filmul.

Celebritatea Irinei-Margareta Nistor, cel mai iubit și cunoscut critic al nostru de film, este depășită doar de popularitatea vocii sale, care ne-a dat, în ultimii patru ani ai lui Ceaușescu, iluzia libertății, prin nopțile-maraton de filme, vizionate într-o pseudo-clandestinitate. Rețeta era simplă: contra unei taxe de 75 de lei (parcă?) de persoană, un vecin mai descurcăreț aduna la el în apartament, claie peste grămadă, 12 – 15 amatori de pelicule cu bătaie (Bruce Lee și „familia” țineau capul de afiș), polițiste sau horror, printre care se strecurau, după gustul și ștaiful publicului, chiar și serii sau filme de Oscar. Toate, înregistrate pe case-te VHS și dublate de Irina-Margareta Nistor. Așa am văzut prima oară *Pasărea Spin*, întreaga serie într-o singură noapte. N-am înțeles nimic, era prea mult dintr-o dată. Dimineața plecai năuc, abia amintindu-ți ce filme ai văzut și, cu puțin noroc, câteva scene sau replici pe care să le diseci cu colegii, la cafeaua de pe scara de fumat. Era secretul lui Polichinelle: noi ne făceam că ne ascundem, ei mimau că nu ne văd. Slavă Cerului și mulțumiri Irinei Nistor pentru dublaj, că la cât de proaste și mici erau televizoarele și de șterse casetele, de atâtea rulări, ne-am fi omorât ochii încercând să descifrăm o subtitrare.

Intro-ul ăsta lung ocupă de fapt o secvență extrem de scurtă, în filmul de palmares al Irinei-Margareta Nistor: om de televiziune și radio, a realizat sute de emisiuni despre lumea filmului, programe despre cinematografia românească pentru televiziuni străine. Are mii de pelicule și spectacole traduse și dublate, din engleză, franceză, italiană și spaniolă, studii și cărți de specialitate, zeci de interviuri cu personalități, de la Francis Ford Coppola, la Bernard Pivot, și de la Alan J. Pakula, la Charles Aznavour. A comentat, în direct, premiile BAFTA, Cesar, Oscar, galele de la Cannes, festivalurile de la Karlovy-Vary, Reims, Stockholm și Montreux. A tradus peste 70 de volume, inclusiv dicționare, cărți pentru copii și romane, a redactat un lexicon al cineaștilor români născuți în afara granițelor. A condus reviste de cinema, publică frecvent în reviste și ziare, selectează și jurizează pentru festivaluri de film documentar, scurt și lungmetraj, DaKino, Costinești, TIFF, ANONIMUL, BET ON SHORTS și FUTURESHORTS. În 2006 a publicat „MAGISTRUL”, carte dedicată profesorului său de cinema, maestrul D.I. Suchianu.

Și, de parcă astea toate n-ar fi fost îndeajuns să umple cel puțin două vieți, Irina-Margareta Nistor s-a mai apucat și de pilotat. Avioane. Despre care mi-a vorbit la Sfântul Gheorghe – Deltă, în timpul Festivalului de Film ANONIMUL, ediția 2012.

■ Zborul, o pasiune? Cât de veche și cât de profundă?

– Profundă? Cât o obsesie. Avionul este egal cu televizorul. Ba chiar și cu filmul. Veche? Din copilărie. Și probabil și din sânge. După ce s-a prăpădit mama, am descoperit, printre acte, că bunicul avusese brevet de pilot. Mică fiind, îmi doream atât de mult să zbor, încât tata mi-a făcut un leagăn care se dădea peste cap... încă îl mai am. Apoi am vrut să dau la Aeronautică. Mama, care preda franceza la Politehnică, vedea că nu e de mine, dar nu s-a agitat: la cât de nulă eram la mate și la fizică, știa că nu aveam nici o șansă. În plus, pe vremea comuniștilor, dacă în fișa medicală apărea că ești miop, adio brevet de zbor. Așa că am închis capitolul.

■ Pentru cât timp?

– Am zburat prima oară peste graniță, la treizeci și ceva de ani, pe un avion de linie. Să nu uităm că, în perioada ceașistă, puteai doar să visezi la decolări spre țări îndepărtate. Aveam un vis repetitiv, că mă aflu

Forma de rezistență a Irinei-Margareta Nistor:
era legendară (și hilară în context) traducerea unică a tuturor înjurăturilor prin formula elegantă „La naiba!”. În schimb, nu rata nici un prilej să scrâșnească un „comunist împutit”.

Cam așa arată ziua perfectă: cu motorul pregătit pentru decolare.

într-un avion, pe o linie internă, cineva detur-
na aparatul și ajungeam „dincolo”. Era sin-
gura soluție pe care o vedeam posibilă ca să
scap din nenorocirea aia. Soluție la care am
ajuns să mă gândesc și acum... Dar să revin.
Am zburat cu de toate. Și nimic nu mă poate
opri: prin '91 aveam un reportaj la Iași și
m-am urcat într-un avion utilitar. Tot zborul
am stat în picioare, în spatele operatorului,
care se așezase lângă pilot. Eram ca într-un
autobuz. După care a trebuit să arunc haine-
le de pe mine, pentru că prinseseră miros de
la toate substanțele alea din avion. Mi-a părut
tare rău, că purtam un deux-pièces de Fondul
Plastic. A fost primul sacrificiu.

■ **Ați bifat deci avionul de linie, pe cel uti-
litar...**

– Dar nu m-am oprit aici. Am zburat și cu
balonul. În Egipt, în dimineața de Crăciun, pe
deasupra Văii Reginelor. O nacelă mare, am
încăput vreo 30 de turiști. La coborâre, pen-
tru a fi trasă în jos, a apărut o ceață de puști,
egipteni. Erau nostimi, că toți aveau pe cap
șepci *Vodafone*. S-au apucat să tragă de
odgoanele alea și să ne ceară bani, ca să ne
coboare. Pe același model de la cămile: un
preț ca să te urce și de zece ori mai mult, ca să
te coboare.

■ **Ce mai e? Un elicopter?**

– Da, mi-am dorit mult să zbor și cu eli-
copterul. Abia în Noua Zeelandă am reușit că
aici nu mă lăsa nimeni. Nu pot spune că a
fost de mare senzație: un zgomot infernal, ca
acela de la revoluție, când se trăgea pe deasu-
pra noastră. Și mai merge și încet, târ târ târ...

■ **La manșă cum ați ajuns?**

– Abia acum patru ani, aici, la *Anonimul*.
Mami, instructorul de zbor, venise cu avio-
nul, pentru un tânăr regizor, care între timp
s-a apucat de horticultură. Probabil se făcuse
regizor, doar ca să zbor eu cu avionul! L-am
tot întrebat cum e cu aparatele astea mici, de
agrement, și mi-a răspuns: „Păi, aveți un fan.
Dacă vreți, vă așteaptă după prânz.” Era
Mami, cel mai vechi și mai grozav instructor.
M-am urcat. Nu știam că avionul avea dublă
comandă. M-a lăsat de prima dată să și pilo-
tez. Și uite-așa, an de an, am învățat câte un
pic, încât am ajuns anul trecut să vin de la
București până aici, zbor de trei ore și jumă-
tate, cu vântul din față.

■ **Ai nevoie de nervi tari...**

– Nu-i întotdeauna ușor, se mai întâmplă
și incidente... Odată, deasupra mării, s-a blo-
cat acul de la un aparat de bord. A ridicat
Mami pumnul, i-a tras una și s-a rezolvat. Ca
la *Dacie*.

■ **Și totuși nu vă descurajați. Chiar nu cunoașteți frica?**

– Ba da, de câte ori aud de un accident aviatic cu instructor. Că ăștia nu dau niciodată nume... Și atunci, primul lucru, pun mâna pe telefon și îl sun pe Mami, să mă asigur că nu e el. Și nu, nu mă descurajez. Cum să ratezi plăcerea de a lua avionul, pentru o masă pescărească, într-un sat aflat la zece minute de zbor, în plină Deltă?

■ **Visați că zburați?**

– Nu. Așa ceva visezi foarte rar, de obicei când ai amețeli, tensiune mică...

■ **Am înțeles, iubiți zborul. Dar avioanele?**

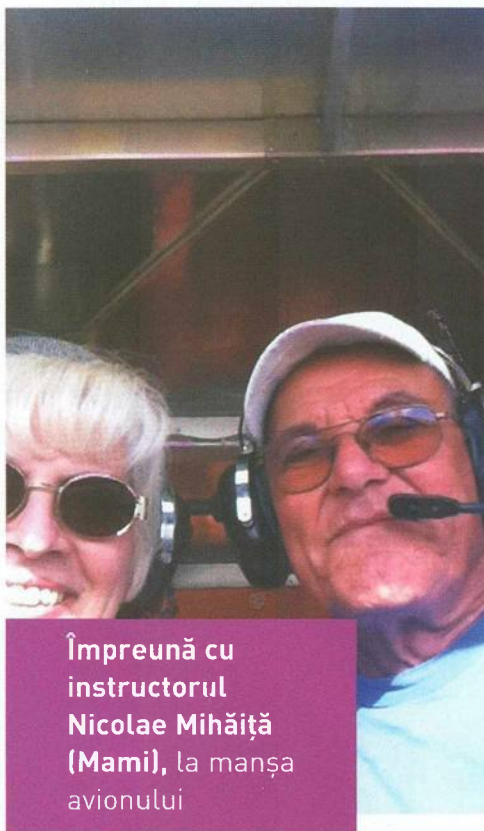
– Și pe ele. În fața unui avion de jucărie, devin copil. Aveam în podul casei un avion miniatură, dar măricel, pe care mama, fără să știe cât țin la el, l-a dat cuiva. Iar acum, de curând, am găsit la Ierusalim unul asemănător, dar îmi lipsea un dolar. Am cerut în grup și m-am trezit cu o groază de dolari. Am luat unul singur, mi-am cumpărat avionul și m-am bucurat foarte mult.

■ **Dintre filmele cu piloți, cu avioane, căruia i-ați decerna Oscar-ul personal?**

– Cred că nu s-a făcut încă un film suficient de frumos, cu avioane. Îmi place, ca poveste, Amelia. De fapt, așa aș vrea să și sfârșesc, ca Amelia Earhart... Dar în general s-a mers mai mult pe filme de război, care nu mă interesează. *The Aviator*? Da, poate.

■ **Cum de nu s-a făcut nici un film cu Vuia, Vlaicu?**

– Nici nu știu cine ar putea să facă, pentru că ar fi foarte costisitor.

Împreună cu instructorul Nicolae Mihăiță (Mami), la manșa avionului

„Dacă zbor pe distanțe lungi și nu sunt goluri de aer, mă plictisesc. Mie îmi trebuie adrenalină.”
– Irina-Margareta Nistor

■ **Să vorbim puțin și de Anonimul. Dacă v-ar sta în putere să schimbați ceva în formula actuală, ce anume ar fi?**

– L-aș face mai lung, de 10 zile, ca să încapă mai multe proiectii. În rest, e bine așa cum e.

■ **Secțiunea de scurtmetraj e tot mai vie. Cum arată spectatorul de scurtmetraj? Este un avizat? Unde „consumă”, în afara festivalurilor?**

– Hai să zicem un pasionat, nu neapărat un avizat. Și sunt foarte mulți. Îi vezi la proiecțiile în aer liber, în orașele mari, la Institutul Francez, la Cinema Pro. Acum doi ani am făcut cu Daniel Mitulescu, la Cinema Studio, o proiecție de patru filme de scurtmetraj. Și să știi că a mers mai bine decât filmele românești. Care merg prost. Părerea mea e că ar trebui înregistrate pe DVD-uri. Uite, am acum la mine un DVD, cumpărat din America, cu Eduard G. Robinson, pe care se află și un scurt din perioada aia, din anii '30 – '40. Nu neapărat legat de actor, sau de regi-zorii cu care a lucrat. Sau, cum era pe vremuri, să se reia obiceiul de a proiecta în cinematografe câte un scurtmetraj, înainte de proiecția filmului de lungmetraj.

■ **De ce merg prost filmele românești?**

– Filmele astea sunt prea gri, iar noi suntem prea snobi. E ca atunci când vrei să cumperi un parfum: cauți unul străin. Așa și cu filmele românești. Ca să se vândă, sunt făcute în așa fel încât să nu te prinzi de unde sunt. Li se dau nume englezești: *Lover Boy*, *California Dreamin'*... Apoi sunt subiectele. Publicul nostru e un pic leneș, trebuie să-l iei treptat, să nu-l arunci direct în teme grele. În al treilea rând, e ideea asta, de a nu folosi actori cunoscuți. Și când zic asta, nu mă refer la actorii cunoscuți din teatru sau din alte filme, ci de la televizor. Noțiunea de „cunoscut” e foarte restrictivă la noi, e vorba strict de cei care apar pe sticlă. La noi, televizorul e cel care creează vedetele de film. Iar asta e poveste veche. Succesul BD-urilor de aici a venit. Lumea îi știa pe Dem Rădulescu, pe Toma Caragiu, din scheciurile de la televizor. Pe vremea aia, nu ajungeau oamenii la teatru, că nu prea se găseau bilete.

Ne despărțim, urmând să ne revedem pe malul mării. De acolo va decola împreună cu Mami, care și-a câștigat nominalizarea pe viață într-un top al personajelor îndrăgite de criticul-pilot.

PEOPLE

Damian Drăghici: „Muzica nu mă mai face fericit!“

PORTRET

Damian Drăghici – unul dintre cei mai faimoși muzicieni români în lume –, a fost numit, în luna iunie, consilier de stat pe problemele romilor în aparatul de lucru al premierului Victor Ponta.

„Țiganii cântă de frică“

Artistul care s-a îngreșat și a „locuit” într-o pereche de blugi și două tricouri timp de trei ani, cât a ținut proiectul *Damian & Brothers*, și-a schimbat din nou look-ul. A slăbit (cât trebuie), e tuns scurt, grizonat. Are imaginea unui director de multinațională. Doar că „firma” la care lucrează e România. Pășesc în sediul Guvernului pentru o întâlnire cu Damian Drăghici. Damian – cum mă invită să-i spun.

Cum e să fii politician? „Eu nu sunt politician, sunt tehnocrat.” Și cum te simți... tehnocrat? „Uite-așa, în cămașă” – râde Damian.

Ce s-a schimbat în legătură cu romii de la venirea lui Damian Drăghici în postura de consilier pe „problemele” acestei etnii? „Au apărut și mai multe probleme. De fapt, problemele existau, dar nu erau așa de clare. Treaba unui specialist este să le evidențieze”, spune Drăghici. Iar a adversarilor și a presei, să evidențieze trecutul. Golurile lui. Făcând succint o retrospectivă a reprezentanților romilor din '90 încoace, îmi aduc aminte de Mădălin Voicu, Nicolae Păun... Or mai fi fost și alții, mai puțin faimoși. Ce-au făcut ei? Consilierul nu știe ce să răspundă.

„Nu că nu vreau să-mi asum ponoasele, dar aș vrea ca aceștia să ne arate niște lucruri concrete și să-și asume responsabilitățile pentru ce (n-)au făcut. În primul rând, vreau să aflu niște răspunsuri.”

Crezi că romii nu s-au simțit reprezentați? „Da, asta cred. Sunt primul oficial al romilor care a călcat la Craica (vezi situația romilor de la Baia Mare, pe care primarul voia să-i mute în fostul combinat *Cuprom*), deși problema asta

există de multă vreme.”

Fie și în calitate de artist, cunoaște bine tere-nul, pe-„ai lui”. Damian a revenit în România, la începutul anilor 2000, dintr-un motiv foarte personal. Se aranjase binișor în America, cânta cu nume grele din industrie, ce-i mai trebuia? Ai zice: mofturi de artist! Pentru prima dată de când emigrase, a trecut printr-o criză de identitate, pierzându-și bucuria. De a trăi, de a cânta. Așa a ajuns la psiholog, care i-a spus: întoarce-te în țara ta. Acolo o să găsești leacul...

Damian Drăghici este unul dintre cei mai cunoscuți muzicieni români în străinătate, el realizând numeroase colaborări de prestigiu. S-a născut pe 31 martie, la București, într-o familie de romi, și a început să învețe să cânte la nai la vârsta de 10 ani, după ce cântase la diferite instrumente de la 3 ani. La 15 ani cânta și înregistra deja cu Orchestra Radio din București.

„Problema Țiganilor nu e simplă, nici cele mai bune proiecte instituționale n-ar putea s-o rezolve peste noapte. Vorbim aici de un întreg proces – social, educație, sănătate etc... Pe de altă parte, nici nu poți să condamni statul. Pentru că între stat și această etnie au existat întotdeauna niște mediatorii. Întrebarea e: și-au făcut ei treaba?”

Damian creionează din câteva gesturi schema „descentralizării” sistemului. De la Guvern la autoritățile locale, de aici la ONG, și de aici până la... firul ierbii. Ei, între ONG-uri și realitatea ultimă, aici e beleaua. Sunt oamenii care implementează proiectele de „bună credință”,

vor să facă ceva pentru etnie, sunt nevirusați – așa cum îi place consilierului să spună?

„Asta cred că e piedica cea mai importantă în succesul implementării unui program pentru romi: mentalitățile vechi, care îi infectează și pe cei tineri.” Atributul cu care se mândrește noua generație de politicieni, și nu numai – primenirea biologică e garantul primenirii mentalităților –, e criticabil de către Damian. Da, tineretea e necesară, dar oare suficientă? Chiar dacă intențiile sunt bune. Și mai e ceva.

„Lucrezi într-un ONG, iar ca să aplici pentru romi ai nevoie de niște instrumente. Apoi cerințele cresc. Ai nevoie de un telefon, un laptop, iar mai târziu poate și de o casă.” Și uite-așa, „pe nesimțite”, preocuparea pentru ceilalți devine preocupare pentru propria persoană. În concluzie, crede Damian, nu e de ajuns să fii rom ca să fii eficient pentru comunitatea din care faci parte. Răvnind la ceva bun de la viață: un job mai bun, bani, prestigiu, ajungi să te îndepărtezi de cei pe care ți-ai propus să-i reprezinți. Dar, cum spunea un ilustru autor – iadul e pavat cu bune intenții.

„Am cunoscut zilele trecute un student rom care intrase la Medicină aici, în România. Spunea că ar vrea să studieze în străinătate. L-am întrebat: și dacă o să te întorci în România, o să ai curaj să operezi un român? O să ai curaj să recunoști că ești țigan? *Aă... nu cred. Păi și atunci?*” – povestește Damian, care e la fel de sceptic și în privința diplomelor de studiu.

Damian Drăghici a schimbat „haina” artistului cu aceea a tehnocratului.

„La ce-ți folosește o diplomă dacă ești țigan? Sau un CV?“, spune consilierul, care crede că diplomele de azi nu mai au valoare și că pentru a face cu adevărat ceva nu e nevoie neapărat de diplome.

„Când am ajuns la Guvern, o doamnă de la resurse umane mi-a cerut să-i arăt CV-ul. Ce CV să-i arăt?! La Berklee (la universitatea unde fusese invitat de guvernul american să studieze) habar n-aveam ce e aia o bursă. Mă bucuram că eram acolo să studiez muzica, nu pentru bani, nu pentru bursă. Dar, azi, țiganul te întreabă: păi, nu-mi dai și mie o bursă? Nu-i în regulă. De dedicație e nevoie, nu de diplome. Și de pasiune.“

Damian a fugit din România la vârsta de 18 ani în Iugoslavia, ajungând ulterior în Grecia. După ce a cântat o vreme pe străzi și cluburi, a fost descoperit de subsidiara olandeză a firmei Sony Music, care i-a oferit șansa să înregistreze. După o audiție ce a avut loc la Atena, i-a fost oferită o bursă integrală la colegiul de muzică Berklee din Boston.

Perspectiva pare un punct slab, dacă nu curios, pe agenda consilierului. Cum adică, la ce-i bună o diplomă? Totuși, nu-i de mirare, cu tot scandalul ăsta legat de plagiate. Lămurim imediat problema. Departe de el gândul că educația e de prisos. Dimpotrivă. Dar o educație întemeiată, care să te învețe pe bune ceva, nu una să-ți pui patalamaua în cui. Și, dacă tot e vorba de romi, pe cât se poate, o educație care să rodească în comunitate. „Dacă în 20 de ani aveam romi cu educație, dar nu din ăștia fițoși, cu bursă, alta era treaba. Astăzi, cea mai bună variantă mi se pare Școala de meserii. Altfel, e posibil să nu știi să faci nimic.“

Un alt aspect important al educației este relevat surprinzător de către Damian: „Știi de ce sunt țiganii violenți? Pentru că nu au educație. Știi cum se ceartă țiganii. Li s-a pus o hârtie oficială în mână, eventual o citație la tribunal, nu înțeleg nimic și se sperie. Și-atunci încep să vocifereze. A nu avea educație înseamnă să nu-ți cunoști drepturile. De aici e ușor să fii manevrat.“

Școala nu este însă suficientă, pentru că, spune Damian, educația începe mai devreme. Să educăm părinții să-și educe copiii. Și „să-i educăm că-i bine să-și ducă copiii la școală.“

Oricum ai da-o, până la urmă tot la individ ajungi. „Să schimbi cât se poate, nu în totalitate, pentru că e imposibil. La fel, un proiect, oricât de bine intenționat ar fi, nu poate avea o rată de succes de 100%.

După mai bine de 20 de ani de la Revoluție, nici măcar nu știm câți romi sunt în România. 600 de mii, cât spune statistica? Păi erau 2,5 milioane. Nu se poate, n-au plecat atâția în afară. Știi că, potrivit statisticilor, în Arad nu există țigani? E absurd! Asta nu înseamnă că noi ne luăm după statistici.

La ultimul recensământ, mulți dintre romi nu au fost recenzați. Mulți nu au fost informați,

sau au fost informați eronat cum că nu e bine să participe la recensământ. Au început să circule zvonuri – din partea unor persoane interesate – că vor fi relocați, zvon care a băgat panica în ei.“

Normal, pogromul nu e o noutate pentru romi.

Raportul bun-rău acționează subconștient când vine vorba de romi; de fapt, nu asta-i problema noastră, a „românilor“, să-i punem pe toți la un loc? Inclusiv dacă vorbim de discriminare pozitivă, care tot un fel de a da cu nuca în perete e. Ne dă un exemplu asistentă lui Damian, Claudia. „Când i-am spus recenzorului că sunt de etnie romă, s-a mirat. Nu vrei să scrii aici că sunteți de etnie română?, a întrebat el, crezând că-mi face o concesie. Nu vreau!“ – a răspuns, ferm, Claudia.

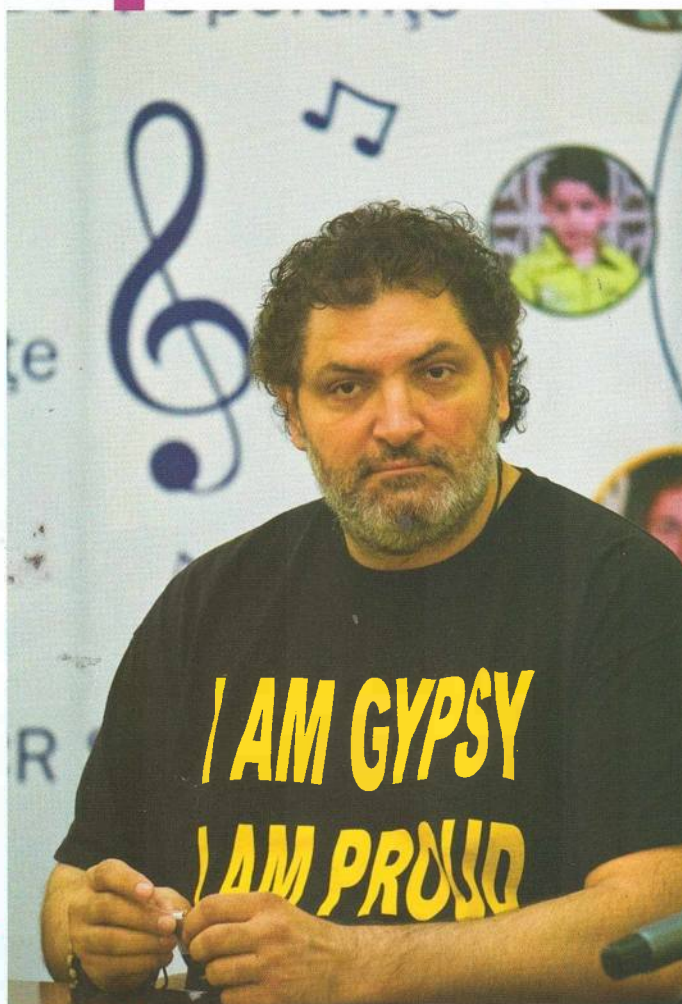
De-a lungul timpului, mulți lăutari sau figuri publice de etnie romă nu s-au sfiit să-și spună povestea. Muzicieni care au devenit faimoși peste hotare, cu „muzica lor“ sau personalități care aveau deja în pedigree-ul lor amestecul aristocrației. Spre deosebire de confrății lui, Damian n-a fost nici doar simplu lăutar, nici n-a avut motive să se mân-

drească cu spițe boierești. Ambițios, a încercat continuu noi instrumente și genuri muzicale, învățând de unul singur sau în școli prestigioase, cântând în compania unor muzicieni celebri. Are 18 albume înregistrate și a participat ca invitat pe un album care a câștigat un Premiu Grammy, anume albumul Silver Solstice al formației Paul Winter Consort, în 2006.

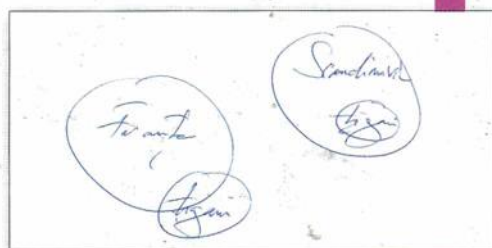
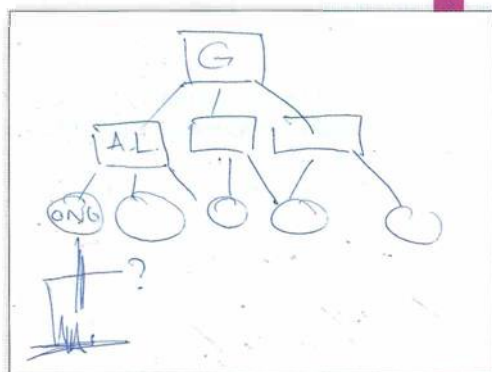
Îl întreb dacă se va rezolva ceva în legătură cu romii expulzați din Franța. Răspunsul e tranșant: „Nu!“ Există țări unde romii sunt mai bine integrați. Scandinavia e un exemplu. Țările nordice, mai bogate, dar și cu o practică mai mare a toleranței, au reușit să ofere mai multe șanse de supraviețuire imigranților romi. Damian privește cu umor această situație, spunându-mi un banc. „Țiganul a ajuns la pușcărie, în Occident. Îi dă telefon maică-sii și îi spune că e la pușcărie, dar că e bine acolo, are de toate. La care maică-sa îi spune: bine, maică, ai grijă să nu faci vreo prostie să te dea ăia afară de acolo!“

Altfel, integrarea romilor în diverse țări din Vestul Europei rămâne o aventură. „Fiecare are propriile lui probleme, de unde ideea că romii

În ciuda faptului că muzica nu mai reprezintă un interes, cel mai mare vis al lui Damian e legat, totuși, tot de muzică: un musical al țiganilor pe care să-l ducă în toată lumea.

**Cam așa vede
Damian Drăghici
„schema”
descentralizării
proiectelor
adresate romilor.**

trebuie să găsească singuri soluții.”

S-a discutat mult despre numele de țigan și s-a tras concluzia că ar trebui să se spună rom. Ce a schimbat asta? Percepția noastră despre „ei”? Percepția acestei etnii despre ea însăși? Puțin probabil. Sigur e că acum poți fi sancționat cu o amendă de 6.000 de lei dacă îi spui cuiva țigan. Pe motiv de termen peiorativ. Nu asta pare să-l deranjeze pe Damian, cât mai degrabă o eroare terminologică chiar în titulatura sa. „Mi se pare normal să mă numesc consilier al romilor, nu consilier pe PROBLEMELE romilor. De ce probleme? Simplul fapt că romii au fost calificați ca fiind o problemă spune multe. Fiecare are probleme, nu doar romii.” Nu e de acord nici cu termenul intruziune. „Dacă stai să te gândești, ce înseamnă asta, intruziune socială? O adaptare la conformitatea regulilor unei societăți. Dar asta ce presupune?”

Și are dreptate. De la drepturi și șanse – adevăratul călcâi al lui Ahile al statului în privința romilor – poți aluneca foarte ușor, în România mai ales, la statutul asistențial.

Dar... „Dacă apuci să le dai case și spitale țiganilor, hai, să trăiești!” Sau, cum ar spune românul: ai pus căruța înaintea boilor.

„După părerea mea, țiganul trebuie perceput după modelul imigrantului. În primul

rând, trebuie să-i oferi un loc de muncă. Pentru că e mândria bărbatului să fie cap de familie, să aducă pâinea în casă. La fel ca și românul. Mai departe, dacă ai o slujbă, ai bani și de un acoperiș deasupra capului, să-ți plătești taxele. Să-ți iei o mașină.” Urmăresc cu atenție trimiterile lui Damian. Majoritatea, din, sau despre cârturari români: Constantin Rădulescu Motru, Nae Ionescu, Petre Țuțea – cei trei preferați ai săi. Artistul amintește și de Vasile Alecsandri, care dezrobindu-i pe ȣiganii de pe moșia sa, s-a trezit după o vreme cu ei înapoi. Atunci, scriitorul le-a dat o bucată de pământ pe care s-o lucreze, pe lângă moșia lui.

Ca în *Livada de vișini* a lui Cehov, alte vremuri, alți oameni, trăind laolaltă...

Când avea zece ani, mama sa i-a zis: „Maică, dacă nu te apuci de muzică, o să faci pușcărie.” Și, într-adevăr, mai târziu, majoritatea băieților pe care-i cunoștea picau ca bobocii în pușcărie. Unul pentru tâlhărie, altul pentru viol... Să te strângi în jurul muzicii pentru că altceva nu știi să faci, aduce până la urmă și la un fel de disperare. „Uite, îți fac o mărturisire pe care n-am mai făcut-o niciodată până acum: 99% din ȣiganii lăutari fac muzică pentru că le este frică.”

După proiectele artistice din ultimii ani, Damian a spus stop muzicii. „*Damian & Brothers* n-a fost un proiect muzical, ci un stil de viață. Mâncam, dansam, f....., cântam. Ne-am petrecut tot timpul împreună, trei ani de zile. Chiar dacă a fost o perioadă care m-a consumat excesiv, n-a existat ceva mai frumos, din punct de vedere muzical, decât *Damian & Brothers*. Am din această perioadă nu mai puțin de 1.200 de casete înregistrate.” La scurt timp după *Damian & Brothers*, Drăghici s-a întors în America. A lăsat senzația că s-a rupt brusc, când tocmai făcuse un renume proiectului. Pur și simplu a plecat în America, luând totul de la zero din punct de vedere muzical.

„Am stat luni de zile închis în apartamentul din America. Eram doar eu și naiul meu. Exersam și câte 16 ore pe zi, nici la WC nu mă duceam, aveam o ploscă dedesubt. Dar muzica refuza să apară. A fost o perioadă... am spart 60 de naiuri, pentru că nu-mi ieșea nimic din ce-mi doream. Mie nu-mi place muzica mea. O urăsc!” Cum, dar multă lume vă admiră! „Da, dar mie nu-mi place ce cânt.”

Zi de zi, toată frustrarea a crescut și la un moment dat s-a spart. „Mi-am dat seama că, dacă o să continui așa, ajung la balamuc. Și-atunci am avut de ales din două: ori înnebunesc, ori mă opresc.” N-a înnebunit, pentru că într-un final munca sa a dat roadele unei colaborări cu Nigel Kennedy, dar pasiunea pentru muzică a rămas undeva în aer.

Și acum?... „Acum?... Muzica nu mă mai face fericit.”

Programul Operei Naționale București - noiembrie 2012

Joi, 1 noiembrie, ora 19.30, Sala Studio

Culori și contraste
concert

Duminică, 4 noiembrie, ora 11.00, Sala Studio

Camera copiilor de Modest Petrovici Musorgski
spectacol muzical - coregrafic pentru copii

Duminică, 4 noiembrie, ora 19.00, Sala Studio

Maestri și discipoli
concert al absolvenților masterclass Marina Krilovici

Miercuri, 7 noiembrie, ora 19.00, Sala Mare

La Traviata de Giuseppe Verdi
spectacol de operă în limba italiană

Miercuri, 7 noiembrie, ora 19.30, Sala Studio

Nijinski - cealaltă față a geniului
spectacol de teatru - dans

Joi, 8 noiembrie, ora 19.00, Sala Mare

Seară de balet
spectacol de balet neoclasic și dans contemporan

Vineri, 9 noiembrie, ora 18.30, Sala Mare

Le Nozze di Figaro (Nunta lui Figaro) de Wolfgang Amadeus Mozart
spectacol de operă în limba italiană

Sâmbătă, 10 noiembrie, ora 11.00, Sala Studio

Flautul fermecat de Wolfgang Amadeus Mozart
spectacol de operă pentru copii în limba română

Sâmbătă, 10 noiembrie, ora 19.00, Sala Mare

Rigoletto de Giuseppe Verdi
spectacol de operă în limba italiană

Duminică, 11 noiembrie, ora 19.00, Sala Mare

Don Quijote de Ludwig Minkus
spectacol de balet
spectacol aniversar Ileana Iliescu
deschiderea Festivalului de Dans Clasic

Miercuri, 14 noiembrie, ora 19.00, Sala Mare

Madama Butterfly de Giacomo Puccini
spectacol de operă în limba italiană

Joi, 15 noiembrie, ora 19.00, Sala Mare

Giselle de Adolphe Ch. Adam
spectacol de balet
spectacol din cadrul Festivalului de Dans Clasic

Joi, 15 noiembrie, ora 19.30, Sala Studio

Conferință interactivă cu tema „Rigoletto” de Giuseppe Verdi
conferință din cadrul programului „Pentru ce mergem la operă?”,
organizată în parteneriat cu Fundația Calea Victoriei

Vineri, 16 noiembrie, ora 19.00, Sala Mare

Il Barbiere di Siviglia (Bărbierul din Sevilla) de Gioacchino Rossini
spectacol de operă în limba italiană

Sâmbătă, 17 noiembrie, ora 18.00, Sala Mare

Lohengrin de Richard Wagner
spectacol de operă în limba germană

Duminică, 18 noiembrie, ora 11.00, Sala Studio

Aventuri pe tărâmul operei
spectacol educativ realizat în parteneriat
cu Asociația David Petrovici pentru copii

Duminică, 18 noiembrie, ora 19.00, Sala Mare

Frumoasa din pădurea adormită de Piotr Ilici Ceaikovski
spectacol de balet
spectacol din cadrul Festivalului de Dans Clasic

Miercuri, 21 noiembrie, ora 19.00, Sala Mare

Baiadera de Ludwig Minkus
spectacol de balet
spectacol din cadrul Festivalului de Dans Clasic

Miercuri, 21 noiembrie, ora 19.30, Sala Studio

Seară Gershwin
spectacol muzical - coregrafic
în cadrul Săptămânii Artelor Spectacolului Muzical VIP 2012

Joi, 22 noiembrie, ora 19.00, Sala Mare

Turandot de Giacomo Puccini
spectacol de operă în limba italiană
în cadrul Săptămânii Artelor Spectacolului Muzical VIP 2012

Vineri, 23 noiembrie, ora 19.00, Sala Mare

Un ballo in maschera (Bal mascat)
de Giuseppe Verdi
spectacol de operă în limba italiană
în cadrul Săptămânii Artelor Spectacolului Muzical VIP 2012

Sâmbătă, 24 noiembrie, ora 19.00, Sala Mare

Don Quijote de Ludwig Minkus
spectacol de balet
spectacol din cadrul Festivalului de Dans Clasic

Duminică, 25 noiembrie, ora 11.00, Sala Mare

Hänsel și Gretel de Engelbert Humperdinck
spectacol de operă pentru copii în limba română
în cadrul Săptămânii Artelor Spectacolului Muzical VIP 2012

Duminică, 25 noiembrie, ora 19.00, Sala Mare

L'Elisir d'amore (Elisirul dragostei)
de Gaetano Donizetti
spectacol de operă în limba italiană
în cadrul Săptămânii Artelor Spectacolului Muzical VIP 2012

Miercuri, 28 noiembrie, ora 19.30, Sala Studio

Amelia al ballo (Amelia la bal)
de Gian Carlo Menotti
premieră, spectacol de operă

Joi, 29 noiembrie, ora 19.00, Sala Mare

Il Barbiere di Siviglia (Bărbierul din Sevilla)
de Gioacchino Rossini
spectacol de operă în limba italiană

Vineri, 30 noiembrie, ora 19.00

La Bohème de Giacomo Puccini
spectacol de operă în limba italiană
spectacol aniversar Elvira Cîrje

pentru programul complet al Operei Naționale București accesați www.operanb.ro

Casa de bilete: 021 313.18.57 | www.operanb.ro

„Mai tare e cetatea în care cetățenii se apără cu învățătura, cu știința. Cartea este și dânsa armă puternică. La lumina și învățătura cărții se deșteaptă conștiința națională, iară deșteptăciunea conștiinței naționale este singura cetate care n-o răpune dușmanul.”

Citat din discursul lui V. A. Urechia cu ocazia festivității de inaugurare a Bibliotecii Județene „V. A. Urechia”. [11 noiembrie, 1890]

text și foto Monica Ramirez

Noaptea în bibliotecă la Galați

Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” din Galați, a organizat „Noaptea în bibliotecă” la deschiderea noii stagiuni a Salonului Literar „Axis Libri.”

(foto, de la stânga la dreapta: Grid Modorcea, Theodor Parapiru, Ilie Zanfir, George Arion)

Sâmbătă, 6 octombrie, 2012. După câteva zile gri și reci, avem parte de o zi senină și însorită. Vara nu se poate decide să plece, toamna nu se poate hotărî să vină. Dimineața ne prinde pe drumul către Galați, unde scriitorul și publicistul George Arion este invitat să-și lanseze cartea *Cele mai frumoase 100 de interviuri*. Ne așteaptă *Noaptea în bibliotecă* și deschiderea noii stagiuni a Salonului Literar *Axis Libri*, manifestări cultural-artistice organizate de Biblioteca Județeană V.A. Urechia. Nu ne facem speranțe prea mari. Am participat la destule evenimente unde scriitorii sunt în același timp și spectatori. Ei pun întrebările și tot ei răspund, râd amar și visează la timpuri mai bune, eventual cu ceva cititori. Rămânem surprinși când parcăm în fața bibliotecii, gătite de sărbătoare. Curtea e plină de vizitatori pierduți printre standurile cu cărți. Adolescenți, tineri, familii cu copii. Nu ne îmbătăm cu apă rece, gândindu-ne că probabil au nimerit acolo din pură întâmplare. Directorul bibliotecii, domnul Ilie Zanfir, ne iese în întâmpinare. Privește în jur cu mândrie, oprindu-se din când în când să stea de vorbă cu oamenii. Îi cunoaște pe toți după nume. Observ cum fiecăruia în parte i se luminează fața când îi dau binețe. Se apleacă spre copii și le șoptește la ureche, indicându-le o carte, făcându-i să râdă în hohote. Pare un titirez plin de energie care împrășteie în jur o senzație aurie, probabil molipsitoare. Mă trezesc că zâmbesc fără motiv.

Intrăm în bibliotecă și privesc cu surprindere peste umăr când realizez că lumea ne urmează. Suntem invitați în sala de lectură *Mihai Eminescu*. Încăperea se umple treptat până la refuz. Oamenii se simt în largul lor, este clar că nu se află aici pentru prima oară. Parcă ar fi în vizită la casa buncii, dornici să mai asculte povestiri pline de tâlc. Domnul Zanfir ia cuvântul, prezentându-i pe cei doi autori invitați: tecuceanul George Arion și gălățeanul Grid Modorcea, care lansează volumul *Pluta* apărut la editura *Axis Libri* a Bibliotecii V.A. Urechia. Se discută despre *Cele mai frumoase 100 de interviuri*, cartea domnului Arion, care ne povestește că interviurile dintre coperte, doar o parte dintre cele 500 adunate de-a lungul timpului, au fost publicate în special în revista *Flacăra*, încă din 1974, precum și în *O istorie a societății românești contemporane în interviuri*, apărută la Editura Fundației Premiile *Flacăra*. Cele 100 de dialoguri cu scriitori, artiști plastici, muzicieni, oameni de teatru, de știință și de afaceri, slujitori ai Bisericii, politicieni și jurnaliști conturează o imagine complexă, plină de dinamism și credibilă, a societății românești din ultimele decenii. Criticul și istoricul literar Nicolae Manolescu afirma despre demersul jurnalistic al lui George

George Arion vorbind despre cartea sa „*Cele mai frumoase 100 de interviuri*”.

Arion: „O lume în interviuri. Pleci urechea și o auzi vorbind. Cu talent și răbdare, cu acea fărămă de eroism fără de care n-ar fi existat, în vechiul regim, și uneori nici în cel contemporan, literatură sau gazetărie adevărată, George Arion i-a transcris șoaptele și tipetele, entuziasmele și disperările, lașitățile și curajul, ceea ce nu ținea neapărat să spună și ceea ce nu putea să tacă. Pe scurt, istoria. În care reporterul intră odată cu lumea lui.”

Criticul și scriitorul gălățean Theodor Parapiriu, invitat de onoare și moderator al evenimentelor literare de la Galați, declară că volumul „ar trebui să reprezinte o lectură obligatorie pentru orice istoric cu pretenții.” Mă impresionează recenzia pertinentă scrisă de bibliotecara Ioana Chicu. „Fin cunoscător al regulilor jurnaliste care guvernează interviul, George Arion reușește să descopere aspecte mai puțin cunoscute ale interlocutorilor săi, abordarea sa fiind una atipică, el părând că își ia libertăți de nepermis atunci când ai în fața ta o personalitate din domeniul științific, politic sau cultural, dar această libertate provine tocmai dintr-o documentare minuțioasă asupra interlocutorului și a domeniului în care acesta activează, el reușind să speculeze orice informație pentru a dirija conversația într-o direcție din care să reiasă răspunsuri surprinzătoare, dar și, în egală măsură, căutate și așteptate; de cele mai multe ori, interviurile încep într-un mod surprinzător, aproape abrupt, excluzând formulele consacrate de început, atât de des utilizate în interviuri. Nu încep nici cu „stimate doamnă” ori „stimate domn profesor,

inginer, academician”, lăsându-te pe tine, cititorul, aproape nedumerit, întrebându-te cum de și-ă permis așa ceva. Toate aceste dialoguri configurează o istorie a societății românești atât înainte de 1990, cât și după această dată, redând preocupările, așteptările, dorințele, realizările celor intervievați, ale celor care reprezintă niște valori autentice ale lumii contemporane românești, iar George Arion este cel care intermediază acest proces, fiind un exemplu de gazetărie autentică.”

La finalul evenimentului invitații sunt anunțați că începe *Ora cinefililor*, unde vor intra în lumea filmelor polițiste. *Enigmele se explică în zori*, 1987, în regia lui Aurel Miheș și după un scenariu de George Arion, este un film realizat după romanul *Atac în bibliotecă*, de același George Arion, tradus de curând în limba engleză și publicat în Marea Britanie. Distribuția: Florin Călinescu (Andrei Mladin), Matei Alexandru, Magda Catone, Aurel Cioranu. *Detectiv fără voie* este un film serial TV, în regia lui Silviu Jicman, după un scenariu de George Arion.

Îeșim în curte și suntem întâmpinați de un tablou incredibil: cupluri de adolescenți îmbrăcați în costume de epocă valsează sub clar de lună pe *Valurile Dunării*. Încep să-mi doresc să mă ciupesc pentru a mă trezi din acest vis mult prea frumos pentru a fi adevărat. Mă întreb dacă nu cumva am nimerit într-o lume paralelă cu a noastră. Îl zăresc pe domnul Zanfir plimbându-se printre invitați și profit de ocazie pentru a-l încolți între doi copaci iluminați feeric.

■ Mi-ai promis un interviu și la cât văd că sunteți de ocupat, nu pot rata șansa asta nesperată. Vreau să-mi vorbiți puțin despre instituția pe care o conduceți.

– Biblioteca Județeană V.A. Urechia a fost constituită prin Decret regal semnat de Carol I, rege al României. Fondatorul ei, Vasile Alexandrescu Urechia, academician, scriitor, istoric, pedagog, publicist, deputat și senator în forul legislativ al țării timp de peste 34 de ani, a contribuit la înființarea altor instituții fundamentale pentru cultura română, cum ar fi Ateneul Român, Universitatea, Academia Română, Muzeul de Antichități și Teatrul Național. A fost primul român menționat pentru candidatură la Premiul Nobel în 1901. Ei, și domnul Urechia a luat mult lăudabila hotărâre de a dărui orașului Galați bogata sa bibliotecă de peste 6.000 de volume.

■ Din câte știu, aveți în patrimoniu piese și documente unice în România.

– Da, așa este. Printre cele mai valoroase piese de care dispunem se numără unele tipărituri din jurul anului 1600, cărți românești vechi de uz bisericesc, cărți străine cu informații despre Dacia și teritoriile românești, manuscrise și dedicații autografe ale unor personalități din țară și din străinătate, printre care patru laureați ai premiului Nobel, hărți vechi, atlase, albume, ex-libris-uri, fotografii, cărți poștale, periodice vechi, foi volante și stampe. Colecția daco-romană, adusă de V.A. Urechia la Galați, cea mai însemnată din România, conține peste 320 de titluri, produse ale tiparului de până la 1700 și peste 300 de titluri din producția editorială a anilor 1701-1800. Colecțiile speciale ale Bibliotecii conservă incunabule și elzevire datând din faza incipientă a tiparului.

■ Am observat că ați format o adevărată familie la bibliotecă. Oamenii vin în număr mare și o fac cu drag. Atmosfera mi se pare aproape ireală. Păreră mea este că nucleul sunteți dumneavoastră, totul pornește de la dragostea și dăruirea unui singur om.

Râde și ridică din umeri cu modestie.

– Nu, nici vorbă de așa ceva. Doar că am avut norocul să dau peste un colectiv profesionist. Am niște oameni extraordinari, fără ei n-aș putea realiza nimic. Ei sunt adevăratul nucleu. Eu nu sunt decât scânteia care aprinde focul.

■ Organizați un salon literar săptămânal, aveți o revistă culturală, o editură și chiar un târg de carte. Povestiți-mi puțin despre toate aceste activități.

– Salonul literar *Axis Libri* își propune ca în fiecare zi de joi a săptămânii, la ora 17:00, să realizeze lansări de carte ale scriitorilor din Galați, din țară și din diaspora română, dezbatere literare, recitaluri de muzică și poezie, expoziții și minispectacole. Promovăm cartea, lectura, încercăm să punem în valoare potențialul artistic din arealul Dunării de Jos. Revista *Axis Libri* s-a lansat în 2008, în luna noiembrie, și are deja opt apariții în limba română și alternativ, începând cu numărul doi, în franceză și engleză. Sperăm să devină un punct de întâlnire al scriitorilor consacrați cu cei care își încearcă norocul în lumea literelor. Cultura română are nevoie de acest spirit. Târgul Național de Carte *Axis Libri*, realizat cu ajutorul celor mai importante instituții ale

administrației locale, face din sărbătoarea Ziua Dunării și o sărbătoare a cărții, atingând încă de la prima ediție dimensiunea de Festival al Cărții prin anvergura și diversitatea activităților desfășurate. Editura *Axis Libri* își propune să pună în valoare și să susțină activitatea salonului literar și al târgului de carte cu același nume.

■ Cine este omul Ilie Zanfir?

– În primul rând, un pasionat al cărții și al culturii, un veșnic îndrăgostit de opera marelui nostru poet național Mihai Eminescu. Îmi place să fiu înconjurat de oameni competenți și iubitori de carte. Actualul context al activității mele profesionale îmi oferă oportunitatea de a fi și mai aproape de oameni și de a oferi comunității locale acces la servicii de bibliotecă de calitate. Cultura, în variatele ei forme de manifestare, a intrat mereu în aria preocupărilor mele, ceea ce a dus la o apropiere față de lumea scriitorilor și artiștilor, în special a celor gălățeni.

■ Mai avem vreo șansă în ceea ce privește industria cărții în România?

– Da! Sunt absolut convins de asta. Numai prin cultură ne putem renaște ca popor. Este singura șansă care ne-a mai rămas. Tinerii înțeleg asta, ați văzut cât de mulți vin la bibliotecă. Eu trag nădejde că generațiile tinere vor redescoperi marea plăcere a cititului și dragostea pentru cultură.

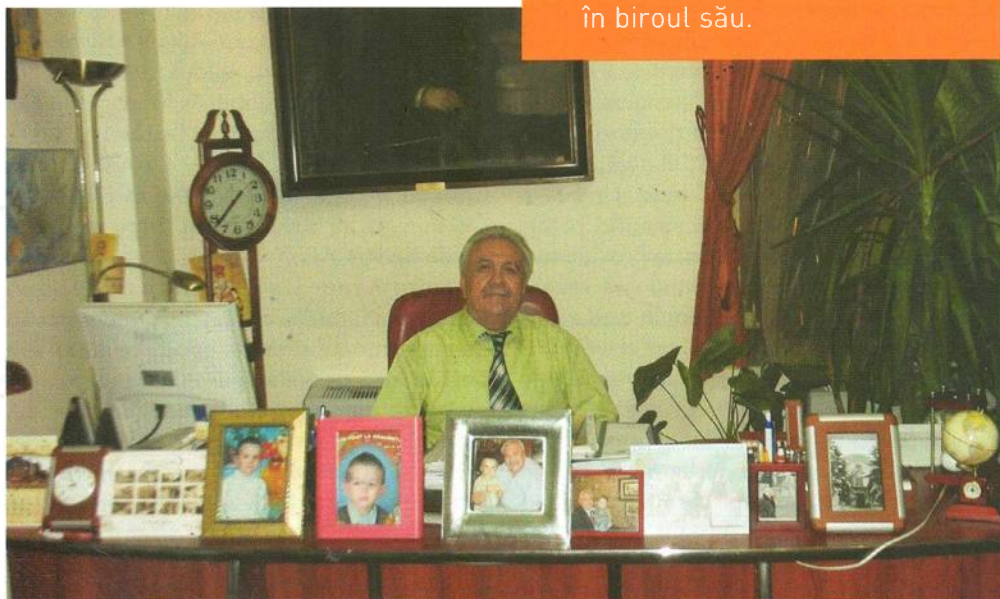
■ Ce vă propuneți pe viitor?

– Veșnicia cuvântului și tăria adevărului. Urmând îndemnul lăsat de mentorul nostru: „Să fiți apărătorii bibliotecii și să reclamați conservarea și înmulțirea ei”, demersurile noastre culturale s-au extins și pe plan internațional, creându-se o platformă de interacțiune între diaspora culturală și științifică română de peste hotare și comunitatea de acest tip din România. În vederea promovării patrimoniului istoric și cultural național am deschis cinci filiale în străinătate, la Cahul, Chișinău, Giurgiu-lești, Reni și Ismail, toate dotate cu dozații de carte din partea bibliotecii noastre.

■ Ce doriți să lăsați în urmă?

– Visul meu nu foarte secret este o bibliotecă metropolitană modernă, un templu al informației și al culturii pe măsura apetenței de cultură din orașul nostru. Această nouă bibliotecă ar pune la dispoziție, pe lângă serviciile moderne cu care i-am obișnuit pe utilizatorii noștri, zone expoziționale, o librărie, un anticariat, precum și spații adecvate pentru scriitorii și jurnaliștii gălățeni în care aceștia să se poată întâlni în mod curent. În concluzie, un centru de cultură cu care gălățenii să se poată mândri.

Directorul Bibliotecii Județene V.A. Urechia, din Galați, Ilie Zanfir, în biroul său.

pachet premium GEORGE ARION

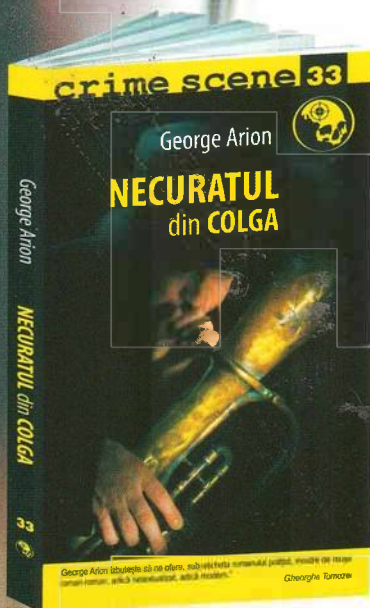
~~98 lei~~

49,90 lei

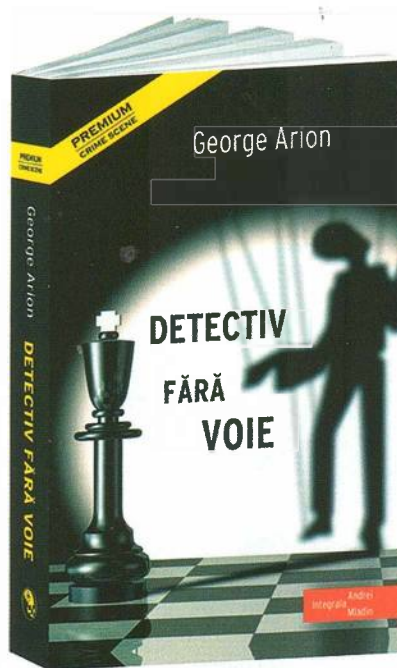
paperback
204 pagini

hardcover
416 pagini

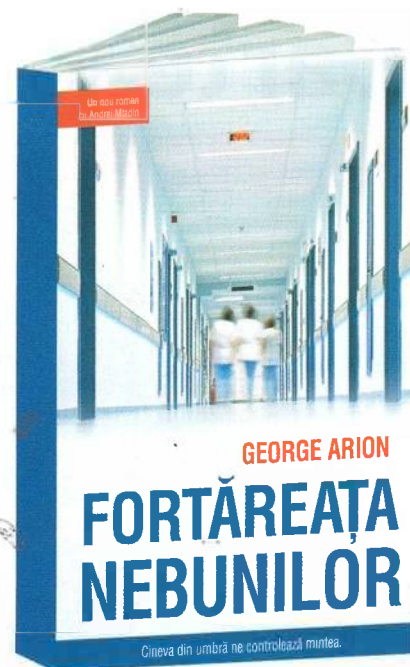
hardcover
307 pagini

O serie de crime neelucidate, într-un orașel de provincie. Un agent special trimis să investigheze cazurile. O tabără de antrenament camuflată în pădure. Piste false, răsturnări de situații, suspans. Și foarte mult umor. O acțiune extrem de credibilă în primul thriller românesc scris după atentatele de la 11 septembrie, care au schimbat fața planetei.

O serie de crime cu mobil misterios generează panică în București. Singura conexiune între victime este participarea acestora la emisiunea "Steaua norocului", realizată de Alma Soran, care primește ea însăși amenințări cu moartea.

În "Fortăreața nebunilor" sunt mai multe romane – unul are în centru lupta pentru averea unui miliardar octogenar. Al doilea descrie universul de coșmar al "sanatoriilor" în care comuniștii spălau creierile disidenților. Ultimul dezvoltă teoria suprimării marelui poet al românilor. Toate, legate de o misterioasă societate suprastatală, *Athanaric*, care și-a propus eliminarea adversarilor incomozi din politică, afaceri, presă, cultură.

COMANDĂ ACUM

talon de comandă

Doresc să comand pachetul premium
GEORGE ARION la prețul de 49,90 lei

FL.11/2012

nume	prenume			
strada	nr.	bl.	sc.	ap. sector / județ
cod poștal	localitate			număr de telefon

Trimiteți talonul la: S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33, C.P. 12. Pentru orice detalii legate de comanda dumneavoastră vă rugăm să ne contactați la 004/021/317.91.37, persoană de contact: Camelia Neagu, e-mail: abonamente@publicatiileflacara.ro. Taxele poștale sunt achitate de cititor la ridicarea coletului. Datele dv. personale vor fi folosite de Publicațiile Flacăra SA numai în scopul declarat al acestui talon de comandă. Publicațiile Flacăra SA se obligă să nu facă publice și să nu vândă baza de date referitoare la datele dv.

Orice carte, acum mai simplu, mai rapid și mai ieftin, pe www.librariaflacara.ro

ofertă limitată

Pe Vlad Epstein l-am cunoscut demult, odată cu prima ediție a târgului de carte. Au trecut anii și niciodată nu am avut timp să îl provoc la o discuție, deși în mintea mea am avut o mulțime de întrebări și curiozități. Acum, după două decenii, am simțit că pre-textul rotundeii aniversări e o ocazie excelentă.

text Bogdan Hrib
foto Octavian Tibăr și arhiva
Gaudeamus

Carte la radio

Cum a apărut ideea organizării unui târg de carte?

– În 1994, se înființase în radio Grupul pentru Promovarea Imaginii, format, la momentul acela, doar din mine. Se apropia 1 noiembrie, Ziua Radioului, și căutam idei de promovare care se puteau autosuține financiar, pentru că bugetul de care dispuneam era zero. Îmi tot umbla prin minte o idee mai veche, cea a apropiării firești dintre radio și carte. Și așa, din aproape în aproape, s-a conturat ideea unui târg de carte. Cu cât mă gândeam mai mult, cu atât proiectul părea mai fezabil. Aveam un atu extrem de important: suportul logistic și mediatic al unei instituții prestigioase și credibile. Îmi lipsea însă un element cel puțin la fel de important: *know-how-ul*. Nu aveam nici cea mai mică idee de unde să pornesc. Într-o primă fază m-am îndreptat către Editurile ALL – o cunoșteam personal pe Anca Dumitrescu, care lucra acolo. Următoarea, și cu siguranță cea mai importantă piesă din echipă, a venit în persoana lui Mircea Nedelciu, de la *Euromedia*. El a construit primul pachet de ofertă, a găsit constructorul și graficianul – Ion Dumitriu – care a desenat prima siglă a târgului. Și i-am cooptat împreună, în echipă, pe ceilalți membri: Cătălin Țârlea, Mircea Sântimbreanu și Paul Dajan. Denumirea târgului a venit din radio, însă. Căutam o poziționare oarecum distinctă de cea a *Bookarest-ului* și ideea de carte școlară a venit la pachet cu ceea ce avea să devină una dintre cele mai cunoscute mărci ale radioului public: *Gaudeamus*.

Vlad Epstein este director executiv al Târgului de carte Gaudeamus organizat de Societatea Română de Radiodifuziune.

Povesteți-ne, vă rog, câteva întâmplări despre și cu echipa de la început, din primele ediții.

– Cea mai mare parte a istorisirilor legate de începuturile târgului au ceva anecdotice. Să nu uităm că în România nu existaseră târguri de carte și noi înșine am învățat practicând. Practicând „românește”, de multe ori. Ceea ce îmi aduce aminte de o întâmplare care a precedat ediția 0 a târgului. Nume de cod: *Scaunele*. Cu o zi înainte de deschiderea târgului, m-a anunțat constructorul că nu are scaune. Nici unul. Aveam 64 de standuri și nici un scaun. Ca să preîntâmpin o criză, în disperare de cauză, am plecat să caut scaune la terasele din zona Cișmigiului. Era noiembrie, terasele se închiseseră, teoretic aveam șanse de izbândă. După câteva eșecuri, am ajuns la *Monte Carlo*. Mă văd cu patronul, încep să îi explic despre ce e vorba, nu apuc să termin că îl cheamă pe unul din băieții din spate și mă întreabă scurt: De câte scaune aveți nevoie? 64, îi zic. Încarcă 64 de scaune, îi spune băiatului, și du-le unde îți spune domnul. Dar să semnăm ceva, încerc să intervin. Nu e nevoie, mi-a răspuns. Totuși, în „contrapartidă”, meniul terasei a fost citit zilnic prin stația de amplificare a târgului. Păstrând registrul, îmi aduc aminte de Miss Lectura a ediției 0 – titlu acordat unei vizitatoare a târgului. Prima Miss Lectura *Gaudeamus*? Doina Uricariu, după un intens lobby.

Care ar fi, în opinia dv., cele mai frumoase momente pe care le asociați târgului?

– Cel mai plăcut lucru pe care îl asociez târgului este atmosfera. Au fost discuții aprinse pe această temă în 1998, când s-a decis mutarea târgului la *Romexpo*. Existau temeri – pe care, recunosc, le-am împărtășit – legate de reproducerea atmosferei calde, destinsă, de la Sala Radio, într-un spațiu impersonal și rece ca acela de la *Romexpo*. Din fericire, istoria târgului a consemnat un succes în această privință. Am avut confirmarea faptului că „ingredientele” succesului țin mai degrabă de editori, public, presă și evenimente, mai degrabă decât de spațiu. Ar mai fi momentul în care am certitudinea că va ieși târgul, când rezervele, dubiile, îndoielile începutului se risipesc și pot spune cu mâna pe inimă că IESE. Sau momentul în care deschidem porțile pentru public. Am trecut prin asta de 71 de ori, la fiecare târg *Gaudeamus* din București sau din țară și de fiecare dată mă încercă aceleași emoții care se risipește odată cu primii vizitatori. Îmi mai vin în minte lansările lui Gianni Vattimo, Salman Rushdie, Neagu Djuvara, urmate de cozi impresionante pentru autografe, cozile la bilete, în ciuda vremii ciufulte, lansările care aveau loc la parter și care adunau public până la ultima treaptă. Sau, ca să intrăm puțin în registrul personal, aș include în capitolul

Potretul-robot al vizitatorului 2011

- Sex: 58% femei
– 42% bărbați.
- Vârsta: 39% tineri sub 29 de ani.
- Studii: 63% superioare și postuniversitare.
- Ocupație: 27% elevi și studenți; 33,5% specialiști cu studii superioare.
- Venit: 58% au venituri până în 2.000 lei.
- Stare civilă: 44% necăsătoriți.
- Cumpărători de cărți: 72% dintre respondenți.
- Număr de cărți cumpărate: 30,5% au cumpărat peste 7 cărți.
- Sumă medie cheltuită/ respondent: 152 lei.

- Circa 50% dintre vizitatori au ajuns la târg cu RATB-ul.
- Circa 15% dintre vizitatori provin din cartierele Drumul Taberei și Militari (pe linia lui 41).
- Circa 10% dintre vizitatori sunt din afara Bucureștiului.

Vlad Epstein în anii de tinerețe... ai „Gaudeamus”-ului

momente frumoase, relațiile interumane, multe de durată, înfiripate la târg, în cadrul echipei restrânse sau largite.

Care sunt personalitățile publice atașate cel mai mult de Gaudeamus?

– Dintre cele românești, prefer să nu fac nominalizări, ca să nu uit pe cineva. Nu cred că a existat vreo personalitate care să nu fi trecut măcar o dată pragul târgului. La categoria prieteni internaționali ai târgului i-aș menționa pe Johnathan Scheele, Fabienne Reuter, Mario Cospito, Henri Paul. Un caz cu totul special este cel al unei doamne, româncă stabilită în Canada, care, ani de-a rândul, și-a planificat concediile în Europa, respectiv venirile în țară, în funcție de perioada târgului. Nu am cunoscut-o personal niciodată, deși mi-ar fi plăcut.

Cum vedeți viitorul târgului de carte? Dar viitorul industriei cărții în general?

– În România, asistăm de mulți ani la un paradox. *Gaudeamus* este cotate, după unii specialiști, între primele zece târguri de carte din Europa, în timp ce piața de carte, se știe, este una dintre cele mai slabe de pe continent. Se spune că un târg de carte nu poate fi cu mult mai bun decât piața pe care evoluează. În această interpretare, succesul târgului *Gaudeamus* este unul conjunctural și reflectă mai degrabă, aș spune, potențialul pieței de carte românești. Cât timp va reuși să își mențină standardele, atmosfera și echipa, *Gaudeamus* are șanse foarte bune să existe în continuare și să evolueze. Direcția în care încercăm să ne îndreptăm este profesionalizarea și o mai bună conectare la piața internațională. Pe aceasta din urmă o văd, mai degrabă, realizându-se indirect, prin transformarea într-un reper al Europei centrale și de sud-est, atractiv astfel pentru editorii din restul Europei. În ceea ce privește viitorul industriei cărții, cred în coexistență. Între cartea tipărită și cea pe suport electronic, între difuzarea de tip clasic – în librării și la târguri de carte și cea on-line. Dacă ne uităm la țările dezvoltate, spre modelul cărora tindem și la care vom ajunge mai devreme sau mai târziu, vom vedea o industrie a cărții, puternică și care își caută permanent echilibrul între tradiție și noile tehnologii.

Au existat momente de cumpănă?

– Multe, de unele prefer nici să nu îmi aduc aminte. A existat, așa cum am spus și mai devreme, momentul 1998 de mutare la *Romexpo* și chiar 1999, când am făcut tranziția de la Pavilionul B, la Pavilionul Central. Plus edițiile cele mai recente, contemporane crizei care afectează nu doar piața de carte și care plasează târgul sub semnul tot mai vizibil al austerității. Sau situația cu care ne confruntăm periodic, și anume suprapunerea perioadei târgului cu cea a diverselor campanii electorale.

Ultima ediție a Târgului Gaudeamus organizată în holul Sălii Radio din strada Berthelot

N-am fost scutiți întotdeauna de tentativele de folosire a târgului drept tribună sau forum electoral. Să nu fiu înțeles greșit. Îmi doresc să văd politicienii implicați în mod autentic, constructiv, în problemele tot mai presante ale pieței de carte. Dar pentru băi de mulțime, îi invit să vină la târg doar în calitate de vizitatori. Am avut, nu o dată, divergențe de opinie pe tema asta. Dar, așa sunt. Mi-au plăcut întotdeauna sporturile extreme – înotul împotriva curentului, împotriva vântului...

În plan personal ce v-a motivat și ce vă mai motivează încă?

– Noutatea. La fiecare ediție apare cel puțin un proiect, o idee interesantă care îmi dă combustibil să continuu. Aș avea sentimentul că pierd ceva semnificativ dacă m-aș retrage. Plăcerea de a lucra alături de echipa mea și, de ce să nu recunosc, mândria de a lua parte la construcția unui eveniment de asemenea amploare. Nu o dată am avut plăcuta revelație a implicațiilor târgului, de multe ori surprinzătoare, nebanuite, nevăzute din „bucătăria” în care ne petrecem timpul.

Care este secretul echipei puternice de la Gaudeamus?

– Nu e un secret, e perfect explicabil. Norocul a făcut să ne întâlnim o mână de oameni care împărtășim aceleași valori, aceeași viziune, același atașament. O echipă formată din oameni de excelentă valoare care au înțeles întotdeauna să pună târgul pe primul plan. Nucleul e același de circa 14 ani. Asta se traduce, pentru marea majoritate a colegilor mei, într-o vastă experiență în domeniul târgurilor de carte, deși mulți au doar în jur de 35 de ani – au crescut odată cu Gaudeamus-ul. Ca lider

mai mult sau mai puțin formal al acestui grup, am făcut întotdeauna o prioritate din promovarea intereselor membrilor echipei. În schimb, am pretins și obținut întotdeauna un nivel foarte ridicat de profesionalism.

Inevitabila întrebare: ce va fi în 2012?

– Diversitate, noutate, prospețime, totul pus sub semnul prieteniei pentru carte și al dialogului între culturi. Un invitat de onoare special: Republica Moldova! Un partener privilegiat: Italia. Întâlniri profesionale propuse de Franța și Norvegia! Evenimente plasate sub semnul Anului Caragiale! Pentru prima dată la un târg de carte din România, propunem profesioniștilor un Centru internațional de copyright! 10 agenți literari europeni au confirmat deja prezența la Gaudeamus pentru a stabili întâlniri profesionale cu editori, autori, traducători și agenți literari români. Gaudeamus 2012 se anunță a fi, și la această ediție, momentul de vârf al anului editorial, reunind panorama celor mai reprezentative edituri românești, dar și prestigioase edituri străine, ambasade și centre culturale, la care se adaugă participanți și invitați din Belgia, Franța, Spania, Rusia, Norvegia, Estonia, într-un maraton de evenimente care vor ține capul de afiș al fiecărei zile! Dintre proiectele și noutățile ediției aș mai enumera: expoziția de fotografie *Istoria imaginii a cărții și a scrisului* – o incursiune insolită în lumea cărții din perspectivă fotografică, expoziția va reuni peste 30 de lucrări semnate de artistul Jean Marc Godès, autorul imaginii Gaudeamus 2011 și 2012, expoziția *Ada Kaleh – Insula din suflet*, organizată de Muzeul Țăranului Român, standul *Edituri dispărute – cărți regăsite*: cărți publicate de edituri dispărute în ultimii ani din peisajul editorial româ-

nesc, expoziția de fotografie Mircea Radu *Eu citesc. Dar tu?* – o invitație inedită la lectură prin intermediul fotografiei. Nu vor lipsi, firește, tradiționalele repere Gaudeamus: Concursul Național de Lectură „Mircea Nedelciu”, Invitați de nota 10: Olimpiicii României, proiectul „Cărțile se întorc acasă”, Bursa Educația, Salonul de Carte pentru Copii „Ion Creangă”.

Planuri de dezvoltare pentru anii viitori, direcții noi, re poziționări?

– În articolul *De ce a ajuns arta românească cunoscută la nivel global* (The Global Post, 16 februarie 2011), Ginanne Brownwell afirma „Deși literatura din România încă nu a făcut valuri în plan internațional – în ciuda faptului că Premiul Nobel în 2009 a fost acordat Hertei Müller, scriitoare de origine română care scrie în limba germană – există voci care spun că următorul val în literatură va fi unul românesc.” Păstrând proporțiile, același lucru l-aș spune despre Gaudeamus. Cred în potențialul nedescoperit al târgului și sper la o conjunctură mai favorabilă transformării lui într-un reper al zonei și la o echilibrare între Gaudeamus-ul publicului larg și cel al profesioniștilor. Și mai visez la momentul în care, la ușa biroului unde lucrăm, se va forma o coadă a finanțatorilor și sponsorilor. Atrăși, pur și simplu, de reputația acestui târg care a reușit să se păstreze, de-a lungul anilor, corect, curat, la standarde bune.

În final, v-ați gândit să scrieți o carte despre toți acești ani?

– Sunteți a doua persoană care mă întreabă acest lucru. Când vor fi zece, promit că mă voi așterne pe scris. Rămâne de văzut dacă voi găsi o editură care să o publice și cititori interesați să o parcurgă...

**Radio
România**

Programul LECTURA 2012

Radio România
târgul de carte
gaudeamus

21 - 25 noiembrie

Târgul Internațional GAUDEAMUS - Carte de învățătură

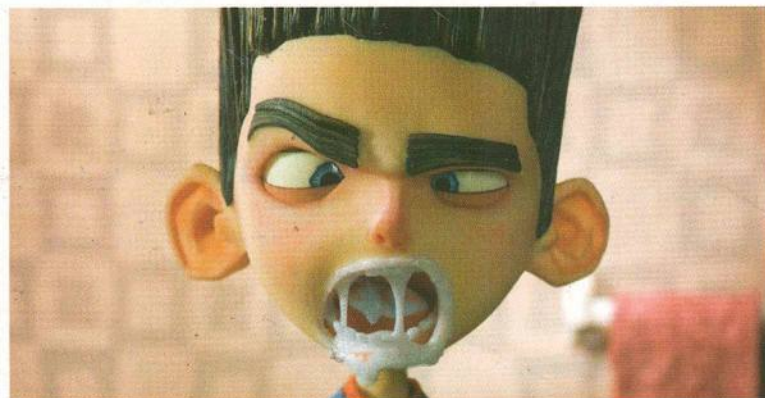
- Republica Moldova – Invitat de Onoare
- Italia – partener privilegiat
- Centrul Internațional de Drepturi de Autor
- Edituri dispărute, cărți regăsite
- Salonul de Carte pentru Copii „Ion Creangă”
- Bursa Educația
- Concursul Național de Lectură „Mircea Nedelciu”
- Invitați de nota 10: Olimpicii României
- Cărțile se întorc acasă – campanie de donație de carte pentru bibliotecile rurale din România
- Istoria imaginară a cărții și a scrisului – expoziție de fotografie Jean Marc Godès
- Ada Kaleh – Insula din suflet, expoziție documentară organizată de Muzeul Țăranului Român
- Expoziția de fotografie Eu citesc. Dar tu? de Mircea Bădu

**de miercuri, 21
noiembrie, până
duminică, 25
noiembrie 2012, în
Pavilionul Central
Romexpo**

text Andrei Ichim

Paranorman

O minunăție a animației de tip stop-motion

Regizor:
**Chris Butler,
Sam Fell**

Actori:
**Anna
Hendrick,
Kodi Smith-
McPhee**

Durată:
**92 de minute
Laika, SUA**

Există cu certitudine un farmec aparte al filmelor de animație care folosesc tehnica stop-motion (cadru cu cadru). Par, cel puțin pentru mine, mai autentice. Au volum, simți că poți atinge personajele. În urmă cu câțiva ani, Tim Burton, dar și alți regizori talentați au folosit cu succes această tehnică, probabil cel mai reușit fiind filmul *Corpse Bride*. Un alt exemplu este pelicula lui Wes Anderson, *Fantastic Mr. Fox*, un film fabulos, o parabolă minunată a crizei specifice vârstei mijlocii. *Paranorman* a fost produs de Laika, o casă de producție care este specializată în stop-motion. Regizorul Chris Butler este un apropiat al acestei tehnici de filmare, mai ales că a lucrat la *Corpse Bride* și *Coraline*. Dar, chiar dacă o fi încercat să facă ceva nou, nu cred că i-a reușit pe de-a întregul. *Paranorman* este combinație de comedie cu horror. Un horror, ce-i drept, destul de plăpând. Avem zombi, stafii și cărți magice cu blesteme – un film în genul lui *Evil Dead* al lui Sam Raimi. Bineînțeles, nu este atât de violent și brutal, iar glumele nu sunt atât de porcoase, dar spiritul este același. De asta nici nu mi se pare un film pentru copii, deși tratează probleme specifice pubertății. Norman este un puști ciudățel, care are capacitatea de a vedea fantome. Când puterea lui este devoalată, ceilalți îl resping, cum era de așteptat. Filmul surprinde bine anxietatea unui puști, care nu reușește să fie precum ceilalți. Rămâne la alegerea părinților dacă vor să-și ducă odraslele la un film cu ceva violență și sperieturi, dar și cu aluzii sexuale.

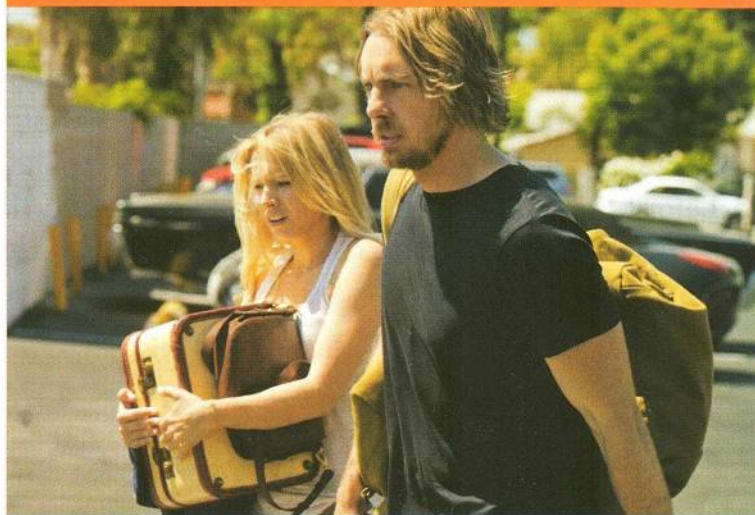
Recomandare: „Pirates! Bands of Misfits”, un film realizat cu aceeași tehnică.

Lovește și fugi

Hit and run este o comedie romantică destul de tipică. Un cuplu recent format este pus în fața unei probleme delicates: ea poate beneficia de predarea unui curs în alt oraș, dar el nu o poate urma din cauza jobului. Mai mult, personalitățile lor sunt îndejuns de diferite pentru a provoca amuzamentul. El a fost implicat în crima organizată, în timp ce ea predă cursuri despre rezolvarea conflictelor printr-o modalitate non-violentă. Ce-i drept, în realitate sunt multe cupluri care sunt puse în situații similare. Ce poți face când partenerul beneficiază de un salt în carieră, dar care este în dauna relației? În loc de o rezolvare cât de cât realistă a situației, pelicula ne duce în alte zone. Așa că avem: un polițist catastrofă, mașini de curse, secvențe cu violență fizică dar mai ales verbală, un fost prieten cam temperamental ș.a.m.d. În ciuda acestor „extravaganțe”, filmul este, până la urmă, destul de banal; întrece măsura doar cu niște conversații despre sexul anal din pușcărie. Aș vrea să menționez că în rolul polițistului încurcat joacă actorul Tom Arnold, pe care l-am considerat întotdeauna enervant și

Regizor: **Dax Shepard**
Actori: **Tom Arnold, Dax Shepard, Kristen Bell**
Durată: **100 de minute**
Primate Pictures, SUA

O comedie romantică de după-amiază

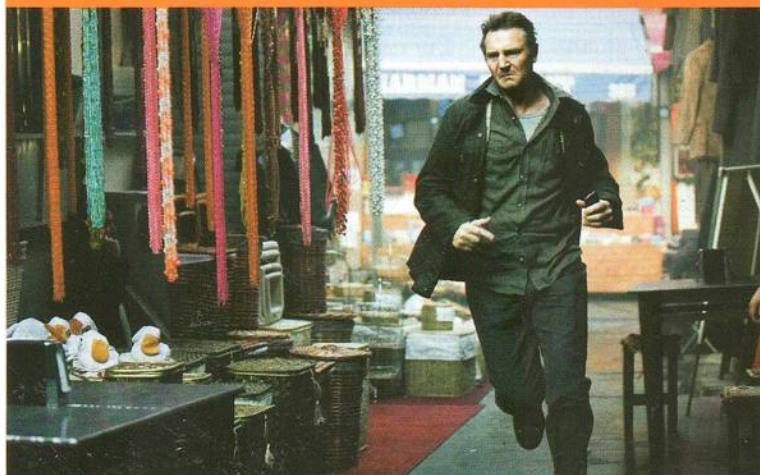

niciodată amuzant. Actorul aduce peliculei o senzație de comedioară de anii '90, nu prea reușită. Apariția lui Jeff Bridges se încadrează în același tipar. Pentru o comedie romantică se pune mult accentul pe cursele de mașini, iar un detaliu interesant este legat chiar de asta: actorul care joacă rolul principal, Dax Shepard, este și cel care realizează cascadoriile. El este, de asemenea, și co-regizor și scenarist. Probabil că de aici vine această pasiune pentru mașini.

Recomandare: Personajul lui Dax Shepard alege ca nume de acoperire Charles Bronson, celebrul pușcăriaș britanic.

Taken 2: Teroare în Istanbul

Clișee cu Liam Neeson

Regizor: **Olivier Megaton**
Actori: **Liam Neeson, Maggie Grace**
Durată: **91 de minute**
Europa Corp., Franța

Trebuie să precizez de la bun început că nu am văzut primul *Taken*, așa că nu pot face o comparație între cele două. Așadar, voi privi *Taken 2* ca fiind pe picioarele lui. Oricum, flashback-urile fac legătura cu celălalt film. În ultimii ani, Liam Neeson a preferat să joace în filme de acțiune/thrillere. Probabil pentru că sunt mai apreciate de public. Am putea să ne uităm doar la succesul seriei *Bourne*. Totuși, mi se pare că talentul lui nu este exploatat în întregime în acest gen de pelicule. În plus, scenele de luptă în care apare mi se par caraghioase. Actorul e înalt și nu suficient de agil. Mișcările lui par, aproape întotdeauna, greoaie și încete, iar în *Taken 2* sunt multe secvențe de violență corporală. Povestea nu este cine știe ce, lucru ce nu ar trebui să ne mire. Tatăl unui tip pe care personajul lui Neeson l-a anihilat dorește să se răzbune pe el și pe familia lui. Acțiunea se petrece la Istanbul, un oraș care apare frecvent în thrillere. Este un oraș aflat pe muchia a două continente, două tipuri de civilizație și se pot auzi slujbele mahomedanilor, lucru ce poate trezi spaima oricărui creștin înfricoșat de talibani. De asemenea, toate personajele negative au un accent stâlcit, așa cum șade bine personajelor negative. Clișee peste clișee.

Recomandare: Trilogia „Millennium” sau poate chiar „The Grey”, în care joacă tot Neeson și de care am auzit doar lucruri bune.

Festivalul Național de Teatru propune în acest an un nou pilon tematic central – de astă dată opera regizorală a lui Silviu Purcărete, dar stă, totodată, sub semnul celor doi autori cărora UNESCO le-a dedicat anul 2012: suedezul August Strindberg, comemorat la 100 de ani de la dispariție, și conaționalul I.L. Caragiale, sărbătorit la 160 de ani de la naștere și deplâns la 100 de ani de la moarte. Iată și câteva dintre cele mai importante spectacole ale festivalului.

Cronica FNT

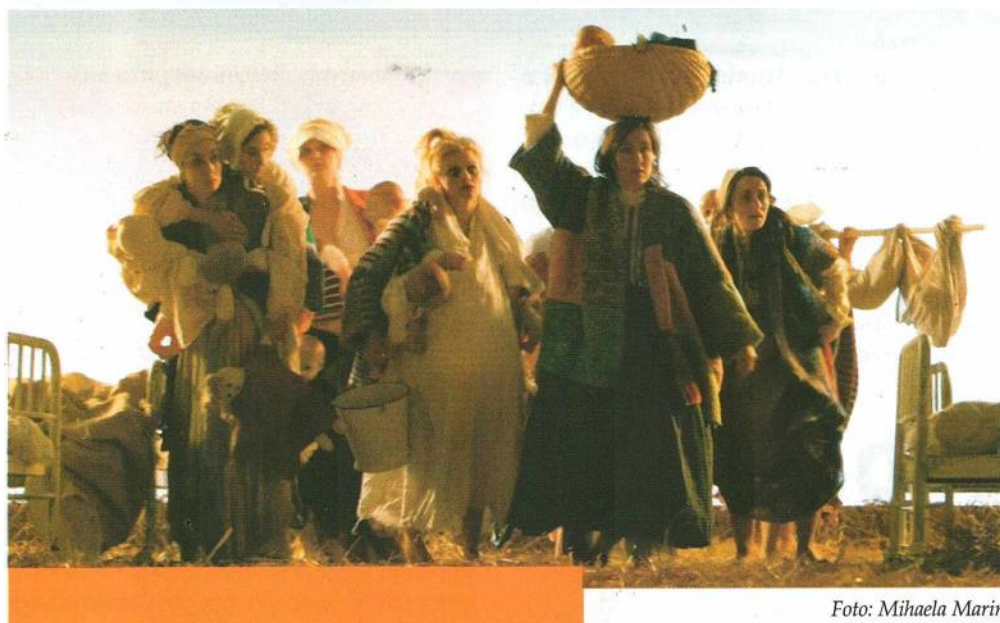

Foto: Mihaela Marin

Călătoriile lui Gulliver, exerciții scenice inspirate din opera lui Jonathan Swift

Seria de exerciții scenice coordonate de regizorul Silviu Purcărete propune o abordare inedită a romanului lui Swift, în care fantezia se împletește cu o aspră satiră politică, socială și culturală la adresa lumii actuale. *Călătoriile lui Gulliver* demolează orice amintire din copilărie legată de acest personaj faimos. Cei care cunosc doar superficial opera irlandez-anglezului Jonathan Swift (1667–1745) vor fi surprinși de creația lui Purcărete. Spectacolul ne poartă dincolo de Țara Piticilor și de războiul dintre Lilliput și Blefuscu, dincolo de Țara Urișilor, în lumea spiritelor sau a celor chinuți de eternitatea bătrâneții, precum și în Țara

Houyhnhnmilor, tărâmul curat și liniștit al cailor, dublați de masa yahoo-ilor instinctuali, decăzuți, hidoși în comportament, grotești în sexualitate. Pentru acest spectacol, primul din România produs la comanda Festivalului Internațional de Teatru de la Edinburgh, Silviu Purcărete a fost distins, în august 2012, cu Premiul *Herald Angel* acordat de Bank of Scotland.

Cu: Veronica Arizancu, Diana Fufezan, Raluca Iani, Tomohiko Kogi...
Regia: Silviu Purcărete
Teatrul Național „Radu Stanca” Sibiu

text Radu Pocovnicu

Așteptându-l pe Godot, de Samuel Beckett

Cu: Constantin Chiriac, Marian Râlea, Cristian Stanca...
Regia: Silviu Purcărete
Teatrul Național „Radu Stanca” Sibiu

Doi oameni care par a fi rămas singuri pe Pământ. Singurii supraviețuitori ai unei apocalipse. Apocalipsa așteptării. A însingurării. A ratării. A fricii de lume și de ei înșiși. În spectacolul lui Purcărete, vagabonzii lui Samuel Beckett, Vladimir și Estragon, un fel de Stan și Bran tragici, așteaptă cu înfrigurare. Un Estragon îngrășat excesiv, care se chinuiește să se încălzească și să se descalze, este secondat de un Vladimir uscat, parcă sfârșit de boală și de frică. O muzică divină de Schubert însoțește anunțul făcut de un copil celor doi: „Nu, domnule!”. Godot nu vine nici de astă dată... Așteptarea așteptărilor și toate sunt deșarte.

Așteptându-l pe Godot a avut premiera în 2005. Spectacolul s-a jucat pe mai multe continente, anul acesta fiind producția cel mai bine vândută din cadrul Festivalului Iberoamerican de Teatru de la Bogotă.

D'ale noastre,

un spectacol de teatru coregrafic
de Gigi Căciuleanu
după I.L. Caragiale

Cu: **Ioana
Marghidan, Ioana
Macarie, Ramona
Bărbulescu,
Vanda
Ștefănescu...**
Regia, coregrafia
și ilustrația
muzicală:
**Gigi Căciuleanu
TNB**

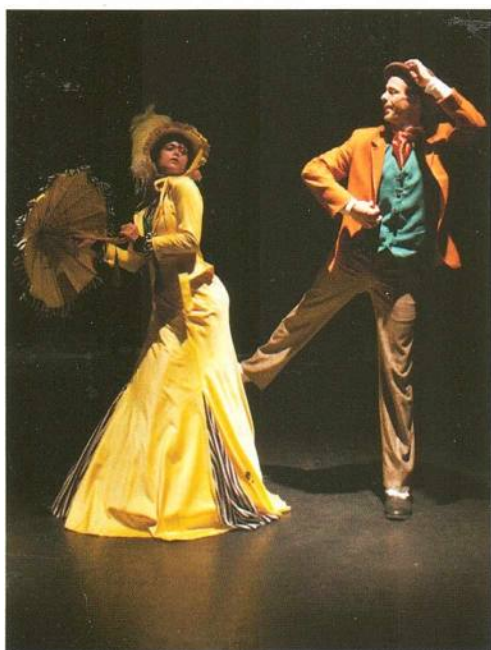

Foto: Adi Bulboacă

Scrisori pierdute, carnavaluri, nopți furtunoase, Mitici și Cațavenci, Zoe și Mițe, politică și sex, dl. Goe și colecția lui de mamiți! Curat murdar! Gigi Căciuleanu vorbește despre acești oameni și această stare românească în limba universală a Teatrului Coregrafic, formulă de spectacol care îi aparține. O „tablă de materii” unde mișcarea și gestul înlocuiesc cuvântul, căruia însă nu-i simți absența, pentru că situațiile păstrează intact spiritul lumii lui Nenea Iancu.

Gigi Căciuleanu alege câteva stop-cadre vivante în care include toate clișeele ajunse bun comun al românilor. „Dans-actorii” din Teatrul Coregrafic al lui Căciuleanu sunt personajele lui Caragiale, gestul și expresia corporală fiind doar un alt mod de exprimare a eternelor „ale noastre”, românești și... omenești.

Domnișoara Iulia,

de August Strindberg

Strindberg este un autor tulburător, iar *Domnișoara Iulia*, o piesă de indiscutabilă modernitate, care provoacă spiritele și astăzi, la fel de puternic și de acut ca și atunci când a fost scrisă, la sfârșitul secolului al XIX-lea. Stranietatea și senzualitatea sunt caracteristicile acestui spectacol străbătut de o cruzime tandră și un rafinament aproape oriental. „O cruzime proprie lumii în care trăim”, spune regizorul Felix Alexa. Voința de putere, indiferent care ar fi esența ei, și raporturile dintre oameni, manipularea prin forță sau sex sunt temele majore ale montării și, totodată, spațiul în care forează regizorul și actorii, plimbându-ne printre întrebări fundamentale despre natura umană.

Cu: **Anikó Pethő,
Zsolt Bogdán,
Emöke Kató**
Regia: **Felix Alexa**
Teatrul Maghiar de Stat Cluj

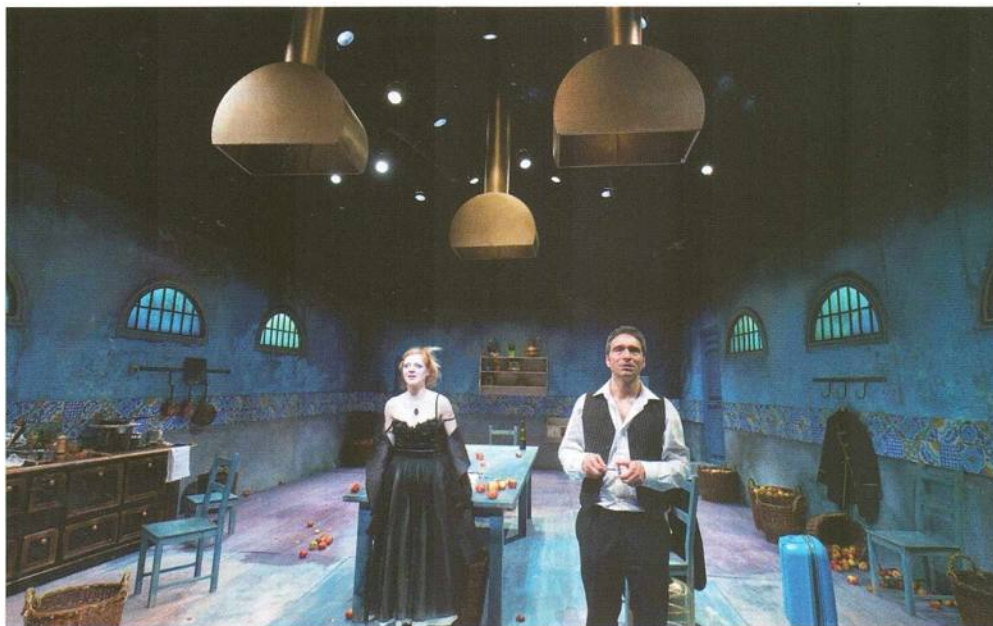
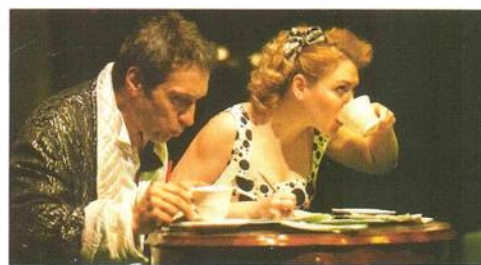

Foto: István Bíró

Hedda Gabler,

de Henrik Ibsen

Cu: **Imola Kézdi, Zsolt
Bogdán, Enikő
Györgyjakab...**
Regia: **Andrei Șerban**
**Teatrul Maghiar de Stat
Cluj**

Spectatorii sunt invitați în intimitatea căminului Heddei și al lui Tesman, pentru a urmări mica lor comedie de cuplu și marea lor dramă personală. Asupra acesteia din urmă insistă și regizorul. Cuceritorul monstru răsfățat care instaurează dictatura farmecului este, de fapt, o femeie lipsită de iubire, care a avut ca scop în viață exclusiv cultul propriei feminități. Drama Heddei Gabler, în viziunea lui Andrei Șerban, este însă nu absența iubirii, ci frica de a-și recunoaște sentimentele. Singura ei certitudine este vocea tatălui, care răsună în mintea Heddei cu forța adevărului inexorabil. Spectacolul propune o diversitate de perspective, fiecare dintre personaje având dreptatea sa, motivată psihologic. Doar o nepotrivire le face să nu poată găsi, totuși, un limbaj comun: a Heddei cu oamenii, cu timpul și cu loțul, a lui Tesman, cu dorințele ei.

Scriitorii fără talent îi fac pe cititori să râdă când vor să-i facă să plângă și îi fac să plângă când vor să-i facă să râdă. Ei pierd controlul asupra producerii emoțiilor, iar agitația lor inutilă devine un spectacol hilar.

text Alex. Ștefănescu
ilustrație Linu

Mare comedie!

Un tânăr, Eugen Cazan, este autorul unui volum de versuri cu un titlu romantic, *Înapoi la stele*. Înainte de a deschide cartea poți să crezi că în cuprinsul ei vei găsi variante ale unuia și aceluiași îndemn: nu vă mai ocupați de probleme mărunte, ridicăți privirea spre cer!

Dar în cele 82 de pagini ale volumului se află cu totul altceva și anume, o colecție de absurdități:

„Tu vii și-ai aduci la om acasă/ Lovituri și recompense,/ Îl faci să-și uite pălăria/ Iubita și-osteneala”;

„Du-te la toți/ Dar nu la mine,/ Căci am prea multe veșnicii/ Ce le-am ascuns într-un sertar”;

„Tresari fecioară când auzi/ Cum strig în trupu-ți de mătase,/ O mână moale-i tot ce vreau”.

Uneori, poeme întregi sunt obscure. Din cele scrise ceva mai clar înțelegem că autorul ar vrea să trăiască frumos și că totul se împotrivește acestei aspirații. Drept urmare, poemele obscure le înțelegem ca pe un fel de tânguială a unui învins. Dar și această interpretare a noastră cade repede din cauza unor considerații năstrușnice:

„Sunt zile frânte din tipar/ Ce-mi par la fel de lungi/ Precum un an prea încărcat/ De rolul ce-i acord;/ Și-am clipe ce speriate sunt/ De starea Eu-lui ce îl măsoară/ De-ar vrea minutul să rămână/ Doar martor la ce nu se-ntâmplă,/ El vrea s-apese ridul/ Ce grijuliu apare,/ Și firului îi dă nuanța/ Ce mie nu-mi convine.”;

„Se-ncurca ața/ Secunda strigă speriată/ După destin;/ Mi-am așezat destinul la gât”.

Unele scene descrise de tânărul poet provoacă hilaritate. Iată un exemplu:

„Plouă cu bani!/ Melcii fug de teamă,/ Ce zgomot!/ Omul aleargă după ei;/ Pe cine să aleagă,/ Tot drumul este plin/ De resturi;/ Totul se-așază,/ Melcii nu vor bani”.

Melci care fug, melci care nu vor bani – mare comedie! Că nu vor bani e foarte bine. Dar că fug ar trebui să ne îngrijoreze. Nu vom mai putea spune niciodată despre cineva că se mișcă încet ca melcul.

Suava poetă Maria Banuș, care s-a remarcat înainte de război printr-un volum de versuri de o senzualitate îndrăzneată, *Țara fetelor*, a devenit după instaurarea comunismului o propagandistă încruntată și înfricoșătoare. Participând, în calitate de corespondent al al ziarului *Scînteia*, la procesul intentat așa-zișilor sabotori ai lucrărilor de la canalul Dunăre-Marea Neagră, ea scria că pedeapsa cu moartea pentru acești inculpați i se părea prea ușoară. În 1955, poeta a publicat un volum de versuri cu un titlu de o grandilocvență ridicolă, *Ție-ți vorbesc, Americă!* Dacă vrem să ne amuzăm, ne-o putem imagina pe Maria Banuș stând bine înfiptă în pământul Europei de Est și adresându-se, cu o voce autoritară, țării de pe malul celălalt al Atlanticului:

„Ție-ți vorbesc, Americă!

Ție-ți vorbesc, Americă!

Ție-ți vorbesc, Americă!”

Autoarea are grijă să precizeze că nu se adresează întregii Americi, întrucât există o parte a acestei imense țări cu care poeta comunistă nu catadicsește să stea de vorbă:

„Nu cu America pumnului și a linșajului,/ nu cu patroana crimelor și a orgiilor,/ nu cu vrăjitoarea ce mână sabatul drăcesc/ al miliar-

delor,/ ci cu tine,/ Americă simplă, vorbesc.”

Invectivele acestea tari „America pumnului și a linșajului”, „patroana crimelor și a orgiilor” n-au nici o legătură cu ideea de poezie. Ele fac parte din retorica rechizitorială a epocii folosită împotriva Occidentului demonizat de țările comuniste.

Maria Banuș se adresează deci oamenilor simpli din America, singurii care merită atenția ei, cu scopul de a le face educație politică. Ea le explică naivilor americani că liderii lor vor să-i târască într-un război cumplit, sub pretextul – mincinos – că Europa reprezintă pentru ei un pericol. Convingerea autoarei că poate, de una singură, să deschidă ochii unei țări întregi induse în eroare este o dovadă de megalomanie. Astăzi povestea ne amuză, dar la vremea respectivă avea ceva terifiant:

„O, Americă simplă!/ Minciuna s-a-ncolăcit în jurul tău/ și tu n-o simți./ Minciuna se-așază ca oaspe,/ la tine, la cină,/ mănâncă din vasele tale/ și tu n-o vezi./ La temelia căminului tău/ își clocește ea puii/ și tu nu știi./ Sub căpătâiul copiilor tăi/ zace minciuna/ și tu nu te cutremuri.”

Din fericire, America simplă, ca și cea complicată, ignora pe atunci tirada tenebroasă a Mariei Banuș și își vedea de treabă.

eveniment
prezentat de

organizatori

project events

European Event Service

BONNIE TYLER

8 Decembrie Sala Palatului

Biletele se gasesc la Unirea Shopping Center (parter), Magazinele Flanco, Librariile Adevarul si Mihai Eminescu, Magazinele Muzica si Diverta, Sala Palatului, Palatul Copiilor si online pe [bileto.ro](#) [BLT](#) [bilet.ro](#) [myticket.ro](#) [Bilete.ro](#) eventim

tară de
carte cu
discount

GALERIA
Dallés

-50%

radio
GUERRILLA
SUPERADIO

KILIPIRIM

7-11 noiembrie

program: 10:00-20:00

-40%

-30%

Vino si fa-ti shopping-ul de carte!

-60%

INTRAREA LIBERA

FLACĂRA PUBLICATIILE
FLACĂRA **REBUS**

Bd. Nicolae Balcescu, Nr. 18

Când nimeni nu credea că se poate mai rău decât în 2011, piața auto din România ține să demonstreze că se poate întoarce la valorile de vânzări din anii '90.

text Mugurel Mărgărit-Enescu

În cădere liberă

Cel mai scump „Sandero” ajunge până la 12.900 de euro în versiune Stepway cu tapițerie din piele și navigație.

Criza economică prezentă în Europa din 2007 confirmă cele mai pesimiste aprecieri ale economiștilor și, după o creștere modestă, aduce o nouă scădere care afectează puternic industria auto. La nivelul Uniunii Europene, vorbim de o scădere de 7,6 procente, cu căderi dramatice pentru Italia (20%, aproape 300 mii de unități) și Franța (13,8%, 200 mii de unități). În total, în primele 9 luni ale anului au fost vândute cu 800 mii mai puține mașini decât în perioada similară din 2011 (sursa: Statisticile Asociației Europene a Producătorilor Auto – ACEA).

În acest context, piața din România se găsește în cea mai dificilă situație din ultimii ani, cu vânzări cu 12,1% mai mici decât anul trecut și cu o scădere de 31 de procente în luna septembrie. Total vânzări 49 mii de automobile, adică 5,2% din piața Uniunii Europene. Ca o apreciere a scăderii, trebuie spus că, în 2007, în România au fost vândute 312 mii de automobile noi (sursa: Asociația Producătorilor și Importatorilor Auto din România – APIA)!

Motivele acestei scăderi țin de evidentele reduceri de venituri, dar mai ales de lipsa de încredere în viitor. Cumpărătorii, persoane fizice și juridice, nu mai sunt dispuși să facă un credit/leasing pe termen mediu (3-5 ani) de teamă că nu îl vor putea plăti. În aceeași măsură, condițiile de creditare și leasing s-au înăsprit și firmele nu mai pot accesa la fel de ușor un leasing auto.

De cealaltă parte, vânzătorii de mașini declară că nu mai au cum să reducă prețul și că abia își acoperă cheltuielile. Singurul ajutor din ultimii ani, Programul *Rabla* este blocat, se pare, de speculanții care țin la preț. În mod paradoxal pentru un an atât de slab, achiziția unui tichet de pe piața liberă se face cu 1.000 de lei mai mult decât anul trecut. Astfel, în 2011 se puteau achiziționa tichete cu 1.500-1.800 de lei. Anul acesta prețul lor este de 2.700-2.800 lei. Valoarea nominală a unui tichet este de 3800 lei. Asta înseamnă că, dacă anul trecut cumpărai trei tichete, făceai o economie de 1.600 de euro la achiziția unei mașini noi. Anul acesta economia este de doar 650 de euro.

Din acest punct de vedere, sunt numeroase plângeri ale celor care dețin mașini vechi și care susțin că pur și simplu nu au acces la tichete (care s-au epuizat imediat) sau dau bani ca să poată să-și caseze mașina și să încaseze un tichet.

În acest context al vânzărilor scăzute, nu sunt afectați doar vânzătorii, ci și întreaga economie. Încasările doar din TVA la vânzarea de automobile pentru anul 2007 se situau

„Logan” este vedeta românilor, dar apetitul nostru pentru berline nu se potrivește cu cel al vest europenilor.

Ei preferă un hatchback, iar „Sandero” este oficial una dintre cele mai ieftine mașini în vânzare.

unde la 500 milioane de euro, iar la acestea se adăugau impozitele pe salarii și pe profit. Calculul grosier nu ține cont de activitatea de service sau de asigurări, dar per ansamblu se poate estima că vânzările de automobile, chiar și cele de import, aduceau un plus de un miliard de euro la bugetul statului în fiecare an.

O intervenție a statului pare din ce în ce mai necesară, iar ea trebuie să aducă ordine în programul de stimulare a înnoirii parcului auto, căpușat și blocat de intermediari, în taxa de primă înmatriculare (care nu ar mai fi schimbată în fiecare an la cererea UE dacă ar taxa pur și simplu emisiile de noxe și nu anul de fabricație și ar fi copiată din legislația altor țări precum Franța) și pe piața *second hand*, unde evaziunea fiscală (neplata TVA) a devenit o regulă și nu o excepție.

„Sandero” lansat în Europa

Lansat la începutul lunii octombrie, noul *Sandero* se bucură de o primire foarte călduroasă din partea presei străine. Francezii sunt mulțumiți că este un produs evoluat față de prima generație, iar britanicii sunt nerăbdători să-l testeze pentru prima oară cu volan pe partea dreaptă. De altfel, știrea ultimelor zile a fost aceea că *Dacia Sandero*, vândută cu 5.995 de lire, este cea mai ieftină mașină nouă din Marea Britanie.

Noul *Sandero* se vinde în România cu prețuri ce încep de la 6.990 de euro și este de această dată identic cu modelul *Logan*, cu excepția părții din spate. La acest preț se oferă în standard ESP și ABS precum și airbag-uri frontale și laterale, ceea ce înseamnă că acest model de bază este mai sigur decât oricare altul din generația precedentă.

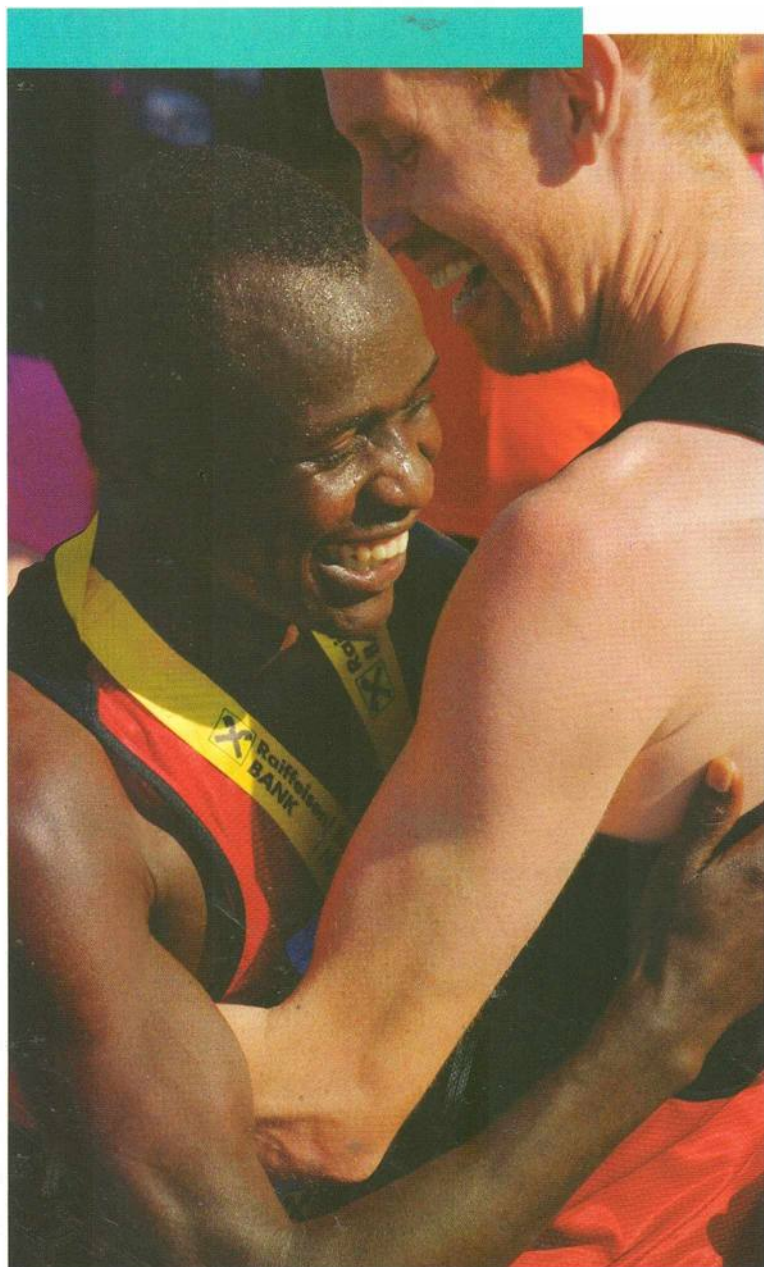
Motoarele cele mai interesante din ofertă sunt diesel-ul 1.5 dCi de 90 de cai putere, care oferă prestații bune și o economie de excepție, precum și agregatul turbo cu trei cilindri pe benzină de doar 0,9 litri și 90 CP. Ambele folosesc tehnologie de ultimă generație și echipează și noul *Clio*.

Un maraton al victoriei totale: câți participanți, tot atâtea medalii. Iar pe lângă ei, o mulțime electrizată de suporteri, ieșiți în stradă să-i încurajeze pe alergători, în lupta lor frumoasă cu propriile limite.

text Corina Anghel
foto Laurențiu Mihai, ABRC

Bucureștiul sub asediul maratonistilor

Kenyanul Kangogo Felix Kipkorir, învingătorul maratonului, secțiunea internațională, și impresarul său, Tom Payn, care s-a hotărât să participe la semi-maraton, cu doar câteva ore înainte de start. Pe care l-a și câștigat.

Raiffeisen Bank Bucharest International Marathon crește de la an la an. O spun cifrele primite de la organizatorii celei de-a cincea ediții, desfășurate la începutul lunii octombrie: peste 7.000 de alergători, din peste 40 de țări. Dublu față de anul trecut! Ce nu cuprind însă cifrele este însuflețirea șuvoaielor de bărbați, femei și copii, care au inundat centrul orașului într-o cursă înfierbântată, dar veselă și fără încrâncenare. Ca să descriu ce am văzut – și simțit – mi-ar prinde tare bine debitul unui comentator de fotbal. Cum n-am, culeg doar câteva cadre: mascota roz și blănoasă de la *Hospice Casa Speranței* și cele albe, de la *Durex*, zburdă pe la linia de start; zăresc patru fete cu tricouri identice pe care scrie *Cats on the roof* și care își transmit ștafeta; aflu că peste 3.000 de oameni sunt maratonisti pentru prima oară în viața lor și că au fost oferite 70 de premii în bani, în valoare totală de 30.000 de euro, plus alte sute de premii în produse, oferite de sponsorii și partenerii evenimentului; pe margine, îl descopăr pe vecinul meu de 54 de ani, om cu trei job-uri – e unul dintre cei 300 de voluntari; surprind la finis întâlnirea impresionantă dintre un atlet de culoare și impresarul lui, alb – poză de concurs; multe imagini emoționante care vorbesc despre voință și omenie. Și peste toate, un mare zâmbet pe fața soarelui, întoarsă din nou către București, chiar dacă numai pentru două zile. Datorită celor care aleargă, fericiți, pe jos...

ABONEAZĂ-TE DIRECT la noua revistă FLACĂRA

Ofertă specială

NUMAI 80 lei

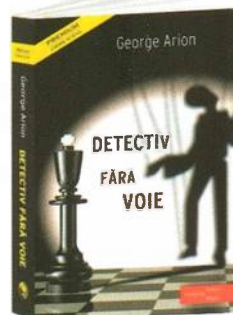
Număr apariții	Cost abonament
10	80 lei
5	40 lei

- Prețul abonamentului rămâne neschimbat indiferent de posibilele creșteri ulterioare ale prețului revistei.
- În prețul abonamentului intră atât revista cât și cartea din colecția Crime Scene, corespunzătoare ediției.
- La abonamentul pe un an se oferă ca **bonus** un pachet special: **două cărți din colecția Crime Scene** (la alegere dintre cele oferite cu edițiile precedente ale revistei Flacăra)

Toate taxele de expediție sunt suportate de editură

PRIMII ZECE ABONAȚI
primesc romanul
"DETECTIV FĂRĂ
VOIE",
de **GEORGE ARION**,
cel mai bun autor român
al genului.
Cu autograf de la autor.

www.revistaflacara.ro

Crimescene Publishing
FLACĂRA t...
TRITONIC

FLACĂRA TALON de ABONARE

FL. 11/12

Număr apariții: începând cu luna..... Am achitat cu: ☐ mandat poștal ☐ cec bancar ☐ ordin de plată; nr..... din data.....
Nume..... Prenume..... Localitatea..... Str.....
Nr..... Bl..... Sc..... Ap..... Județ/ Sector..... Cod..... Oficiul Poștal..... Telefon.....

Trimiteți talonul și copia după documentul de plată la S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33-C.P. 12. Menționați pe plic: **ABONAMENT**. Cont bancar deschis la Banca Românească - Filiala Băneasa: RO64BRMA0720072654400000 - RON (lei)
Pentru România: expediere poștală simplă, imprimat. Vă rugăm să vă asigurați cutia poștală și să o dimensionați corespunzător publicației.
Pentru orice detalii legate de abonamentul Dvs. vă rugăm să ne contactați la tel: +40/21/224.60.53, persoană de contact Camelia Neagu
e-mail: abonamente@publicatiileflacara.ro

un imprint al grupurilor **FLACĂRA** și **t... TRITONIC**

crime scene

- CS 1 - Zămbet ucigaș - Lisa Sottoline - 5 lei
- CS 2 - Dansul morții - Linda Fairstein - 5 lei
- CS 3 - Filiera grecească - B. Hrb - 5 lei
- CS 4 - Crima zen - Oliver Bottini - 5 lei
- CS 5 - În gura presei - Robert B. Parker - 5 lei
- CS 6 - Sunetele morții - Alex Mihalcea - 5 lei
- CS 7 - Atac în bibliotecă - George Arion - 5 lei
- CS 8 - Masca Morții Roșii - Edgar A. Poe - 9 lei
- CS 9 - Căinele din Baskerville - Sir Arthur Conan Doyle - 5 lei
- CS 10 - Spada - Bogdan Teodorescu - 5 lei
- CS 11 - Atingerea Sultanului - Hakan Yel - 5 lei
- CS 12 - 3 cu ghinion - Emil Simionescu - 5 lei
- CS 13 - Dreptate fără lege - Edgar Wallace - 5 lei
- CS 14 - Crima Lordului Savile... - Oscar Wilde - 5 lei
- CS 15 - Indicii anatomice - Oana Stoica Muijea - 15 lei
- CS 16 - Ziua Lupului - Carlo Lucarelli - 5 lei
- CS 17 - Casa secretă - Edgar Wallace - 5 lei
- CS 18 - Plăceri nevinovate - VT Morogan - 15 lei
- CS 19 - Fabrica de păcate - Richard Aleas - 15 lei
- CS 20 - Consiliul justiției - Edgar Wallace - 5 lei
- CS 21 - Cameleonul - George Arion - 5 lei
- CS 22 - Pactul roșu - Olivier Descosse - 20 lei
- CS 23 - Final Exit - Richard Aleas - 5 lei
- CS 24 - Parfumul văduvei negre - Oana Stoica Muijea - 5 lei
- CS 25 - Strada șobolanilor - François Forester - 5 lei
- CS 26 - Hoții de timp - Ivona Baitan - 5 lei
- CS 27 - Almost Blue - Carlo Lucarelli - 5 lei
- CS 28 - Justițiarul din Cordoba - Edgar Wallace - 5 lei
- CS 29 - Asasin la feminin - Monica Ramirez - 25 lei
- CS 30 - Greuceanu, roman (cu un) polițist - Stelian Turlea - 5 lei
- CS 31 - Crima de la jubileu - Lucia Verona - 5 lei
- CS 32 - Legea celor patru justițiar - Edgar Wallace - 5 lei
- CS 33 - Necuratul din Colga - George Arion - 15 lei
- CS 34 - Pasiuni primejdioase - VT Morogan - 20 lei
- CS 35 - Criminali în paralel - Denis Georgescu - 20 lei
- CS 36 - Ultimul Papă - Luis Miguel Rocha (vol.1) - 5 lei
- CS 37 - Ultimul Papă - Luis Miguel Rocha (vol.2) - 5 lei
- CS 38 - Identități secrete (I) - Monica Ramirez - 5 lei
- CS 39 - Igluuri în deșert - Dan Scroggins - 5 lei
- CS 40 - A 4-a țintă - Emil Simionescu - 5 lei

- CS 41 - Identități secrete II - Monica Ramirez - 15 lei
- CS 42 - Cei trei justițiar (I) - Edgar Wallace - 5 lei
- CS 43 - Ieși din rând! - Stelian Turlea - 15 lei
- CS 44 - Cei trei justițiar (II) - Edgar Wallace - 5 lei
- CS 45 - Enigma nisipurilor (I) - Erskine Childers - 5 lei
- CS 46 - Enigma nisipurilor (II) - Erskine Childers - 5 lei
- CS 47 - Agentul secret - Joseph Conrad - 5 lei
- CS 48 - Îmi ies din minți - Stelian Turlea - 15 lei
- CS 49 - Patiseria - Constantin Stoian - 10 lei
- CS 50 - 39 de trepte - John Buchan - 15 lei
- CS 51 - Memento - VT Morogan - 20 lei
- CS 52 - În brațe străine - Andra Pavel - 20 lei
- CS 53 - Profesionistul - George Arion - 5 lei
- CS 54 - Kimonoul instalat - Victor Eftimiu - 5 lei
- CS 55 - Vremea hienelor - Bogdan Ficeac - 5 lei
- CS 56 - Greșelile trecutului - Oana Muijea - 5 lei
- CS 57 - Medalionul - Teodor Parapiriu - 5 lei
- CS 58 - Sufocare - George Arion - 5 lei
- CS 59 - Balanța puterii - Monica Ramirez - 20 lei
- CS 60 - Negru de corb (vol.1) - Ann Clevees - 9,9 lei
- CS 61 - Negru de corb (vol.2) - Ann Clevees - 9,9 lei
- CS 62 - Mantia verde (vol.1) - John Buchan - 9,9 lei

talon de comandă

Menționați pe plic: **CRIME SCENE.** FL. 11/12

cod carte	nume	prenume				
	strada	nr.	bl.	sc.	ap.	sector / județ
	cod poștal	localitate			număr de telefon	

Trimiteți talonul la: S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33, C.P. 12. Pentru orice detalii legate de comanda dumneavoastră vă rugăm să ne contactați la 004/021/317.91.37, persoană de contact: Camelia Neagu, e-mail: abonamente@publicatiileflacara.ro. Taxele poștale sunt achitate de cititor la ridicarea coletului. Datele dv. personale vor fi folosite de Publicațiile Flacăra SA numai în scopul declarat al acestui talon de comandă. Publicațiile Flacăra SA se obligă să nu facă publice și să nu vândă baza de date referitoare la datele dv.

Orice carte, acum mai simplu, mai rapid și mai ieftin, pe **www.librariaflacara.ro**

La cumpăna dintre ani, retrage-te pe o plajă scăldată de apele Oceanului Atlantic sau admiră cel mai spectaculos foc de artificii din lumea arabă. Petrecerile în deșert și croazierele pe șleपुरi decorate cu flori și cadouri sunt de neratat.

text Steluța Năstase
www.besttourism.ro

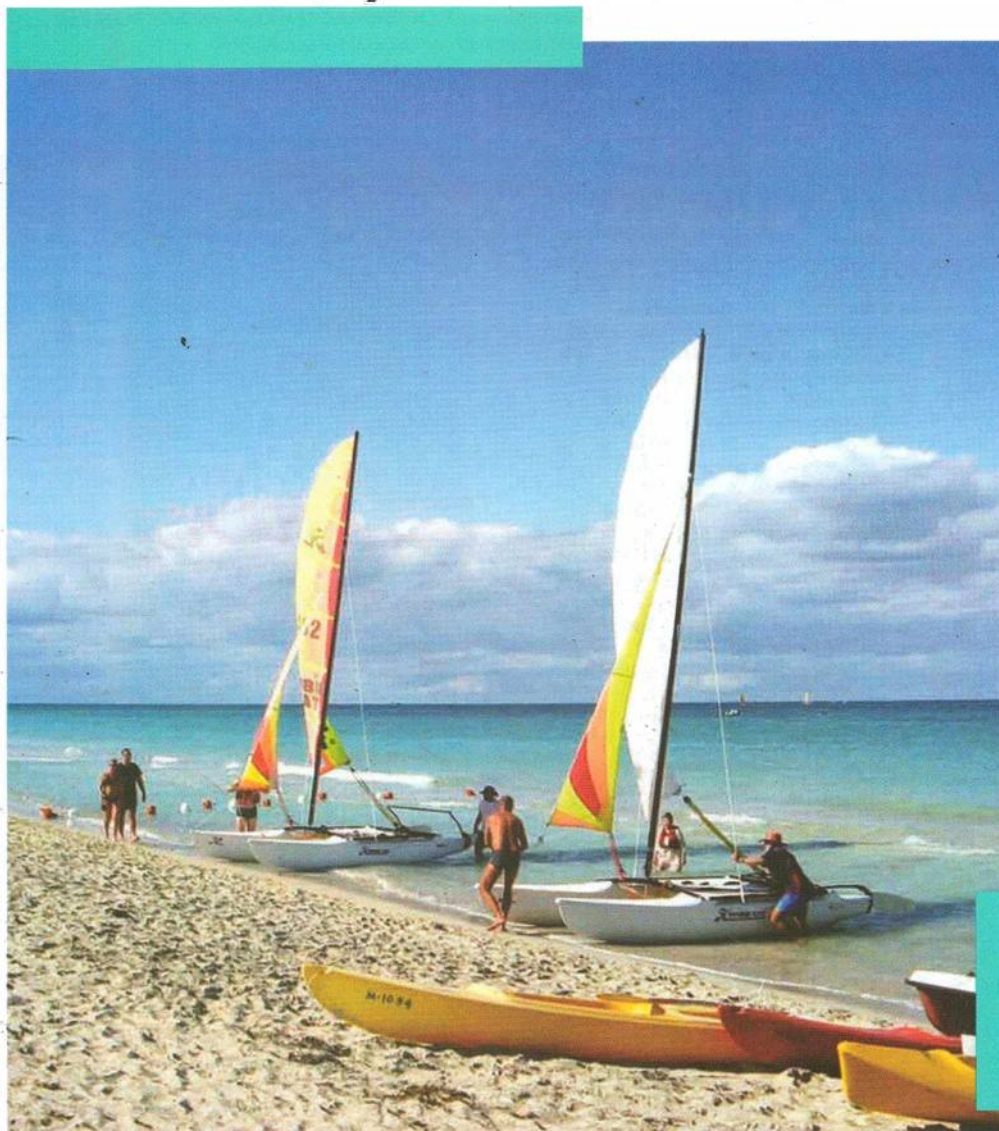
Revelion 2013 în cele mai exotice destinații

Cuba – Revelion în stilul anilor '50

Cocktail-urile cu rom alb și suc de lime sunt chiar mai bune decât mâncărurile în cea mai mare insulă din Caraibe, unde poveștile locului se împletesc cu ritmurile de salsa. Revoluția a deformat timpul și a transformat Cuba într-o insulă a contrastelor care îți oferă o călătorie istorică în timp și la cele mai incendiare fieste. În Havana, nu rata călătoria cu taxiul în stilul anilor '50, care te va conduce la principalele obiective turistice (Muzeul Național al Artelor Frumoase, Muzeul Trabucului, Mănăstirea Santa Clara). Trebuie doar să-i spui șoferului să meargă de-a lungul străzii Malecón, cu panoramă spre ocean la ocean și preferata îndrăgostiților.

Camera Obscura, o altă atracție, oferă vederi spectaculoase asupra orașului Havana, printr-o lentilă telescopică situată în vârful unui turn înalt de 35 de metri. Există chiar și un tur virtual de 10 minute, care te poartă printre monumentele cu arhitectură deosebită. Savurează apoi un cocktail în barul *Havana Floridita*, locul preferat de întâlnire pentru Ernest Hemingway, și întâmpină noul an pe plajele cu nisip mătăsoș, înconjurată de bărcuțele cu pedale și de catamarane. Havana este sufletul petrecerilor pe plajă, de unde se lansează focuri de artificii și se dansează salsa până în zori. Dacă vrei să petreci în stil cubanez, alege o familie locală. Aici nu îți va lipsi friptura de porc rumenită la grătar, iar la miezul nopții gazdele vor arunca o găleată de apă pe fereastră, pentru a scăpa de fantome.

În Havana găsești plaje exotice
și cea mai bună Pina Colada
(cocktail cu rom, cremă de nucă
de cocos și suc de ananas).

Plajă de Revelion în regatul Arabiei

Deși decorațiunile de iarnă nu apar până în decembrie, mall-urile și magazinele din Dubai sunt mai pregătite pentru Crăciun decât cele din țările creștine. Aproape toate hotelurile oferă prânzuri, brunch-uri și dineuri accompagnate de colinde, iar bisericile catolice creează o atmosferă magică, cu slujbe și concerte. Te poți bucura de un picnic atipic de Revelion, direct pe plajă, și, de aici, în numai o oră, poți fi pe pârtiile de schi din *Mall of the Emirates* sau la unul dintre cele trei patinoare interioare. *Jumeirah Beach* este una dintre cele mai bune plaje din Dubai, cu nisip alb, mărginită de ape turcoaz. La restaurantul *Johara*, din cadrul *Jumeirah Hotel Beach*, poți comanda mâncăruri

alese, chiar și din alte culturi gastronomice. Poți opta pentru curcani rotisați cu legume și o selecție de budinci de vanilie, prăjituri și produse de panificație create special pentru sezonul festiv. Vizitează apoi cea mai înaltă clădire din lume, *Burj Khalifa*, iluminată în nuanțe de alb, roșu și verde, unde au loc cele mai frumoase focuri de artificii tematice pe care le-ai văzut vreodată. O ofertă de nerefuzat este și petrecerea Noului An în deșert, cu foc de tabără, grătar, *shisha* (narghilea), spectacole de dans din buric și chiar un DJ care întreține atmosfera.

În *Mall of the Emirates*
ai parte de toate: de la
plajă la schi

Thailanda – triplă petrecere de Anul Nou

Thailandezii sărbătoresc Anul Nou de trei ori pe an... pe 1 ianuarie, în februarie – Anul Nou chinezesc, și în aprilie – Anul Nou Thai (Songkran). Pe 31 decembrie, turiștii asistă la un spectacol al focurilor de artificii pe râul Chao Phraya, așa că nu-ți rămâne decât să te îmbarci pe cea mai veche barjă din lemn de tec din Thailanda, unde vei fi întâmpinat cu o ghirlandă din flori de iasomie, și te vei bucura de cocktailuri, o cină cu zece feluri de mâncare, șampanie, vin și cadouri de an nou. Cea mai fierbinte zonă din Bangkok este mall-ul *CentralWorld* unde se adună petrecăreții pentru a-și lua rămas bun de la vechiul an și pentru a-l întâmpina pe cel nou. O altă atracție de Anul Nou este parada tradițională, cu dansuri Thai și muzică tradițională, iar pentru a o urmări trebuie să plătești un dolar și jumătate. La

cumpăna dintre ani, Bangkok este plin de culoare, petreceri Go-Go (cu petrecăreți machiați, travestiți și dansatoare provocatoare) și focuri de artificii extravagante.

În Bangkok
Anul Nou
sosește cu
extrava-
ganță: multă
mâncare și
focuri de
artificii

Oferte

Christian Tour,
www.christiantour.ro,
tel. 021.211.11.39

Revelion 5* în Caraibe – Cuba:

Havana și Varadero – de la 2.345 de euro/pers. pentru transport cu avionul, transferuri, 2 nopți cazare în Havana la hotel de 5* cu masa în regim de demipensiune, 7 nopți cazare în Varadero în hotel de 5* cu masa în regim de all inclusive, prânz în Havana în timpul turului de oraș, cina festivă de Revelion la hotelul din Varadero, tur de oraș la Havana și vizita la Finca Vigia, reședința lui Hemingway.

Revelionul Thailanda – Bangkok

– **Pattaya** – costă de la 1.365 de euro/pers. pentru transport cu avionul, transferuri, 3 nopți cazare cu mic dejun în Bangkok la Hotel Montien 4*, 6 nopți cazare cu mic dejun în Pattaya la hotelul A-One The Royal Cruise 4*, primire cu ghirlandă de flori la aeroportul din Bangkok, taxe de intrare la obiectivele turistice.

Pegas Holidays,
www.pegasholidays.ro tel.
021/313.32.32

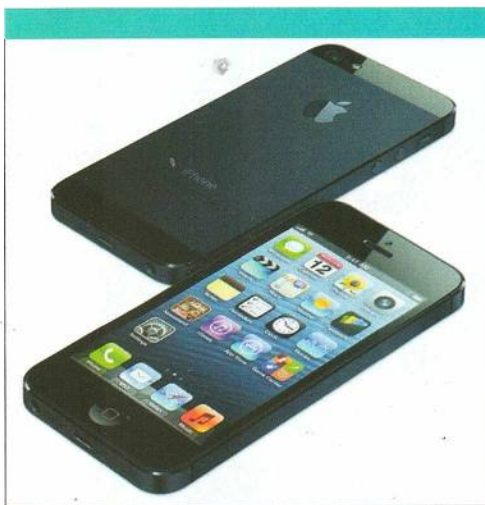
Revelionul în Dubai – la hotel de patru stele costă de la 773 de euro/pers. În preț sunt incluse transportul cu avionul, transferurile, 7 nopți cazare cu mic dejun.

Fără discuție, gadgetul cel mai așteptat din această perioadă a fost iPhone 5. Despre ultimul telefon Apple, dar și alte două produse, citiți în rândurile următoare.

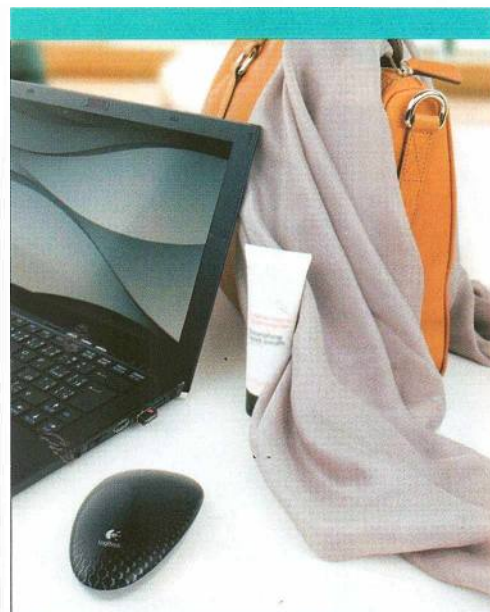
text Andrei Dimulescu

iPhone 5, sensibil mai înalt

Avem de-a face cu un telefon care uimește încă de la prima privire, cele mai mari diferențe față de modelul precedent fiind display-ul mai înalt, design-ul mai subțire și faptul că este mai ușor ca niciodată. Apple a decis să renunțe la spatele din sticlă pentru o carcasă realizată din aluminiu eloxat. iPhone 5 păstrează eleganța modelelor mai vechi iPhone, în timp ce oferă o construcție mult mai rezistentă la șocuri. Atât aplicațiile, cât și meniul principal beneficiază de pe urma noului spațiu vertical, acum fiecare pagină oferind loc pentru cinci rânduri de pictograme. Apple nu a reinventat doar designul noului iPhone 5, ci și pe cel al accesoriilor care sunt incluse în pachet. Acesta vine cu o pereche complet nouă de căști numite EarPods, probabil cea mai diferită formă a căștilor Apple de la apariția lor din 2001. Trebuie să amintim și de noul format de cartele SIM care se găsesc în noul telefon.

iPhone 4 a venit cu micro SIM, iar iPhone 5 prezintă nano SIM-ul, o cartelă care este redusă la cea mai mică mărime posibilă. Camera a primit un mic upgrade față de iPhone 4S, însă cea mai interesantă funcție nouă este Panorama, care capturează imagini de 28 de megapixeli.

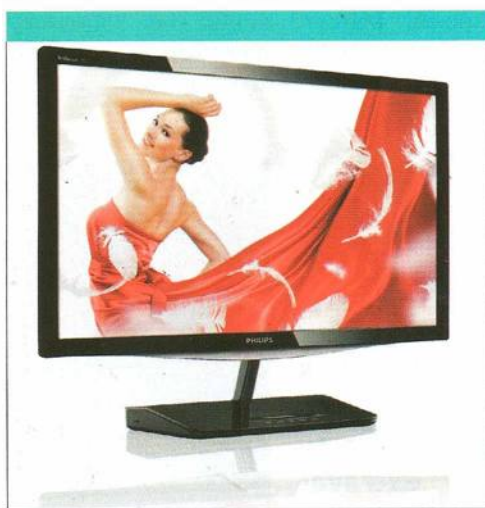
Prestidigitație ambidextră

Logitech Touch Mouse M600 îți permite să faci scroll și swipe oriunde degetele tale se așază pe mouse. Disponând de un design modern, margini rotunjite și linii ergonomice, mouse-ul tactil stă confortabil în palmă și este un companion perfect pentru laptop. Software-ul Logitech Flow Scroll ajută ca scrolling-ul să fie neîntrerupt, asemănător scrolling-ului de pe un smartphone. Poți glisa cu degetul suprafața tactilă pentru a experimenta o derulare continuă pe paginile de internet. Forma unică a mouse-ului este concepută așa încât să poți face exact ce îți dorești, selectare, click și scroll. Este alegerea perfectă pentru stângaci și dreptaci, există arii de click care pot fi redistribuite cu ajutorul software-ului Logitech SetPoint. În plus, Logitech Touch Mouse M600 include un receiver mic Unifying la care se pot conecta printr-un port USB până la șase mouse-uri și tastaturi compatibile. Logitech Touch Mouse M600 este disponibil în România la un preț de 300 de lei.

Blade revine

Philips aduce în România monitorul Blade 2. O bucurie vizuală pentru cei ce vor să experimenteze divertisment de calitate, monitorul de 23 inch atrage prin designul modern și un corp foarte subțire ce se mulează pe stilul oricărei încăperi, atât acasă cât și la birou.

Ecranul IPS, ce permite un unghi de vizualizare mai mare, va atrage o mână de prieteni în jurul monitorului. Datorită IPS-ului, cei din grup vor vedea culori perfecte și imagini clare, din orice unghi. Inspirat de liniile lamelor patinelor de patinaj, monitorul Philips 239C4QHSB Blade are o grosime de 12,9 mm, deci este la fel de subțire ca o ramă foto. Nimic nu distrage de la eleganța calmă a exteriorului. Monitoarele Philips cu iluminare de fundal cu LED-uri nu conțin mercur. Acest

lucru permite obținerea unui afișaj ecologic pe întregul ciclu de viață, de la fabricare până la scoaterea din uz. Philips Blade 2 este disponibil în România la un preț de 1.049 de lei.

GALA INTERNAȚIONALĂ DE OPERETĂ

DE LA BUCUREȘTI LA VIENA

15 NOIEMBRIE 2012
SALA PALATULUI, ORA 19:00

TEATRUL NAȚIONAL DE OPERETĂ
"ION DACIAN"

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL AL ARTELOR SPECTACOLULUI MUZICAL

VIAȚA E FRUMOASĂ

8 - 18 NOIEMBRIE 2012, BUCUREȘTI, EDIȚIA A V-A

THE INTERNATIONAL FESTIVAL FOR MUSICAL PERFORMING ARTS "LIFE IS BEAUTIFUL"
8TH - 18TH OF NOVEMBER 2012, BUCHAREST, 5TH EDITION

BILETELE SUNT DISPONIBILE
LA CASA DE BILETE A SĂLII PALATULUI
ȘI ÎN REȚEAUA WWW.VANDBILETE.RO.

WWW.OPERETA.RO

TEATRUL NAȚIONAL DE OPERETĂ "ION DACIAN"

Teatrul Național de Operetă "Ion Dacian" este o instituție publică de cultură finanțată de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național.

The National Opera Theatre "Ion Dacian" is a cultural institution subsidized by the Ministry of Culture and National Heritage.

Co - producător /
Co - producător:

Parteneri principali / Main Partners:

CONSILIUL GENERAL
AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

GENERAL COUNCIL
OF BUCHAREST MUNICIPALITY

Cu sprijinul / With the support of:

Director General / General Manager:
Răzvan Ioan Dincă

Parteneri / Partners:

Parteneri media / Media Partners:

Fiecare vin are un chip pe care trebuie să-l descoperi. Unul e rubiniu închis, cu aromă complexă, gust catifelat, cu note de fructe de pădure. Altul e auriu, are aromă bogată, cu indicii de fum și nuci, iar gustul final aduce a coajă de grapefruit și migdale. În barul „1.000 de chipuri” poți descoperi numeroasele înfățișări ale acestei licori prețioase: vinul.

text Alice-Claudia Gherman
foto arhivă „1.000 de chipuri”

1.000 de chipuri de vin

Sunt sute de sortimente de struguri pe baza cărora se produc mii de mărci de vin, dar un singur personaj: *vitis vinifera* – *vița-de-vie*. Acest personaj – *vița-de-vie* – care îmbracă atât de multe chipuri, îl puteți descoperi în winebarul *1.000 de chipuri*, prin licorile atent selecționate care îi justifică pe deplin numele. Vinuri celebre, vinuri de terroir, vinuri brand, vinuri de autor de la crame boutique produse în cantități limitate, champagne, spumante, sherry, vinuri din struguri ecologici sau chiar și vin fără alcool. În winebar-ul *1.000 de chipuri* găsești peste 600 de sortimente de vin din import sau autohtone.

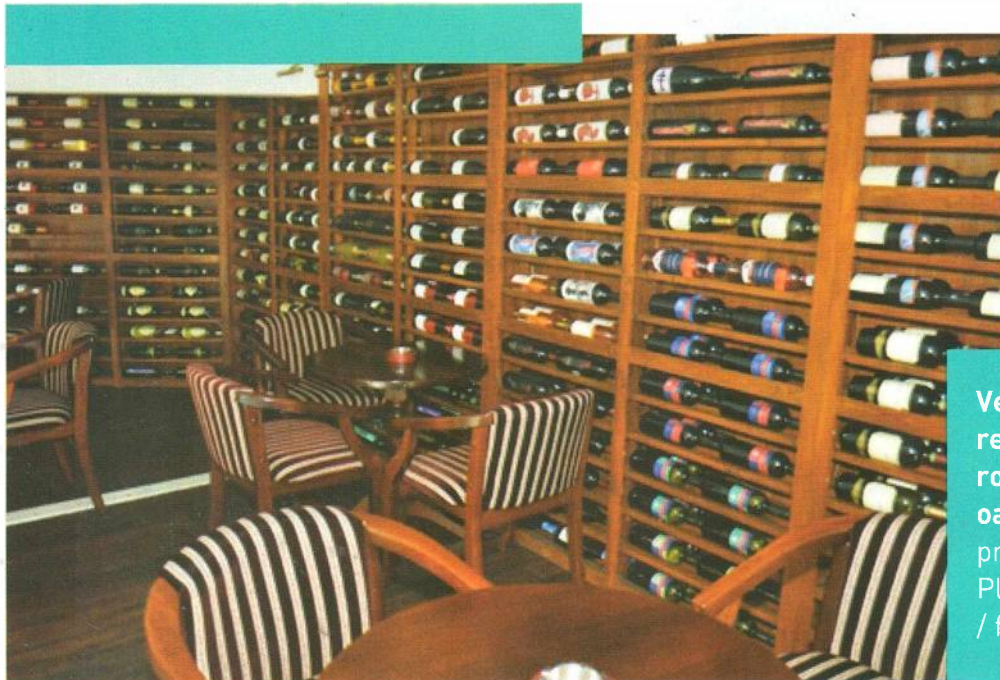
Situat într-o clădire construită în perioada

interbelică, nu departe de Parcul Carol, winebarul *1.000 de chipuri* este o invitație adresată deopotrivă cunoscătorilor în materie de vinuri de calitate, dar și celor care vor să se împrietenească cu licoarea zeilor. A fost primul winebar din București, lansat în noiembrie 2010, iar de atunci și până astăzi colecția de vinuri s-a îmbogățit continuu, în timp ce stindardul calității a fost menținut mereu la un nivel ridicat. „Avem peste 100 de vinuri care pot fi degustate la pahar. Toate vinurile pe care le găsiți la noi sunt atent selecționate, singurul criteriu fiind cel al calității. Nu veți găsi vinurile de la noi în supermarketuri, tocmai fiindcă noi mergem pe calitate și vinuri deosebite. Nu uitați, tot ceea ce este produs în cantități mici este de calitate! La noi sosesc străini interesați de produsele românești, dar și români dornici să testeze vinurile și produsele străine”, ne-a

explicat Ștefan Ionescu, unul dintre cei doi asociați care au deschis winebar-ul. Prin acest spațiu, patronii încearcă să educe românii în materie de vinuri de calitate.

Apropo de produse alimentare străine sau de pe la noi! Vinurile degustate la *1.000 de chipuri* pot fi asociate cu diverse delicatese din carne și brânză.

Chipurile diferite ale vinurilor sunt asociate cu evenimente culturale precum expoziții temporare de artă vizuală, lansări de carte, proiecte fotografice/documentare, simpozioane, discuții etc. Clienții barului au la dispoziție fișe de degustare, în care aceștia își pot exprima părerile asupra fiecărui produs. Aceste fișe ajung la producător, constituind un instrument eficient de testare a pieței și un feedback real pe care producătorul îl poate avea în legătură cu vinurile sale.

Veți găsi aici, pe lângă vinuri, renumitele brânzeturi grana padano, roquefort, brie sau telemea de capră și oaie românești, dar și chorizo, prosciutto crudo, babic, cârnați de Pleșcoi sau platouri terrine – de canard / faisan / lièvre / lapin etc.

rețetă Viorel Copolovici
www.pranzuldincaserola.ro
 recomandare vin
 Cosmin Zidurean

Păstrăv la tigaie cu ghimbir și usturoi

Ingrediente

- păstrăv – doi pești nu prea mari, curățați, fără cap și fără coadă;

Pentru sos:

- marinată: sos de soia – două linguri;
- ulei de măsline – o lingură;
- zahăr – o linguriță;
- sare;
- piper măcinat;
- ghimbir ras – două linguri;
- usturoi – doi căței;
- ceapă verde – trei fire;
- ulei de măsline – 50 ml.

Pasul 1. Speli bine peștele, apoi faci marinată. Într-un castron, amesteci bine, cu un tel, sosul de soia, uleiul de măsline, sarea și piperul.

Pasul 2. Pui peștele în marinată, având grijă ca fiecare milimetru de păstrăv să se fi îmbibat cu sosul din castron. Îl lași să stea o vreme, cât te ocupi de restul ingredientelor.

Pasul 3. Dai ghimbirul și usturoiul pe răzătoare, tai firele de ceapă verde cât mai mărunț.

Pasul 4. Încinzi aproximativ 50 ml de ulei de măsline într-un wok, apoi pui ceapa verde, usturoiul și ghimbirul. Le prăjești amestecând mereu în wok cu o spatulă de lemn, până devin aurii.

Pasul 5. Pui apoi cele două bucăți de pește în wok, cu tot cu sosul în care le-ai marinat. Atenție! Toată treaba asta se petrece la foc puternic, iar wok-ul este foarte încins. Când pui sosul de marinată, va fierbe în clocote, se va evapora și va îngroșa puțin amestecul din wok. În acest sos, prăjești păstrăvul pe ambele părți, aproximativ cinci minute, doar cât să se pătrundă, să nu se ardă și să rămână moale, puțin succulent. Scurgi bine peștele când îl scoți din wok și-l așezi pe hârtie absorbantă.

Vom zice așa: gustul delicat al păstrăvului e completat cu arome destul de agresive și atunci vinul trebuie să fie acid, corpulent și cu arome mai neutre. Asocierea ideală îmi pare asamblajul de Fetească albă cu Fetească regală, din Gama Arezan, a Cramei Atelier de la Murfatlar.

La începutul lunii octombrie, **Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București** a aniversat **160 de ani de învățământ agronomic românesc**, eveniment remarcabil cu ocazia căruia au fost organizate mai multe manifestări omagiale.

Agricultură pentru viață & Viață pentru agricultură

Între manifestările dedicate aniversării a 160 de ani de învățământ agronomic românesc, locul central a revenit Conferinței internaționale *Agricultură pentru viață & Viață pentru agricultură* cu cele șapte secțiuni tematice. Participarea a fost impresionantă, alături de academicieni, rectori de la peste 30 de universități din țară și străinătate, demnitari și ambasadori, cadre didactice și cercetători, fiind prezenți Comisarul European pentru Agricultură – Dacian Cioloș, ministrul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului – Ecaterina Andronescu, ministrul Agriculturii și Dezvoltării

Rurale – Daniel Constantin, președintele Ion Iliescu și mulți alții.

Manifestările au debutat cu ceremonia de deschidere în cadrul căreia au fost acordate diplome și alte distincții unor personalități marcante ale învățământului și cercetării din domeniul științelor agronomice.

Am reținut câteva declarații de la deschiderea acestui eveniment important pentru învățământul agronomic bucureștean, care a început printr-o serie de discursuri ținute în aula Facultății de Management, Inginerie Economică în Agricultură și Dezvoltare Rurală. Astfel,

ministrul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, Ecaterina Andronescu, a subliniat rolul major jucat de *USAMV București* de-a lungul timpului și responsabilitatea universității față de modul în care se face agricultură și se asigură hrana și sănătatea populației. „Este pentru mine o mare bucurie să fiu astăzi prezentă la o aniversare atât de importantă – 160 de ani de tradiție universitară – o vârstă cu care puține școli din România se pot lăuda. De aceea, cu atât mai mare este respectul nostru pentru tot ceea ce însemnați dv. în peisajul învățământului superior românesc. An de an deveniți mai buni. An de an v-ați transformat și ați încercat să răspundeți așteptărilor celor pe care îi aveți în bănci, dar și așteptărilor pe care societatea le are de la universitate. În peisajul școlilor din România, *Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București* are un rol deosebit și o mare responsabilitate fiindcă se ocupă de ceea ce are mai sfânt o țară – pământul ei, dar și de știința de a cultiva pământul și a alimenta populația”, a spus ministrul.

La rândul său, Daniel Constantin, ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurală, absolvent al universității, a ținut să sublinieze valoarea instituției sărbătorite, dar și provocările sau greutățile care vor apăsa asupra agriculturii românești pe viitor: „Astăzi se împlinesc 160 de ani de când educația în domeniul științelor agronomice și al medicinei veterinare contribuie la bunăstarea unei națiuni. Dintr-un instrument al cunoașterii, care a contribuit la reputația României de *grânar al Europei*, învățământul superior agricol a devenit un instrument de cunoaștere strategică, de democratizare și de integrare a societății românești în lumea schimbată și schimbătoare de astăzi.

Evenimentul s-a bucurat de o atenție specială din partea tuturor invitaților.

160
DE ANI DE ÎNVĂȚĂMÂNT
AGRONOMIC ROMÂNESC

De-a lungul anilor USAMV din București a fost principalul formator al profesioniștilor din domeniul științelor agronomice. Absolvenții săi, studenți, masteranzi sau doctoranzi sunt permanent conștienți de modul în care universitatea își valorifică resursele umane, intelectuale și materiale pentru a perpetua o misiune nobilă: știința hrănirii populației.

Un moment emoționant a fost cel al conferirii, de către Senatul USAMV București, a titlului de *Doctor Honoris Causa* Majestății Sale Regele Mihai I al României. Înalta distincție academică a fost înmănată Principesei Moștenitoare Margareta și Principelui Radu ai României.

Alteța Sa Regală, Principele Radu al României, a citit mesajul către universitate al Majestății Sale Regele Mihai I, cu acest prilej. „Am primit cu bucurie vestea că Senatul Universității de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București a luat hotărârea să îmi acorde titlul de *Doctor Honoris Causa* la aniversarea celor 160 de ani de învățământ agronomic românesc. Vă mulțumesc pentru onoarea pe care mi-o faceți și pentru invitația adresată mie și familiei mele la ceremonie. Nu privesc acest gest ca pe o recompensă personală, ci mai degrabă ca pe un omagiu adus generațiilor care au suferit pentru a vedea România democratică prosperă și liberă. Tinerii care se află astăzi în fața noastră se vor bucura de roadele acestor binecuvântări în deceniile care vor urma. Universitatea dv. a traversat un secol și șase decenii de tradiție și modernitate, s-a bucurat de susținerea noastră încă de la începuturile ei. La numai doi ani după stabilirea unei dinastii vrednice pe tronul țării, prin votul unanim al națiunii române, în anul 1868, luna august, Carol I pune la temelie așezământului Școlii Românești de Agricultură de la Herăstrău, cu nădejdea că ea va dăinui și va aduce învățatură multor generații de români. Astăzi mă adresez vouă în numele predecesorului meu, cu vie mulțumire pentru tot ceea ce

Altețele Lor Regale Principesa Moștenitoare Margareta și Principele Radu ai României alături de conducerea USAMV București la decernarea titlului de *Doctor Honoris Causa* Regelui Mihai I al României

s-a înfăptuit în această universitate și cu convingerea că studenții dv. vor duce mai departe țara aceasta.”

În continuare, Altețele Lor Regale, ceilalți distinși invitați, alături de conducerea USAMV București, au depus actul de fundare al „Centrului de cercetare pentru studiul calității produselor agro-alimentare – HORTINVEST”.

În prezența reprezentanților Ambasadei Republicii Cehe și a celorlalți invitați s-a inaugurat apoi Parcul dendrologic al USAMV București, realizat pe o suprafață de peste două hectare.

Cu ocazia deschiderii expoziției omagiale *160 de ani de Învățământ Agronomic Românesc*, Dacian Cioloș, Comisarul European pentru Agricultură, a avut un dialog cu studenții și cadrele didactice, subliniind nevoia de a avea specialiști bine pregătiți în domeniul agronomic, care „...să știe să fie de partea naturii”. El le-a spus studenților: „Să nu vă fie rușine că vă pregătiți pentru agricultură, ci fiți convinși că profesia de agronom este, probabil, cea mai palpitantă profesie, pentru că vă pregătește pentru viitor. Să nu uitați că în agricultură, dincolo de faptul că lucrați cu tehnologia, lucrați cu viața și cu natura. Dacă uităm acest aspect toată societatea riscă să sufere în timp și lucrul acesta se întâmplă în foarte multe locuri atunci când se încearcă să se artificializeze prea mult. Cu natura te poți bate până la un punct, dar după aceea trebuie să știi să intri într-un parteneriat cu ea (...) Faceți în așa fel încât să reconstruim legătura între cei care lucrează în învățământ, în cercetare și cei care lucrează în producție. Trebuie să învățăm unii de la alții.”

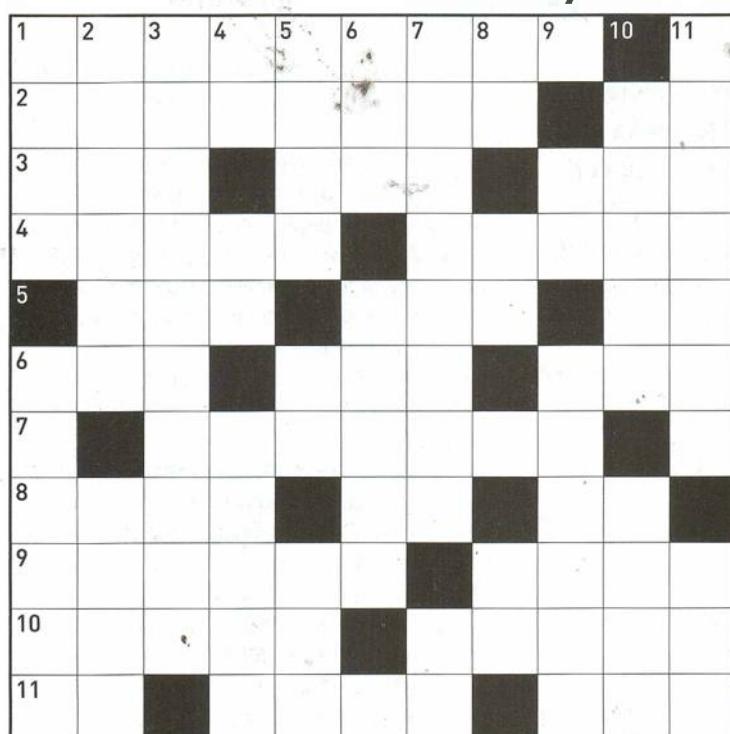
În cadrul celei de-a doua zile a manifestărilor omagiale, Domnului Pekka Pesonen, Secretar general al COPA-COGECA, i s-a conferit titlul de *Doctor Honoris Causa* al USAMV București.

Comisarul European pentru Agricultură, Dacian Cioloș, la deschiderea expoziției omagiale 160 de ani de Învățământ Agronomic Românesc

careu realizat de Dan Popa

Irina-Margareta Nistor – o viață de film

ORIZONTAL: 1) Localitate unde, la 26 martie 1957, s-a născut criticul de film Irina-Margareta Nistor. 2) Festival Internațional de Film Independent, unde, în anii 2004, 2005 și 2008, Margareta Nistor este selector sau membru al juriului – În raid! 3) Frecvent – Recipient la moară – Îndemn la coridă. 4) Oriental – Între numeroasele personalități pe care Irina Nistor le-a intervievat, se regăsește și acest cunoscut actor olandez (Rutger). 5) Circuit integrat – Spus – Curs! 6) Simbol pentru leul greu – Dimie – Fire de cusut. 7) Între emisiunile concepute și prezentate de Irina Nistor la Televiziunea Română, se remarcă și aceasta. 8) Liturghie – În grup! – Bere! 9) Joc de copii – Revistă la care Margareta Nistor semnează diverse colaborări. 10) Plantă numită și laptele-cucului – Personalitate a ecranului italian, înscrisă în paleta celor care au fost intervievați de Margareta Nistor (Giuliano).

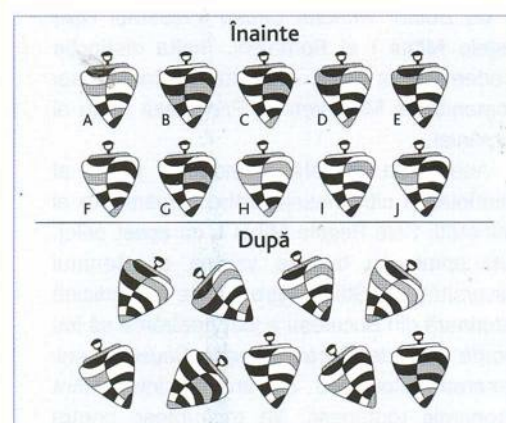
11) Cută! – Curea de câine – Bou tibetan.

VERTICAL: 1) Nene (pop.) – Post american prin cablu, unde Irina Nistor a fost vreme de trei ani director de programe. 2) Organizație mondială la al cărei Congres al Traducătorilor din audio-vizual (Strasbourg, 1995), Irina Nistor participă ca expert cu o comunicare – Ambarcațiune cu o pânză. 3) Festival de film la care, în 1996, Margareta Nistor este director artistic. 4) În lună! – În pipă! – Ordin al Casei Regale a României, cu care a fost decorată Margareta Nistor (I). 5) Pericol posibil – Aere! – Ceasuri. 6) Diminutiv de la Emilia – Zumzet. 7) Profesorul de cinema al Irinei-Margareta Nistor, căruia aceasta îi dedică volumul *Magistrul* (D.I.) – În bagaje! 8) Tel! – În casă! – Întrebare. 9) Produs avicol – Culoarea albă (pl.). 10) Vioi – Cadru. 11) Muzician și compozitor francez, intervievat de asemenea de Irina Nistor (Yann) – Strigăt pe lac.

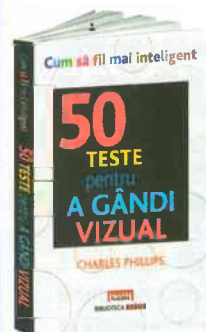
Titirezul lui Wilfred Walsingham

După ce pleacă de la magazinul lui Alfredo (vezi test 11), Lady Walsingham intră împreună cu fiul său Wilfred în magazinul de jucării Jones Bros. pentru a-i cumpăra un titirez nou. Asemenea mamei sale, Wilfred nu este ușor de mulțumit și el răscolește prin toți titirezii de acolo, nepunând nici unul la loc după ce și-a ales jucăria. Aveți mai jos imaginea amplasării titirezilor înainte și după vizita lui Wilfred.

Care titirez a fost cumpărat până la urmă?

Cum să
gândim
INDICIU

Procedați în mod logic. Ca și la testul anterior, veți reuși să rezolvați mai ușor această problemă dacă marcați desenele în amplasamentul inițial pe măsură ce le găsiți în cel de-al doilea amplasament.

Seria de cărți CUM SĂ FII MAI INTELIGENT (teste pentru gândirea rapidă, creativă, logică, vizuală, tactică și laterală) se poate comanda on-line pe www.librariaflacara.ro

Pietroasa

Singurul vin... universitar din România!

Aromă de tezaur

UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRONOMICE
ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ – BUCUREȘTI

S.C.D.V.V. Pietroasa
Pietroasele – 127470, jud. Buzău
telefon +40(238)512317 fax +40(238)512318

www.usamv.ro

Card SMURD

**Raiffeisen
BANK**

Reușim împreună.

Și tu poți salva vieți!

**la-ți cardul și poți susține
Fundația pentru SMURD cu:**

- 0.5% din valoarea plăților efectuate cu cardul la comercianți și pe internet
- 50% din taxa anuală a cardului

 0800 802 02 02 www.raiffeisen.ro

Cardul Raiffeisen Bank SMURD este un card de debit ce poate fi atașat oricărui cont curent și poate fi utilizat ca orice card de debit normal.